

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΑΡΘΡΩΝ

με σύντομη ανάλυση των περιεχομένων κάθε άρθρου

Άρθρο 1. Ίδρυση και λειτουργία

Περιλαμβάνει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την ίδρυση και λειτουργία πρατηρίων υγρών καυσίμων, που ιδρύονται σε περιοχές **εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης** και σε περιοχές εκτός ορίων νομίμως υφισταμένων οικισμών.

Περιλαμβάνει την σελίδα 1.1.

Άρθρο 2. Γενικοί ορισμοί

Διευκρινίζονται όροι όπως **Πρατήριο υγρών καυσίμων, Οικισμός** και **περίβλημα ανάσχεσης διαρροών**.

Περιλαμβάνει τις σελίδες 2.1. έως και 2.4.

Άρθρο 3. Κατηγορίες πρατηρίων

Διευκρινίζονται οι όροι **Πρατήρια ιδιωτικής χρήσης** και οι περιπτώσεις που τυγχάνει εφαρμογής και **Πρατήρια δημόσιας χρήσης**. Επίσης γίνεται αναφορά στους **ΣΕΑ (Σταθμούς Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων)** και στις εγκαταστάσεις που επέχουν θέση ΣΕΑ

Περιλαμβάνει τις σελίδες 3.1. έως και 3.3.

Άρθρο 4. Αποστάσεις πρατηρίων

Αναφέρεται στο πώς μετρείται η **απόσταση μεταξύ δύο πρατηρίων** και ακολούθως δίνονται διευκρινίσεις για την μέτρηση της αποστάσεως **πρατηρίου από οποιαδήποτε άλλη θέση**.

Περιλαμβάνει την σελ. 4.1.

Άρθρο 5. Θέσεις πρατηρίων

Αναφέρεται στην προϋποθέσεις καταλληλότητας θέσεως και αρχικώς στις προϋποθέσεις της **ορατότητας**, στην απόσταση από **συμβολή οδών**, στην **απόσταση μεταξύ πρατηρίων**, στην απόσταση από άκρο **τεχνικού έργου**, στην ελάχιστη **απόσταση σύνδεσης με σύνδεση**, στις προϋποθέσεις έγκρισης **κοινής κυκλοφοριακής σύνδεσης**, στις αποστάσεις από **εστίες φλόγας ή εναύσματος**, στις απαιτούμενες **αποστάσεις των 200 μ.** από διάφορους χώρους συνάθροισης κοινού, εκπαιδευτήρια κ.ά. στην ύπαρξη απόστασης από το «περίγραμμα ορατού **αρχαιολογικού χώρου**», στα της ίδρυσης **ομάδας πρατηρίων**, στην ίδρυση πρατηρίων επί **διαμπερών οικοπέδων**, και στην απόσταση από **αποθήκες εύφλεκτων ή εκρηκτικών υλών**

Περιλαμβάνει τις σελίδες 5.1. έως και 5.11.

Άρθρο 6. Τεχνικοί όροι ιδρύσεως.

Περιλαμβάνει τις προϋποθέσεις ίδρυσης όταν υπάρχει **Υψηλή Τάση** και αναλύει τα **υποδείγματα συνδέσεως Α έως και Δ** που συνοδεύουν το Π.Δ 118/06.

Περιλαμβάνει τις σελίδες 6.1. έως και 6.5.

Άρθρο 7. Είσοδος - Έξοδος εκ του πρατηρίου

Αναφέρεται στις προϋποθέσεις δημιουργίας των ζωνών επιβράδυνσης και επιτάχυνσης όπως και στην εν γένει διαδικασία **υλοποίησης της κυκλοφ. σύνδεσης.**

Περιλαμβάνει τις σελίδες 7.1. έως και 7.2.

Άρθρο 8. Νησίδες αντλιών

Το άρθρο 8 του Π.Δ. 1224/81 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του Π.Δ. 118/06.

Αναφέρεται στις λεπτομέρειες διαμόρφωσης των **νησίδων**, στα υπερκείμενα **στέγαστρα**, στην δυνατότητα παρέκκλισης από τις διατάξεις του ΓΟΚ.

Περιλαμβάνει την σελ. 8.1.

Άρθρο 9. Κτίριο

Αναφέρεται στους **χώρους του πρατηρίου**, στα **πρατήρια με αυτοεξυπηρέτηση ή μη επιτηρούμενα**, στην **τοποθέτηση του κτιρίου** του πρατηρίου μέσα στο οικόπεδο, στον καθορισμό της **οικοδομικής γραμμής** και στις απαιτήσεις του **αρχιτεκτονικού σχεδιασμού.**

Επίσης γίνεται αναφορά στα **καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος** και δίνονται οδηγίες για τους **υπόγειους χώρους.**

Περιλαμβάνει τις σελίδες 9.1. έως και 9.6.

Άρθρο 10. Υπόγειες δεξαμενές καυσίμων

Το άρθρο αυτό αποτελείται από ενότητες και ειδικότερα:

Ενότητα 1^η – Μεταλλικές δεξαμενές

Ενότητα 2^η – Πλαστικές δεξαμενές

Ενότητα 3^η – Ανθρωποθυρίδες, φρεάτια και καλύμματα φρεατίων.

Ενότητα 4^η – Διάταξη τροφοδοσίας / πλήρωσης από βυτιοφόρο σε δεξαμενή με ανάλυση της τροφοδοσίας απ' ευθείας ή μέσω απομακρυσμένου (offset filling) στομίου πλήρωσης.

Ενότητα 5^η – Διάταξη τροφοδοσίας από την δεξαμενή σε αντλία ή διανομέα.

Ενότητα 6^η – Διατάξεις μέτρησης περιεχομένου δεξαμενής είτε είναι με ράβδο μέτρησης είτε με ηλεκτρονικό σύστημα μέτρησης (ATG):

Ενότητα 7^η – Διατάξεις εξαέρωσης των υπόγειων δεξαμενών

Αναφέρονται οι τρεις σχετικές μέθοδοι δηλ. με υπέργειο σιφωνισμό απλό, με υπέργειος σιφωνισμό με βαλβίδα VFV (Vent Flow Valve) και με υπόγειο σιφωνισμό.

Ενότητα 8^η – Διατάξεις ανάκτησης ατμών από την δεξαμενή του οχήματος (ρεζερβουάρ) – δυνατότητα προβλέψεων για την μελλοντική εφαρμογή του Stage II. Περιλαμβάνει χρήσιμες υποδείξεις για την πρόβλεψη των μελλοντικών εφαρμογών.

Ενότητα 9^η - Τρόπος τοποθέτησης δεξαμενών στο έδαφος

Διακρίνονται οι διάφορες περιπτώσεις (δεξαμενές μονού τοιχώματος, διπλού τοιχώματος, μεταλλικές, πλαστικές, εντός φανιού ή εντός μεμβράνης).

Ενότητα 10^η – Διαρροές καυσίμου στις αντλίες και τους διανομείς, στις σωληνογραμμές προς αντλίες/διανομείς, στα φρεάτια ανθρωποθυρίδων δεξαμενών και στις δεξαμενές - πρόληψη διαρροής, ανίχνευση καυσίμου και συγκράτηση αυτού.

Και ειδικότερα διαρροές μάνικας και επιστομίου, στις αντίστοιχες αντλίες ή διανομέα, των σωληνογραμμών από δεξαμενές σε αντλίες / διανομείς, αυτές που προκαλούνται κατά την παράδοση από το βυτιοφόρο, τις πιο συνήθεις από τρύπημα στις δεξαμενές, και επίσης γίνεται αναφορά στα monitoring wells καθώς και στα ολοκληρωμένα συστήματα διαχείρισης εισροών – εκροών καυσίμων.

Ενότητα 11^η - Περιοδικοί έλεγχοι δεξαμενών και σωληνώσεων για προστασία έναντι διάβρωσης.

Διευκρινίζονται όροι όπως ποιος είναι **υπεύθυνος για τον έλεγχο**, ποιος είναι κατάλληλος για **Ελεγκτής**, για τους **τρόπους διενέργειας των ελέγχων** και την **συχνότητα των ελέγχων**.

Ενότητα 12^η - Γειώσεις υπόγειων μεταλλικών δεξαμενών.

Δίνονται βασικές οδηγίες και αναφέρονται οι τρόποι με την χρήση **ραβδοειδών γειωτών** και με την χρήση **γειωτή με μορφή ταινίας**.

Ενότητα 13^η - Εγκατάσταση υπόγειων δεξαμενών στο οικόπεδο (πολεοδομικές και λοιπές δεσμεύσεις). Αναφέρεται στους όρους και τις προϋποθέσεις (τοποθέτηση εμπροσθεν της γραμμής δόμησης, αποστάσεις από πλάγια όρια κ.ά.)

Ενότητα 14^η - Επιμέρους χωρητικότητες δεξαμενών και συνολική χωρητικότητα πρατηρίου.

Περιλαμβάνει τις σελίδες 10.1. έως και 10.15.

Άρθρο 11. Υπέργεια δεξαμεναί πετρελαίου

Γίνεται αναφορά για την χρήση τους για πετρέλαιο θέρμανσης ή φωτιστικό και τις περιοχές που επιτρέπεται η τοποθέτηση, τις λεπτομέρειες κατασκευής των, την χωρητικότητα κ.ά.

Αναλύεται η έννοια του **γεμιστηρίου μικρής κλίμακας** για πετρέλαιο κίνησης ή θέρμανσης.

Περιλαμβάνει τις σελίδες 11.1 και 11.2.

Άρθρο 12. Αντλίες και διανομείς καυσίμων

Διευκρινίζονται όροι όπως **αντλίες** και **διανομείς** και δίνονται αρκετά στοιχεία για την χρήση **ηλεκτρονικών συστημάτων διαχείρισης** των αντλιών, διανομέων κ.ά. εξ αποστάσεως κ.λ.π. όπως και την χρήση ηλεκτρονικών συστημάτων ελέγχου της τροφοδοσίας **ιδιωτικών στόλων** οχημάτων

Περιλαμβάνει τις σελίδες 12.1. και 12.2

Άρθρο 13. Βιομηχανικά ζυγιστικά

Αναφέρεται στην δυνατότητα τοποθέτησης σε ένα πρατήριο (μέσα στην κύρια έκτασή του) και βιομηχανικού ζυγιστικού (γεφυροπλάστιγγας).

Περιλαμβάνει την σελίδα 13.1.

Άρθρο 14. Μέτρα και Μέσα Πυροπροστασίας

Περιλαμβάνει την σελίδα 14.1.

Άρθρο 15.1 Δικαιούμενοι άδειας ίδρυσης και λειτουργίας

Αναφέρεται στα **φυσικά ή νομικά** πρόσωπα και την δυνατότητα ίδρυσης πρατηρίων από αυτά, στο **όριο ενηλικίωσης**, και στην Απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών, με την οποία θα καθορίζεται το **εκπαιδευτικό πρόγραμμα** κ.ά. που θα πρέπει να έχει παρακολουθήσει ο εκμεταλλευτής προκειμένου να μπορεί να τύχει άδειας λειτουργίας.
Περιλαμβάνει την σελίδα 15.1.

Άρθρο 16. Αρμόδιες υπηρεσίες για την χορήγηση αδειών

Περιλαμβάνει την σελίδα 16.1.

Άρθρο 17. Διαδικασία χορηγήσεως αδειών ιδρύσεως

Γίνεται εκτενής αναφορά στα **δικαιολογητικά**, στην **διενέργεια αυτοψίας** και στην περίπτωση της **μη καταλληλότητας** θέσης για ίδρυση πρατηρίου, στον **χρόνο έκδοσης** της άδειας, στην δυνατότητα να χορηγείται χωριστά η άδεια ίδρυσης για τις εγκαταστάσεις του πρατηρίου υγρών καυσίμων και χωριστά για τα πλυντήρια - λιπαντήρια, στις υπηρεσίες που γίνεται **κοινοποίηση**, στο πότε και πως χορηγείται **παράταση** της άδειας ίδρυσης και διευκρινίζεται ο όρος **ανωτέρα βία**.
Περιλαμβάνει τις σελίδες από 17.1. έως και 17.7.

Άρθρο 18. Διαδικασία χορηγήσεως αδειών λειτουργίας πρατηρίων

Αναλύονται οι διάφορες περιπτώσεις και τα δικαιολογητικά και γίνεται εκτενής αναφορά στα της έκδοσης Απόφασης **έγκρισης σχεδιαγραμμάτων**. Διευκρινίζεται πως θα αντιμετωπίζονται τα πρατήρια που ιδρύθηκαν πριν την ισχύ του Π.Δ. 118/06, αναλύονται τα της **οριστικής ή προσωρινής ανάκλησης** της άδειας πρατηρίων όπως και περιπτώσεις πρατηρίων **που έπαυσαν να λειτουργούν πέραν του έτους** και δίδονται οδηγίες για το πως θα αντιμετωπίζονται **πολεοδομικές αυθαιρεσίες**.
Περιλαμβάνει τις σελίδες 18.1 έως και 18.6.

Άρθρο 19. Αμφισβήτηση δικαιώματος χρησιμοποίησης του ακινήτου ή εκμετάλλευσης του πρατηρίου

Διευκρινίζονται όλες οι περιπτώσεις αμφισβήτησης
Περιλαμβάνει την σελίδα 19.1.

Άρθρο 20. Αλλαγή δικαιούχων άδειας λειτουργίας

Διευκρινίζονται όλες οι σχετικές περιπτώσεις.
Περιλαμβάνει τις σελίδες 20.1 και 20.2.

Άρθρο 21. Τελικές διατάξεις

Δεν χρειάζεται ιδιαίτερη ανάλυση
Περιλαμβάνει την σελίδα 21.1.

Άρθρο 22. Πρατήρια ιδιωτικής χρήσεως.

Δίδονται σχετικές επεξηγήσεις.

Περιλαμβάνει την σελίδα 22.1

Άρθρο 23. Πρατήρια που ιδρύθηκαν στο παρελθόν.

Περιλαμβάνει την σελίδα 23.1

Μετά το άρθρο 23 ακολουθούν τα άρθρα 24 έως και 39 που δεν αναλύονται δεδομένου ότι αποτελούν αρμοδιότητα του ΥΠΕΧΩΔΕ

Άρθρο 31. Λοιπές διατάξεις του Π.Δ. 118/06

Στο άρθρο αυτό με ανεξάρτητη αρίθμηση εξετάζονται οι **μεταβατικές διατάξεις** για πρατήρια που **μέχρι την έναρξη ισχύος** του ΠΔ 118/06 έτυχαν κυκλοφοριακής σύνδεσης κ.ά. Επίσης γίνεται αναφορά στα **παλαιά πρατήρια** που την 28.06.06 διέθεταν άδεια λειτουργίας, στα πρατήρια που το οικόπεδο τους προορίζεται για **κοινόχρηστο χώρο** και σ' αυτά που έχουν λάβει άδεια ίδρυσης ή λειτουργίας σε χρόνο προγενέστερο από τυχόν άδειες (γενικώς) που χορηγούνται σε (απαγορευτικές για τα πρατήρια) εγκαταστάσεις.

Περιλαμβάνει τις σελίδες 31.1 έως και 31.3.

Άρθρο 32. Προσαρτώμενα σχέδια

Περιλαμβάνει την σελίδα 32.1

Άρθρο 33. Ισχύς διατάγματος

Γίνεται ανάλυση των εννοιών της **πραγματικής κυκλοφορίας** του φύλλου της «Εφημερίδας της Κυβερνήσεως», των **έννομων συνεπειών**, και της ημερομηνία πραγματικής κυκλοφορίας (άρα και **ισχύος του ΠΔ 118/06**) που είναι η 28^η Ιουνίου 2006.

Τέλος Ευρετηρίου

Άρθρο 1

Ίδρυση και λειτουργία

Το άρθρο αυτό όπως ίσχυε, αντικαταστάθηκε εξ ολοκλήρου με το άρθρο 1 του Π.Δ. 118/06.

Σημαντικό είναι να διευκρινιστεί ότι το Β.Δ. 465/70 μετά την ημερομηνία ισχύος του ΠΔ 118/06, περιλαμβάνει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την ίδρυση και λειτουργία πρατηρίων υγρών καυσίμων, που βρίσκονται σε περιοχές **εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης και εκτός ορίων νομίμως υφισταμένων οικισμών**. Στους όρους και τις προϋποθέσεις περιλαμβάνονται και αυτοί που αφορούν την κυκλοφοριακή σύνδεση τους μετά των προ αυτών οδών. Υπενθυμίζουμε αυτό που αναφέρθηκε εκτενώς και στην Εγκύκλιο για τα εντός σχεδίου ή εντός οικισμών πρατήρια, ότι δηλαδή εάν η οδός διέρχεται ως εφαπτόμενη του σχεδίου πόλεως ή των ορίων του οικισμού, εκτός αυτού, τότε τα αντίστοιχα υπό ίδρυση πρατήρια θα εξετάζονται σύμφωνα με τους όρους του Β. Δ. 465/70. Τα πρατήρια του παρόντος Διατάγματος ενδέχεται να είναι αμιγή ή να περιλαμβάνουν και λοιπές εγκαταστάσεις για δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών ή εμπορίας, που ασκούνται εντός του γηπέδου τους.

Ομοίως το Β.Δ. 465/70 περιλαμβάνει (άρθρα 24 έως και 39) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την κυκλοφοριακή σύνδεση, μετά των προ αυτών οδών, των λοιπών «εγκαταστάσεων». Θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι οι «λοιπές εγκαταστάσεις», που ιδρύονται εντός του γηπέδου ενός πρατηρίου υγρών καυσίμων, ως συμπληρωματικές δραστηριότητες αυτού και για τις οποίες γίνεται εκτενής αναφορά στο άρθρο 2 του Β.Δ. 465/70, δεν πρέπει να συγχέονται με τις **εγκαταστάσεις**, όπως αυτές αναφέρονται στο άρθρο 24 του Β.Δ. 465/70. Για τις **εγκαταστάσεις** αυτές του άρθρου 24, το Β. Δ. 465/70 πραγματεύεται μόνο τα της κυκλοφοριακής σύνδεσής τους με τις προ αυτών οδούς, τα δε υπόλοιπα θέματα αντιμετωπίζονται από την ειδική οικεία νομοθεσία (π.χ. ειδική νομοθεσία για ξενοδοχεία).

Τέλος θα πρέπει να αποσαφηνισθεί ότι καθαρώς πολεοδομικοί όροι, όπως **εντός ζώνης**, (που εκτείνεται περιμετρικώς υφιστάμενου σχεδίου πόλεως), καθώς επίσης **εντός ζώνης 500 μ.** περιμετρικώς των ορίων οικισμού (νομίμως υφιστάμενου), δεν χρησιμοποιούνται στο παρόν διάταγμα, τα δε αντίστοιχα πρατήρια υγρών καυσίμων εξετάζονται ως ευρισκόμενα σε περιοχές εκτός σχεδίου και εκτός οικισμών. Επίσης στις περιπτώσεις αυτές και οι «εγκαταστάσεις» του άρθρου 24 του παρόντος, αναφορικά με την κυκλοφοριακή τους σύνδεση, εξετάζονται σαφώς με τις διατάξεις του Β.Δ. 465/70, όπως ισχύει.

Άρθρο 2

Γενικοί ορισμοί

Το άρθρο 2 του Β.Δ. 465/70, όπως ίσχυε, αντικαταστάθηκε εξ ολοκλήρου με το άρθρο 2 του Π.Δ. 118/06.

Με την παρ. 1 του άρθρου 2 διευκρινίζονται ορισμένοι όροι που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις του (μετά την τροποποίησή του με το Π.Δ. 118/2006).

« Πρατήριο υγρών καυσίμων » νοείται η εγκατάσταση στην οποία ανεφοδιάζονται με υγρά καύσιμα οδικά οχήματα (αυτοκίνητα, δίκυκλα, τρίκυκλα, αγροτικά μηχανήματα και μηχανήματα έργων), ειδικά μηχανήματα, ελαφρά σκάφη κ.α.

Επίσης ως **« Πρατήριο υγρών καυσίμων »** νοείται η εγκατάσταση στην οποία αποθηκεύεται και διακινείται πετρέλαιο θέρμανσης ή και οποιοδήποτε πετρέλαιο εγκεκριμένου τύπου (φωτιστικό πετρέλαιο κ.ά.). Είναι σημαντικό να διευκρινισθεί εδώ ότι όπως προκύπτει και από την παρ. 3 του άρθρου 6 του Β.Δ. 465/70, η οποία παρέμεινε σε ισχύ, ως πρατήριο θεωρείται και εκείνο το πρατήριο υγρών καυσίμων, το οποίο παρέχει **μόνο** πετρέλαιο κίνησης.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι το «πρατήριο υγρών καυσίμων», που ταυτίζεται με την εγκατάσταση της «Λιανικής Εμπορίας» της παρ. 3 του άρθρου 7 του Ν. 3054/2002 « Οργάνωση της αγοράς πετρελαιοειδών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 230) αποθηκεύει και διακινεί τα παραπάνω προϊόντα προς τον τελικό καταναλωτή και μέσω αυτού ανεφοδιάζονται :

* αυτοκίνητα κάθε είδους

* δίκυκλα ή τρίκυκλα

* μηχανήματα έργων (στο Παράρτημα 2.1.α του παρόντος άρθρου αναφέρεται ποια θεωρούνται ως μηχανήματα έργων, σύμφωνα με την Υ.Α. Δ13ε/0/232/92 – ΦΕΚ Β' 119) βλ. και ΚΟΚ – ν. 2696 / ΦΕΚ 57/23.3.1999 – άρθρο 2, όπως ισχύει

* αγροτικά μηχανήματα (στο Παράρτημα 2.1.β βλ. την παρ. 1 του άρθρ.11 του Ν.3399/2005, ΦΕΚ Α' 255, όπου ως «αγροτικά μηχανήματα» ορίζονται οι κάθε μορφής γεωργικοί ελκυστήρες και οι αυτοπροωθούμενες μηχανές εκτέλεσης γεωργικών εργασιών π.χ. αλωνιστικές μηχανές κ.ά.)

* ειδικά μηχανήματα (π.χ. νηζελοκίνητα αλυσοπρίονα, ηλεκτροπαραγωγά ζεύγη)

* ελαφρά σκάφη (μήκους 8 μ.). Ειδικά για τον ανεφοδιασμό των σκαφών μπορεί να εκδοθούν και άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας δεξαμενών αποθήκευσης υγρών καυσίμων από τις Υπηρεσίες Ανάπτυξης των Ν.Α. σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις (Ν. 3054/02 και Ν. 3325/05).

Ο ανεφοδιασμός των ανωτέρω γίνεται με υγρά καύσιμα δηλαδή ή βενζίνες ή πετρέλαιο (οιουδήποτε εγκεκριμένου τύπου - π.χ. για βιοντήζελ βλ. την ΚΥΑ στο ΦΕΚ Β' 1757/2006 στο Παράρτημα 2.1.γ του άρθρου) ή και τα δύο συγχρόνως. Επίσης ως πρατήριο υγρών καυσίμων δύναται να θεωρηθεί και η εγκατάσταση στην οποία αυτοτελώς αποθηκεύεται και διακινείται πετρέλαιο θέρμανσης ή πετρέλαιο φωτιστικό ή πετρέλαιο κίνησης (π.χ. για τον εφοδιασμό των νηζελομηχανών του Ο.Σ.Ε ή του προαστιακού σιδηροδρόμου ή για νηζελομηχανές / γεννήτριες

σταθμών ηλεκτροπαραγωγής της ΔΕΗ) ή πετρέλαιο οποιουδήποτε τυχόν άλλου εγκεκριμένου τύπου. Πέραν τούτου σε κάθε πρατήριο υγρών καυσίμων, όπως αυτά ορίστηκαν παραπάνω, επιτρέπεται (δηλ. είναι προαιρετικό) να ασκούνται (από τον εκμεταλλευτή του πρατηρίου ή από πρόσωπο διάφορο αυτού) και δραστηριότητες που αποσκοπούν στην εν γένει βελτίωση των όρων βιωσιμότητας του πρατηρίου, στην αρτιότερη εξυπηρέτηση των διακινουμένων αλλά και του γεινιάζοντος αστικού ιστού και ειδικότερα :

1) **παροχή υπηρεσιών πλύσης ή / και λίπανσης** σε αυτοκίνητα, δίκυκλα, αγροτικά μηχανήματα, μηχανήματα έργων, ειδικά μηχανήματα, ελαφρά σκάφη κ.α. εφ' όσον εννοείται οι αντίστοιχες εγκαταστάσεις έχουν διαστάσεις και εξοπλισμό επαρκή για την παροχή αυτών των υπηρεσιών.

2) **εμπορία ειδών συναφών προς τα οχήματα** (όπως ενδεικτικά ορυκτελαίων, αλυσίδων, καθαριστικών, υγρών φρένων κ.α.) ανταλλακτικών (π.χ. φίλτρων βενζίνης και λαδιών, υαλοκαθαριστήρων) και εμπορευμάτων (π.χ. καλυμμάτων ηλιοπροστασίας κ.α.), καθώς και **οποιαδήποτε άλλη εμπορική δραστηριότητα** με την οποία καλύπτονται οι ανάγκες των διακινουμένων και χρηστών του πρατηρίου (όπως πώληση σιγαρέτων, γαλακτοκομικών ειδών, τυποποιημένων ροφημάτων και εδεσμάτων, τουριστικών χαρτών κ.α.). Εξυπακούεται ότι η άσκηση αυτής της δραστηριότητας θα είναι και σύμφωνη με τυχόν ισχύουσες ειδικότερες διατάξεις (π.χ. τις ειδικές διατάξεις που ισχύουν για τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος). Διευκρινίζεται πάντως ότι η τυχόν καθυστέρηση στην αδειοδότηση, ή η ανάκληση της αδείας μιας τέτοιας ειδικής (συμπληρωματικής) δραστηριότητας δεν επηρεάζει επ' ουδενί την (βασική) άδεια λειτουργίας του πρατηρίου ούτε απαιτείται υποβολή στην Υπηρεσία σας τυχόν προβλεπομένων από άλλες διατάξεις αδειών λειτουργίας ειδικής (συμπληρωματικής) δραστηριότητας.

3) **παροχή διαφόρων υπηρεσιών στους διακινούμενους** όπως:

* εστιατόρια και μπαρ, με την προϋπόθεση ότι οι τυχόν εστίες φλόγας που διαθέτουν θα απέχουν πέραν των 20 μέτρων από τα επικίνδυνα σημεία του πρατηρίου και ο «πληθυσμός» τους (όπως προβλέπεται από την οικεία εγκριθείσα από την Πολεοδομία, στο στάδιο εκδόσεως της οικοδ. Αδείας, μελέτη Παθητικής Πυροπροστασίας) δεν θα υπερβαίνει τα 50 άτομα.

*συνεργεία οχημάτων, με την προϋπόθεση ότι θα είναι σύμφωνα με το Π.Δ 78/88 όπως ισχύει .

*σταθμός οδικής βοήθειας, με την προϋπόθεση ότι θα είναι εγκατεστημένος σε τέτοια θέση ώστε να μην δημιουργεί προβλήματα στα διακινούμενα οχήματα (για εφοδιασμό με καύσιμα ή για λοιπές εξυπηρετήσεις) και θα είναι σύμφωνος με τις εκάστοτε ισχύουσες περί «Οδικής Βοήθειας» διατάξεις.

*μηχανήματα ΑΤΜ ή ακόμη και τράπεζα, με την προϋπόθεση ότι δεν θα έχει εμβαδόν άνω των 70 τ. μ. ώστε να εμπίπτει σε απαγορευτικές διατάξεις του Π.Δ 71/88 ως χώρος συνάθροισης κοινού.

*πρώτες βοήθειες, εγκαταστάσεις προσωπικής υγιεινής (δηλαδή νιπτήρες, καταϊωνιτήρες, lockers, κ.α.), εγκαταστάσεις διανυκτέρευσης.

*στάθμευση οχημάτων, με την προϋπόθεση ότι το πρατήριο διαθέτει επαρκή έκταση γι αυτό και ότι ο χώρος που χρησιμοποιείται για τη στάθμευση είναι πέραν του χώρου που απαιτείται για την είσοδο – ανεφοδιασμό – έξοδο των οχημάτων. Στην περίπτωση αυτή, που δεν καταβάλλονται

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 2.2.

φύλακτρα, δεν εκδίδεται ιδιαίτερη άδεια για υπαίθριο σταθμό, απλώς η διάταξη των θέσεων στάθμευσης γίνεται σύμφωνα με τα υποδείγματα του άρθρου 28 του Π. Δ. 455/76 (ΦΕΚ Α' 169) και ειδικά για στάθμευση φορτηγών ή λεωφορείων (εφόσον διατίθεται τόσο μεγάλη έκταση) η διάταξη των θέσεων θα είναι σύμφωνη με τα συνημμένα ενδεικτικά υποδείγματα. στο παράρτημα 2.1,δ του παρόντος άρθρου.

* Λοιπές εγκαταστάσεις, όπως π.χ. τα Ιδιωτικά ΚΤΕΟ - βλ. Απόφαση 30861/3651/06.06.2007 (ΦΕΚ Β'895), όπως ισχύει (βλ. ενδεικτικό παράδειγμα στο 2.1.ε στο τέλος του άρθρου).

Προϋπόθεση για την δημιουργία των ανωτέρω συμπληρωματικών εγκαταστάσεων για την άσκηση των αντίστοιχων δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών ή εμπορίας είναι ότι :

- κάθε ειδική εγκατάσταση θα είναι σύμφωνη με τις επί μέρους (πολεοδομικές και λοιπές) διατάξεις που ενδεχομένως ισχύουν για κάθε μία από αυτές
- θα έχουν ληφθεί υπόψη, κατά τον σχεδιασμό των ανωτέρω ειδικών (συμπληρωματικών) εγκαταστάσεων (εξαιρουμένων των συνεργείων και πλυντηρίων), οι διατάξεις προσβασιμότητας των ΑΜΕΑ και με πρόβλεψη μίας τουλάχιστον θέσης στάθμευσης κατάλληλης για ΑΜΕΑ. Σχετικό είναι το σκαρίφημα στο Παράρτημα 2.1.στ

Στο σημείο αυτό αξίζει να διευκρινιστούν το παρακάτω, για τα οποία υποβάλλονται κατά καιρούς ερωτήματα :

- ένας «Σταθμός αυτοκινήτων με αντλίες» του Π.Δ. 455/76 δεν πρέπει να συγχέεται / ταυτίζεται με το «πρατήριο υγρών καυσίμων», εκ μόνου του γεγονότος ότι περιλαμβάνει και υγρά καύσιμα. Απλώς και μόνο οι λεπτομέρειες κατασκευής, τοποθέτησης και σύνδεσης των δεξαμενών υγρών καυσίμων, των αντλιών/διανομέων υγρών καυσίμων και των συστημάτων ασφαλείας (για τους ατμούς υδρογονανθράκων ή ανίχνευσης στους υπόγειους ορόφους του σταθμού), είναι αυτές που περιλαμβάνονται στα άρθρα 10 και 12 του ΠΔ 1224/81, στα οποία παραπέμπει το ΠΔ 455/76 (όπως ισχύει). Για την ίδρυση «Σταθμών αυτοκινήτων με αντλίες» **δεν** ισχύει η απαγόρευση του άρθρου 3 του Ν.2465/97 (ΦΕΚ Α' 28) για την απόσταση των 200 μ. από χώρους συνάθροισης κοινού κ.λ.π. Επίσης δεν λαμβάνεται υπόψη απαγορευτική απόσταση μεταξύ «πρατηρίου υγρών καυσίμων» και «Σταθμού αυτοκινήτων με αντλίες» επί της αυτής οδού (όπως ορίζονται στην παρ.1γ του άρθρου 5 ΒΔ 465/70), πλην αυτής που (με την παρ. 5 του άρθρου 4 του Π.Δ. 118/06) προστέθηκε ως παράγρ. «1 ε» στο άρθρο 5 του Β.Δ. 465/70.

- ένα «Μικτό πρατήριο υγραερίου» δεν πρέπει να συγχέεται / ταυτίζεται με το «πρατήριο υγρών καυσίμων», εκ μόνου του γεγονότος ότι περιλαμβάνει (εκτός του LPG) και υγρά καύσιμα. Απλώς και μόνο οι λεπτομέρειες κατασκευής, τοποθέτησης και σύνδεσης των δεξαμενών υγρών καυσίμων, των αντλιών/διανομέων υγρών καυσίμων και των συστημάτων ασφαλείας για τα υγρά καύσιμα, είναι αυτές που περιλαμβάνονται στα άρθρα 10 και 12 του Β.Δ. 465/70, όπως ισχύουν, στα οποία παραπέμπει το ΠΔ 595/84 (άρθρο 5 παρ. 3). Για την ίδρυση «Μικτών

πρατηρίων υγραερίου» **δεν** ισχύει η απαγόρευση του άρθρου 3 του Ν.2465/97 (ΦΕΚ Α' 28) για την απόσταση των 200 μ. από χώρους συνάθροισης κοινού κ.λ.π. ούτε νοείται απαγορευτική απόσταση «πρατηρίου υγραερίου» (αμιγούς ή μικτού) από «πρατήριο υγρών καυσίμων» επί της αυτής οδού, πλην αυτής που (με την παράγρ. 5 του άρθρου 4 του Π.Δ. 118/06) προστέθηκε ως παράγρ. «1 ε) στο άρθρο 5 του Β.Δ. 465/70.

Τονίζεται και πάλι ότι η εγκατάσταση τόσο των πρατηρίων όσον και των λοιπών ειδικών (συμπληρωματικών, εντός του γηπέδου του) εγκαταστάσεων είναι δυνατή μόνον εφόσον αυτές, ως χρήσεις, επιτρέπονται από τις πολεοδομικές διατάξεις που αναφέρονται στις χρήσεις γης και τους όρους και περιορισμούς δόμησης που ισχύουν στην αντίστοιχη θέση.

Οικισμοί :

Οι οικισμοί διακρίνονται σε οικισμούς προ του έτους 1923 και σε οικισμούς με πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων σύμφωνα με την εκάστοτε τελευταία απογραφή (βλ. 2.1.ζ στο παράρτημα του παρόντος άρθρου)

Στην παρ. 2 του άρθρου 2 γίνεται αναφορά στην κατηγοριοποίηση των Εθνικών και Επαρχιακών οδών. Αντί άλλης επεξηγήσεως παραθέτουμε το σχετικό απόσπασμα από το Π.Δ. 209/98 (ΦΕΚ Α' 169/1998) ως Παράρτημα 2.2 στο παρόν άρθρο.

Στην παρ. 3 του άρθρου 2 γίνεται η διευκρίνιση ότι ως δημοτικές (ή κοινοτικές) οδοί θεωρούνται για την εφαρμογή του παρόντος και οι κοινόχρηστες αγροτικές οδοί. Σημειώνεται ότι ως κοινόχρηστος θεωρείται μια αγροτική οδός, σύμφωνα και με την Γνωμοδότηση 790/1984 της Νομ. Διεύθυνσης του τότε Υπουργείου Δημοσίων Έργων που έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Δημ. Έργων με την ΒΜ2/5563/25.9.1984 Εγκύκλιό του, (βλ. Παράρτημα 2.3.α) όταν χρησιμοποιήθηκε ανεμπόδιστα από απροσδιόριστο αριθμό ατόμων και κατέστη κοινής χρήσεως πράγμα. Στην αντίθετη περίπτωση, όταν δηλ. μια αγροτική οδός φυλάσσεται ή έχει την δυνατότητα απομόνωσης / φραγής (π.χ. με συλίσκους και αλυσίδα ή δρύφρακτο) θεωρείται ιδιωτική και σ' αυτήν δεν επιτρέπεται η ίδρυση πρατηρίου υγρών καυσίμων δημοσίας χρήσεως. Σημειώνεται ότι και στην Υ.Α. με αριθμ. πρωτ. ΔΜΕΟ/ε/Ο/907/6.8/ 20.0.1996 (ΦΕΚ Β' 715) Απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ καθορίζεται με σαφήνεια ότι «3) Οι κοινόχρηστες αγροτικές οδοί ανήκουν κατά κυριότητα στο Δήμο ή την Κοινότητα μέσα στα διοικητικά όρια του οποίου ευρίσκονται και κατά συνέπεια καλύπτονται από την ρύθμιση του άρθρου 25 παρ. 2 του Ν.1418 και του Β.Δ. 465/70 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει ». (βλ. Παράρτημα 2.3.β)

Στην παρ. 4 του άρθρου 2 γίνεται αναφορά στον γενικό όρο «περίβλημα ανάσχεσης διαρροών». Περισσότερες διευκρινίσεις δεν κρίνονται αναγκαίες σ' αυτό το σημείο, γιατί υπάρχει εκτενής ανάλυση στο άρθρο 10 περί υπογείων δεξαμενών.

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 2.4.

Άρθρο 3 Κατηγορίες πρατηρίων

Το άρθρο αυτό όπως ίσχυε, αντικαταστάθηκε εξ ολοκλήρου με το άρθρο 3 του Π.Δ 118/06.

1. Με την παρ. 1 του άρθρου γίνεται διαχωρισμός των πρατηρίων σε **ιδιωτικής** και **δημόσιας** χρήσης ανάλογα με το καθεστώς χρήσης και εκμετάλλευσης ή συνεκμετάλλευσης των οχημάτων που τροφοδοτούνται από αυτά. Ειδικότερα τα πρατήρια υγρών καυσίμων διακρίνονται σε :

Πρατήρια ιδιωτικής χρήσης, τα οποία το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που έχει το δικαίωμα εκμετάλλευσής τους, τα χρησιμοποιεί για την εξυπηρέτηση οχημάτων που :

- * είτε ανήκουν σε αυτό (είναι δηλ. ιδιόκτητα) όπως αποδεικνύεται από τις άδειες κυκλοφορίας τους
- * είτε χρησιμοποιούνται από αυτό με συμβάσεις μακροχρόνιας μίσθωσης (χρονομίσθωσης οιασδήποτε μορφής δηλ. «Με δικαίωμα εξαγοράς», «Χωρίς δικαίωμα εξαγοράς» και «Με επιλογή εξαγοράς»), όπως αποδεικνύεται από τις σχετικές συμβάσεις (θα πρέπει να προσκομίζονται στην Υπηρεσία)
- * είτε είναι μισθωμένα με τη μέθοδο της χρηματοδοτικής μίσθωσης (LEASING) όπως αποδεικνύεται από τις σχετικές συμβάσεις (θα πρέπει να προσκομίζονται στην Υπηρεσία)
- * είναι μεν ιδιόκτητα οχήματα στελεχών ή υπαλλήλων μιας επιχείρησης, αλλά η επιχείρηση υπό μορφή bonus επιτρέπει την τροφοδοσία αυτών άνευ ανταλλάγματος, τούτου αποδεικνυομένου με έγγραφο της επιχείρησης.
- * είτε πρόκειται για αυτοκίνητα δημοσίας ή ιδιωτικής χρήσεως που ανήκουν μεν κατά κυριότητα, νομή και κατοχή σε διάφορους αυτοκινητιστές ή και σε άλλους ιδιώτες, εταιρίες κ.ά., όμως με βάση σχετική σύμβαση, κατατεθειμένη στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. , είναι εκμισθωμένα για να διενεργούν μεταφορές για λογαριασμό του προσώπου που έχει το ιδιωτικό πρατήριο (εργοδότη) όπως π.χ. φορτηγά αυτοκίνητα Δ.Χ. μισθωμένα από μεταλλευτικές επιχειρήσεις για τις μεταφορές των πάσης φύσεως μεταλλευμάτων κ.ά. (βλ. ενδεικτικά 3.1 στο παράρτημα του άρθρου) ή αυτοκίνητα ψυγεία που διενεργούν μεταφορές π.χ. γαλακτοκομικών προϊόντων εντός των πόλεων για λογαριασμό μεγάλων βιομηχανιών γάλακτος (έστω κι αν π.χ. τα αυτοκίνητα ψυγεία καταβάλλουν εμμέσως δαπάνη για τα καύσιμα, που παρακολουθείται μέσω αλληλόχρεου λογαριασμού).
- * είτε πρόκειται για πρατήρια υγρών καυσίμων ιδρυόμενα εντός του περιγράμματος Εμπορευματικού ή Εμπορευματικών Σταθμών αυτοκινήτων (Πρακτορείων Μεταφορών – βλέπε ΠΔ 79/2004) που χρησιμεύουν για την εξυπηρέτηση των ιδιόκτητων οχημάτων των αντίστοιχων επιχειρήσεων αλλά και των τυχόν συμβεβλημένων (όπως θα αποδεικνύεται από σχετικές συμβάσεις) με αυτές φορτηγών δημοσίας χρήσεως και εφόσον

για όλες τις παραπάνω περιπτώσεις

ο αριθμός των οχημάτων είναι μεγαλύτερος του είκοσι (20).

Για την περίπτωση των Εμπορευματικών Σταθμών Αυτοκινήτων αρκεί το σύνολο των ιδιοκτητών ή συμβεβλημένων οχημάτων που εξυπηρετεί ο ΕΣΑ ή το συγκρότημα των ΕΣΑ να είναι άνω των είκοσι (20). Στην περίπτωση που σε ένα ενιαίο χώρο (οικόπεδο) συνυπάρχουν / συστεγάζονται περισσότερες της μιας επιχειρήσεις, εκ των οποίων η μία τουλάχιστον καλύπτει την απαίτηση των είκοσι οχημάτων, τότε είναι δυνατή η έκδοση άδειας ιδιωτικού πρατηρίου επ' ονόματι των δύο ή περισσότερων φυσικών ή νομικών προσώπων και η εξυπηρέτηση / τροφοδοσία από αυτό όλων των επί μέρους στόλων.

Απαγορεύεται η εξυπηρέτηση οχημάτων, πέραν των από τις ανωτέρω περιπτώσεις προβλεπόμενων, με ποινή την αφαίρεση της άδειας λειτουργίας σε περίπτωση παραβίασης των ανωτέρω προϋποθέσεων. Για την διασφάλιση των ανωτέρω υποβάλλεται στην Υπηρεσία κατά την υποβολή της αίτησης για χορήγηση άδειας ίδρυσης, αλλά και στην συνέχεια τον μήνα Ιανουάριο κάθε έτους, υπεύθυνη δήλωση του ιδιοκτήτη του ιδιωτικού πρατηρίου με την οποία δηλώνεται α) ο τρόπος της χρήσης των τροφοδοτούμενων αυτοκινήτων και β) οι αριθμοί κυκλοφορίας των οχημάτων. Σε περίπτωση που τα εξυπηρετούμενα αυτοκίνητα μειωθούν κάτω των 20 ο ιδιοκτήτης οφείλει να ενημερώσει την Υπηρεσία σας και εσείς να ανακαλέσετε προσωρινά την άδεια λειτουργίας. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δεν ενημερώσει την Υπηρεσία Μ – Ε της Ν.Α. υπόκειται στην ποινές που προβλέπονται για τα άνευ άδειας λειτουργούντα πρατήρια.

Ως **πρατήρια ιδιωτικής χρήσης** θεωρούνται επίσης και τα εξής πρατήρια στα οποία επιτρέπεται, εκτός από τα οχήματα των αδειούχων, να εξυπηρετούνται και τα οχήματα που αναφέρονται κατά περίπτωση ως ακολούθως :

* Στα πρατήρια γεωργικών συνεταιρισμών και ενώσεων αυτών, γεωργικά μηχανήματα και φορτηγά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα που ανήκουν στα μέλη αυτών και έχουν άδεια κυκλοφορίας για εξυπηρέτηση των αναγκών της γεωργικής ή κτηνοτροφικής ή πτηνοτροφικής ή σηροτροφικής ή μελισσοτροφικής ή αλιευτικής επιχείρησης, η οποία εργάζεται για λογαριασμό του συνεταιρισμού ή της ένωσης.

* Στα πρατήρια συνεταιρισμών επαγγελματιών αυτοκινητιστών, τα φορτηγά ιδιωτικής χρήσης, τα λεωφορεία δημόσιας χρήσης και επιβατικά δημόσιας χρήσης αυτοκίνητα που ανήκουν στα μέλη του συνεταιρισμού και που η χρήση τους παρέχει στα μέλη αυτά το δικαίωμα συμμετοχής στο συνεταιρισμό.

* Στα πρατήρια Κοινού Ταμείου Εισπράξεων Λεωφορείων (ΚΤΕΛ), τα λεωφορεία δημόσιας χρήσης αυτοκίνητα των μετόχων αυτών, που είναι ενταγμένα στο οικείο ΚΤΕΛ.

Ειδικά για όλα τα παραπάνω πρατήρια ιδιωτικής χρήσεως δεν υπάρχει αριθμητικός περιορισμός, αναφορικά με τον αριθμό των εξυπηρετούμενων οχημάτων.

Σε ένα ιδιωτικό πρατήριο εννοείται ότι μπορεί να συνυπάρξει και ιδιωτικό πλυντήριο ή λιπαντήριο, πάντοτε για την εξυπηρέτηση των οχημάτων που εξυπηρετεί και το ιδιωτικό πρατήριο.

Τέλος ως ιδιωτικής χρήσεως θεωρούνται και τα πρατήρια που ιδρύονται στα αμαξοστάσια ή στους σταθμούς του Ο.Σ.Ε ή του προαστιακού σιδηροδρόμου και μέσω των οποίων ανεφοδιάζονται με

πετρέλαιο κίνησης οι αντίστοιχες μηχανές (πετρελαιομηχανές – ντιζελάμαξες).

Τέλος θα πρέπει να επισημανθεί ότι η εγκατάσταση του ιδιωτικού πρατηρίου μπορεί να βρίσκεται και σε ιδιόκτητο ή μισθωμένο οικόπεδο / γήπεδο, εκτός της έδρας ή και εκτός του υποκαταστήματος μιας επιχείρησης.

- **Πρατήρια δημόσιας χρήσης**, είναι αυτά που χρησιμεύουν για την εξυπηρέτηση οχημάτων τα οποία ανήκουν σε οποιονδήποτε (όπως και για την τυχόν αποθήκευση πετρελαίου οποιουδήποτε εγκεκριμένου τύπου και διακίνηση στον οποιονδήποτε αγοραστή) και (προαιρετικά) για την παροχή υπηρεσιών και προϊόντων και άσκηση λοιπών δραστηριοτήτων (πλύση, λίπανση, παροχή υπηρεσιών, εμπορία κ.ά.) σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 2, παρ. α, του Π. Δ. 118/06.

2. Η παρ. 2 του άρθρου αυτού, που αναφέρεται στην ίδρυση **Σ.Ε.Α.** (που εισήχθησαν με την παρ. 3 του άρθρου 11 του Π.Δ. 143/89 (ΦΕΚ Α' 69), απαιτεί ειδική μνεία. Ήδη μέρος του αντίστοιχου έργου του Τ.Ε.Ο δηλ. την ίδρυση, κατασκευή, λειτουργία, εκμετάλλευση των ΣΕΑ αναλαμβάνουν οι κατά περίπτωση «Παραχωρησιούχοι» δηλ. οι Κοινοπραξίες οι οποίες μέσα στα πλαίσια του νόμου για την σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα έχουν αναλάβει ή θα αναλάβουν την κατασκευή, λειτουργία, διαχείριση και εκμετάλλευση, για ένα προκαθορισμένο χρονικό διάστημα, των επιλεγόμενων «δρόμων ανάπτυξης».

Η εν γένει διαδικασία είναι όπως μέχρι τώρα, δηλ. ο ιδιαίτερος (από πλευράς σχεδίασης) κόμβος σύνδεσης και η θέση του ΣΕΑ, που περιλαμβάνονται στα σχέδια που συνοδεύουν την σύμβαση παραχώρησης, θεωρούνται ως δεδομένα και δεν υπόκεινται σε έλεγχο από σας.

Αντί άλλης ενημέρωσης κρίνεται χρήσιμο να επισυναφθεί μικρό ενδεικτικό απόσπασμα από την Σύμβαση Παραχώρησης του έργου της Ιόνιας οδού (βλ. συνημμένο 3.2.1).

Άρθρο 4

Αποστάσεις πρατηρίων

Το άρθρο αυτό παρέμεινε όπως ίσχυε και δεν τροποποιήθηκε από το Π.Δ 118/06.

Με την παρ. 1 του άρθρου 4 καθορίζεται ότι ως απόσταση δύο λειτουργούντων πρατηρίων καθορίζεται αυτή που προκύπτει από την μέτρηση μεταξύ των δύο αξόνων συμμετρίας των, δηλ. των μέσων των τραπεζοειδών νησίδων. Στην ίδια παράγραφο αυτό αναφέρεται και ως απόσταση δύο υπό ίδρυση πρατηρίων. Είναι ευνόητο ότι με τον ίδιο τρόπο θα μετρήσουμε την απόσταση και μεταξύ ενός λειτουργούντος και ενός πρατηρίου που έχει τύχει αδείας ιδρύσεως ή είναι υπό ίδρυση (σκαρίφημα 4.1)

Με την παρ. 2 του άρθρου 4 καθορίζεται ότι ως απόσταση πρατηρίου από οποιαδήποτε θέση (που εννοείται βρίσκεται επί της οδού ή σε συνάρτηση με αυτή) καθορίζεται αυτή που προκύπτει από την μέτρηση, παράλληλα με τον άξονα της οδού, μεταξύ του άξονα συμμετρίας του και της εν λόγω θέσης. Στην ίδια παράγραφο, στο β' εδάφιο αυτής διευκρινίζεται ότι ειδικά για την μέτρηση της αποστάσεως ενός πρατηρίου :

- από συμβολή με άλλη οδό ή
- από συνάντηση με σιδηροδρομική γραμμή ή
- από την αρχή (ή πέρας) διάταξης διοδίων ή
- από την αρχή (ή το πέρας) πλατύσματος στάθμευσης (parking)

η απόσταση μετρείται ανάμεσα στην παραπάνω θέση και στο πλησιέστερο σημείο της κυκλοφοριακής διαμόρφωσης (άκρο λωρίδας επιτάχυνσης ή επιβράδυνσης) του πρατηρίου.

Επειδή το ανωτέρω β' εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 4 είχε προστεθεί στο ΒΔ 465/70 με το άρθρο 2 του ΠΔ 143/89 (ΦΕΚ Α' 69) και τότε ως εδάφιο (ε) της παρ. 1 του άρθρου 5 ίσχυε αυτό που αναφέρεται στην απόσταση από άκρο τεχνικού έργου, γι αυτό διευκρινίζεται ότι όταν μετράμε απόσταση τεχνικού έργου από κυκλοφοριακή διαμόρφωση, μετράμε από το πλησιέστερο σημείο της κυκλοφοριακής διαμόρφωσης (άκρο λωρίδας επιτάχυνσης ή επιβράδυνσης, κατά περίπτωση) μέχρι το πλησιέστερο άκρο του τεχνικού έργου.

Όλα τα παραπάνω φαίνονται εποπτικά στα σκαριφήματα του παραρτήματος 4.2 (α, β, γ, δ, ε, στ, ζ, η) του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 5 Θέσεις πρατηρίων

Το άρθρο αυτό του Β.Δ. 465/70 είχε τροποποιηθεί ευρέως με τα Π.Δ. 143/89 και Π.Δ. 401/93 και υπέστη επίσης σημαντικές τροποποιήσεις και με το Π.Δ. 118/06.

Για την διευκόλυνσή σας οι επεξηγήσεις αναφέρονται στο κωδικοποιημένο Β. Δ/γμα 465/1970 που σας έχει αποσταλεί. Ειδικότερα :

Το εδάφιο (α) της παράγ. 1 του άρθρου 5 προβλέπει ότι μια θέση κρίνεται κατ' αρχάς κατάλληλη εφόσον από την εν γένει διαμόρφωση της οδού (οριζοντιογραφία, μηκοτομή, πλευρικά εμπόδια) εξασφαλίζεται για το κινούμενο προς το πρατήριο όχημα μήκος ορατότητας, ίσο τουλάχιστον με αυτό που αναγράφεται στον παρακάτω πίνακα :

Κατηγορία οδού επί της οποίας ιδρύεται το πρατήριο (σε περιοχές εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών)	Ελάχιστο μήκος ορατότητας (μ)
α. Πρωτεύον (βασικό) Εθνικό οδικό δίκτυο	200
β. Δευτερεύον Εθνικό	200
γ. Τριτεύον Εθνικό	150
δ. Εθνικό Νήσων (πλην Εύβοιας, Κρήτης, Ρόδου και Κέρκυρας)	150
ε. Παράπλευροι οδών ταχείας κυκλοφορίας και αυτοκινητοδρόμων ανεξαρτήτως πλάτους ή γενικώς παράπλευροι (S.R.) πλάτους μεγαλύτερου των 7 μέτρων.	150
στ. Πρωτεύον Επαρχιακό	150
ζ. Δευτερεύον Επαρχιακό	100
η. Επαρχιακό Νήσων (πλην Εύβοιας, Κρήτης, Ρόδου και Κέρκυρας)	70
θ. Παράπλευροι δρόμοι πλάτους ίσου ή μικρότερου των 7 μέτρων.	70
ι. Δημοτικό ή Κοινοτικό δίκτυο	70

Η ορατότητα λογίζεται πάντοτε προ του πρατηρίου, δηλ. για το όχημα που κατευθύνεται προς την θέση του πρατηρίου, μετράται δε επί του άξονα της πλησιέστερης προς το πρατήριο λωρίδας κυκλοφορίας. Το αναφερόμενο ότι τα μήκη ορατότητας πρέπει να διατίθενται καθ' όλο το μήκος που καταλαμβάνει η λωρίδα επιτάχυνσης ή επιβράδυνσης, έχει το νόημα ότι όχημα που κινείται προς την φορά όπου θα συναντήσει το πρατήριο (δηλ. το όχημα προσεγγίζει την αρχή της κυκλοφοριακής διάταξης σύνδεσης) θα πρέπει να μπορεί να βλέπει, από το εκάστοτε ελάχιστο αναγκαίο μήκος ορατότητας, ένα άλλο όχημα που κινείται στην λωρίδα επιβράδυνσης (για να εισέλθει στο πρατήριο) ή που κινείται στην έξοδο, στην κάτω βάση της τραπεζοειδούς νησίδας. Η ορατότητα μετράται ως εξής:

- για την είσοδο : από την προβολή της άκρης («μύτη») της κυκλοφοριακής διαμόρφωσης (άκρο λωρίδας επιβράδυνσης), κατά μήκος του άξονα της λωρίδας κυκλοφορίας, της πλησιέστερης προς το πρατήριο, μέχρι του σημείου που το αντίστοιχο (για κάθε κατηγορία οδού) μήκος ορατότητας

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ .5.1.

τέμνει τον άξονα αυτό. Και τα δύο σημεία νοούνται σε ύψος 1,06 μ. τουλάχιστον.

- για την έξοδο : από την προβολή του τέλους (αριστερό άκρο) της κάτω βάσης της τραπεζοειδούς νησίδας στον άξονα της πλησιέστερης λωρίδας, κατά μήκος αυτού του άξονα, μέχρι του σημείου που το αντίστοιχο (για κάθε κατηγορία οδού) μήκος ορατότητας τέμνει τον ίδιο άξονα (δηλ. της πλησιέστερης λωρίδας). Τα δύο σημεία νοούνται επίσης σε ύψος 1,06 μ. τουλάχιστον.

Το εκάστοτε ευθύγραμμο τμήμα της ορατότητας που προκύπτει, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, και το οποίο – επισημαίνουμε - αφορά μόνο τον κατευθυνόμενο προς το πρατήριο, μπορεί να εξασφαλίζεται μέσα στο οδόστρωμα ή και στον παρόδιο χώρο (έξω από υπάρχουσες περιφράξεις ή έξω από το όριο απαλλοτρίωσης, εφόσον είναι καθορισμένο στην συγκεκριμένη θέση). Τα αναφερόμενα ως πλευρικά εμπόδια μπορεί να είναι βράχοι και λοιπά εμπόδια, που προέρχονται από το φυσικό ανάφλυφο του εδάφους ή τα πρηνή ορυγμάτων ή βάρθρα γεφυρών ή τοίχοι αντιστήριξης ή στηθαία ασφαλείας ή μεγάλες πινακίδες σήμανσης (όχι απλοί στύλοι) ή εκτεταμένες υψηλές φυτεύσεις κ.ά. Τα παραπάνω φαίνονται εποπτικά στα σκαριφήματα του παραρτήματος 5.1.α στο τέλος του άρθρου.

Το εδάφιο (β) της παράγ. 1 του άρθρου 5 προβλέπει ότι μια θέση κρίνεται κατ' αρχάς κατάλληλη εφόσον το άκρο της λωρίδας επιτάχυνσης ή επιβράδυνσης (κατά περίπτωση) του υπό ίδρυση πρατηρίου θα απέχει :

- από συμβολή με άλλη οδό (ή και κόμβο) ή
- από συνάντηση με σιδηροδρομική γραμμή ή
- από την αρχή (ή πέρας) διάταξης σταθμού διοδίων ή
- από την αρχή (ή το πέρας) πλατύσματος στάθμευσης (parking)

απόσταση μεγαλύτερη ή ίση από την προβλεπόμενη στον παρακάτω πίνακα :

Κατηγορία οδού επί της οποίας ιδρύεται το πρατήριο (σε περιοχές εκτός σχεδίου και εκτός ορίων εγκεκριμένων οικισμών)	Ελάχιστη απόσταση (μ)
α. Πρωτεύον (βασικό) Εθνικό οδικό δίκτυο	200
β. Δευτερεύον Εθνικό	200
γ. Τριτεύον Εθνικό	150
δ. Εθνικό Νήσων (πλην Εύβοιας – Κρήτης – Ρόδου – Κέρκυρας)	150
ε. Παράπλευροι οδών ταχείας κυκλοφορίας και αυτοκινητόδρομων (ανεξαρτήτως πλάτους) ή γενικώς S.R. πλάτους μεγαλύτερου των 7 μέτρων.	100
στ. Πρωτεύον Επαρχιακό	150
ζ. Δευτερεύον Επαρχιακό	70
η. Επαρχιακό Νήσων (πλην Εύβοιας, Κρήτης, Ρόδου και Κέρκυρας)	70
θ. Παράπλευροι δρόμοι πλάτους ίσου ή μικρότερου των 7 μ.	70
ι. Δημοτικό ή Κοινοτικό	70

Πρέπει να διευκρινισθεί ότι οι αποστάσεις μετρώνται όταν υπάρχει πραγματική συμβολή (και όχι πλασματική) και μάλιστα μετρώνται από το σημείο που μεταβάλλεται η διατομή της οδού για την διαμόρφωση του (ισόπεδου ή ανισόπεδου) κόμβου. Επίσης δεν μετρώνται αποστάσεις από συμβολές με ιδιωτική οδό, όπως και από συμβολές όταν δεν είναι υλοποιήσιμες αριστερές στροφές, λόγω της ύπαρξης διαχωριστικής νησίδας ή όταν αυτές απαγορεύονται, με διπλή διαχωριστική γραμμή ή κατάλληλη κατακόρυφη σήμανση. Ενδεικτικά είναι τα σκαριφήματα του παραρτήματος 5.1.β.2 στο τέλος του άρθρου.

Τέλος πολύ σημαντική είναι και η ρύθμιση που εισήχθη με το ΠΔ 118/06, σύμφωνα με την οποία η δεξιά στήλη του παραπάνω πίνακα λαμβάνεται υπόψη μόνο όταν η συμβάλλουσα οδός είναι εθνική ή επαρχιακή ή έστω κυρία δημοτική ή κοινοτική οδός.

Ως **κυρία** θεωρείται μια δημοτική ή κοινοτική οδός όταν έχει καθορισθεί ως τοιαύτη με απόφαση του οικείου Νομάρχη, που έχει δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (βλ. Παράρτημα 5.1.β.3). Ο χαρακτηρισμός μιας δημοτικής ή κοινοτικής οδού ως «κυρίας» ή «κυριώτερης» δεν έχει κάποια επίπτωση στον τύπο της εφαρμοζόμενης επί αυτής κυκλοφοριακής συνδέσεως (εφαρμόζεται προκειμένου για ίδρυση πρατηρίων ο τύπος Δ ενώ για «εγκαταστάσεις» η διάταξη «Εισόδου – Εξόδου» του άρθρου 39 του κωδικοποιημένου Β.Δ. 465/70 και προαιρετικά ο τύπος Δ) αλλά έχει μόνο τις επιπτώσεις που προβλέπει η πολεοδομική νομοθεσία (βλ. στο Παράρτημα 5.1.β.4 - ΔΟΜΗΣΗ ΕΚΤΟΣ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ, άρθρο 162 παρ. 2 του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας, όπου η κυρία οδός που αναφέρεται στο Β.Δ. 465/70 ταυτίζεται με την αναφερόμενη ως κυριώτερη ή μοναδική του άρθρου 162).

Στην περίπτωση λοιπόν που η συμβάλλουσα οδός δεν είναι **κυρία** δημοτική (ή κοινοτική), τότε δεν λαμβάνεται υπόψη η δεξιά στήλη του προηγούμενου Πίνακα, εφόσον εκπληρώνεται μία τουλάχιστον από τις εξής προϋποθέσεις (βλ. σκαριφήματα στο Παράρτημα 5.1.β.5):

* ή εξυπηρετεί μέχρι τριάντα το πολύ ιδιοκτησίες (συνολικά, εκατέρωθεν της οδού), μέχρι βάθους 500 μ. από το σημείο τομής των αξόνων. Η απόσταση μετράται στον άξονα της συμβάλλουσας οδού.

* ή έχει πλάτος μικρότερο ή ίσο των 5,50 μ. ανεξαρτήτως του μήκους της ή του αριθμού των ιδιοκτησιών που εξυπηρετεί.

* ή είναι αδιέξοδος, ανεξαρτήτως του μήκους της και του πλάτους της ή του αριθμού των ιδιοκτησιών που εξυπηρετεί. Οι αδιέξοδοι κοινόχρηστοι αγροτικοί οδοί δεν πρέπει να συγχέονται με ιδιωτικές οδούς προσπέλασης που δημιουργούνται (ή διελεύσεις δουλείας που αφήνονται) για εξυπηρέτηση βιομηχανιών, εγκαταστάσεων κ.ά.

* ή ο (μέσος) κυκλοφοριακός της φόρτος, όπως θα προκύπτει από έγγραφο της κατά περίπτωση αρμόδιας για την μέτρηση του φόρτου υπηρεσίας, δεν θα υπερβαίνει τα 480 οχήματα ανά 24ωρο. Στην περίπτωση λοιπόν που ισχύει κάποια από τις παραπάνω προϋποθέσεις δεν λαμβάνεται υπόψη

η δεξιά στήλη του παραπάνω πίνακα με τις αποστάσεις, όμως πρέπει και σ' αυτή την περίπτωση η κυκλοφοριακή διαμόρφωση (διάταξη κυκλοφοριακής σύνδεσης) να εξασφαλίζει, συγχρόνως, ότι :

- * η αρχή της λωρίδας επιτάχυνσης ή επιβράδυνσης θα απέχει τουλάχιστον 8 μ. από τον άξονα της συμβάλλουσας οδού

- * η πλησιέστερη προς την συμβολή κάτω βάση της τραπεζοειδούς νησίδας να απέχει τουλάχιστον 50 μ. από τον άξονα της συμβάλλουσας οδού.

(βλ. και επεξηγηματικά σκαριφήματα στο Παράρτημα 5.1.β.6)

Το εδάφιο (γ) της παράγ. 1 του άρθρου 5 αναφέρεται στις απαγορευτικές αποστάσεις μεταξύ πρατηρίων, που θεσμοθετήθηκαν εκ νέου με το Π.Δ. 118/06 και φαίνονται εποπτικά στον πίνακα :

Κατηγορία οδού επί της οποίας ιδρύεται το πρατήριο (σε περιοχές εκτός σχεδίου και εκτός ορίων εγκεκριμένων οικισμών)	Απόσταση (σε μ.) από άλλο πρατήριο λειτουργούν / υπό ίδρυση
α. Βασικό (πρωτεύον) Εθνικό	10.000
β. Δευτερεύον ή Τριτεύον Εθνικό ή Εθνικό Νήσων (πλην Εύβοιας – Κρήτης – Ρόδου – Κέρκυρας)	3.000
γ. Παράπλευροι οδοί (S.R.) του βασικού (α' εθνικού) δικτύου	3.000
δ. Πρωτεύον ή Δευτερεύον Επαρχιακό ή Επαρχιακό Νήσων	3.000
ε. Παράπλευροι οδοί των επαρχιακών οδών ή του δευτερεύοντος και τριτεύοντος εθνικού δικτύου	500
στ. Δημοτικό ή Κοινοτικό	500

Για την ασφαλή εκτίμηση των ανωτέρω απαγορευτικών αποστάσεων θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα εξής :

- * οι αποστάσεις αφορούν πρατήρια ιδρυόμενα επί της ίδιας πλευράς της οδού (δηλ. δεν απαγορεύεται η ίδρυση πρατηρίων και στην έναντι ακριβώς πλευρά της οδού) – βλ. σκαριφήματα στο Παράρτημα 5.1.γ.1.

- * δεν λαμβάνονται υπόψη αποστάσεις όταν μεταξύ του υπό ίδρυση πρατηρίου και άλλου λειτουργούντος ή νόμιμα ιδρυμένου ή υπό ίδρυση αλλά προγενέστερου παρεμβάλλεται, καθιονδίποτε τρόπο, περιοχή εντός οικισμού ή με εγκεκριμένο σχέδιο πόλεως – βλ. επεξηγηματικά σκαριφήματα στο Παράρτημα 5.1.γ.2.

- * όταν αναφερόμαστε σε άλλο πρατήριο επί της ίδιας πλευράς της οδού, εννοείται ότι και τα δύο θα ανήκουν στην ίδια οδό, που στο τμήμα της μεταξύ των δύο πρατηρίων έχει ενιαία κατηγορία και την ίδια αρίθμηση. Δηλ. δεν λαμβάνουμε υπόψη απαγορευτικές αποστάσεις μεταξύ πρατηρίου που ιδρύεται επί π.χ. εθνικής γ' δικτύου και άλλου (λειτουργούντος ή υπό ίδρυση κ.λ.π.) πρατηρίου που ευρίσκεται μεν σε απόσταση μικρότερη των 3.000 μ. αλλά σε επαρχιακή οδό που συμβάλλει στην πρώτη - βλ. σκαρίφημα στο Παράρτημα 5.1.γ.3 – ή ακόμη και σε διάφορη (συμβάλλουσα) εθνική γ'

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 5.4.

δικτύου

* σε περίπτωση παράκαμψης μιας πόλεως ή οικισμού με νέα χάραξη (π.χ. βλ. στο παράρτημα 5.1.γ.4 του άρθρου την παράκαμψη π.χ. μιας κωμοπόλεως, τότε η απαγορευτική απόσταση ισχύει για την νέα χάραξη

* σε ειδικές περιπτώσεις θα πρέπει να υπάρχει η πλέον ευμενής για τον διοικούμενο αντιμετώπιση

Επειδή το θέμα της αποστάσεως μεταξύ δύο υπό ίδρυση πρατηρίων συναρτάται ευθέως με το ποιος έχει την προτεραιότητα για ίδρυση πρατηρίου, θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι σύμφωνα με την 81/2007 Γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. που έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών με την με αριθμ. πρωτ. Οικ. 13309/1045/2.03.2007 Εγκύκλιό του (βλ. Παράρτημα 5.1.γ.5), προτεραιότητα για την ίδρυση ενός πρατηρίου έχει αυτός που πρώτος θα συμπληρώσει πλήρως (ολοκληρώσει), σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 17 του Β.Δ. 465/70, πλήρη Φάκελο για ίδρυση πρατηρίου και όχι αυτός που κατέθεσε πρώτος ελλιπή φάκελο στην υπηρεσία Μ – Ε ή που ενδεχομένως εφοδιάσθηκε πρώτος με έγκριση κυκλοφοριακής σύνδεσης. Από το όλο σκεπτικό μάλιστα της Γνωμοδότησης συνάγεται εμμέσως ότι οι αρμόδιες για τις οδούς υπηρεσίες θα πρέπει να χορηγούν κυκλοφοριακές συνδέσεις (εκτός αν η αιτούμενη θέση απέχει απόσταση μικρότερη της επιτρεπόμενης από άλλο λειτουργούν πρατήριο ή από άλλη θέση για την οποία όμως έχει χορηγηθεί άδεια ίδρυσης πρατηρίου) και ακολούθως η υπηρεσία Μ - Ε θα κρίνει την πληρότητα των φακέλων που έχουν κατατεθεί για χορήγηση άδειας ίδρυσης και θα ενεργεί με γνώμονα τα διαλαμβανόμενα στην παραπάνω Γνωμοδότηση.

Το εδάφιο (δ) της παράγ. 1 του άρθρου 5 αναφέρει ότι σε περίπτωση που ένα τεχνικό έργο δεν μπορεί να διαπλατυνθεί τότε ανάμεσα σ' αυτό (πλησιέστερο σημείο του) και στο άκρο της λωρίδας επιτάχυνσης /επιβράδυνσης, θα πρέπει να υπάρχει απόσταση όπως στον παρακάτω πίνακα.

Κατηγορία οδού επί της οποίας ιδρύεται το πρατήριο	Ελάχιστη απόσταση
α. Πρωτεύον Εθνικό	200
β. Δευτερεύον Εθνικό	120
γ. Τριτεύον ή Εθνικό Νήσων (πλήν Εύβοιας, Κρήτης, Ρόδου και Κέρκυρας)	100
δ. Παράπλευροι οδών και επαρχιακό δίκτυο γενικώς	100
ε. Δημοτικό ή Κοινοτικό	50

Εάν το τεχνικό έργο μπορεί να διαπλατυνθεί, τότε δεν λαμβάνονται υπόψη οι ανωτέρω απαγορευτικές αποστάσεις. Στην περίπτωση αυτή το έργο διαπλατύνεται με σχέδια που εγκρίνει η αρμόδια υπηρεσία, οι δε σχετικές δαπάνες (σύνταξης μελέτης, υλοποίησης της διαπλάτυνσης) βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο.

Επίσης οι ανωτέρω απαγορευτικές αποστάσεις δεν ισχύουν εφόσον το τεχνικό έργο διαθέτει (εκ κατασκευής) εύρος ικανό για την διέλευση της ζώνης επιτάχυνσης ή επιβράδυνσης. Σχετικό είναι το σκαρίφημα στο παράρτημα 5.1.δ.1

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 5.5.

Εξυπακούεται ότι στην έγκριση της κυκλοφοριακής σύνδεσης που χορηγεί η αρμόδια για την οδό υπηρεσία μνημονεύονται οι προϋποθέσεις χορήγησης δηλ. ότι ο ενδιαφερόμενος έχει αποδεχθεί τους σχετικούς όρους (δαπάνη σύνταξης της μελέτης, δαπάνη υλοποίησης της κατασκευής και λοιποί όροι που θα του τεθούν από την αρμόδια ΔΕΣΕ ή ΔΤΥΝ ή ΤΥΔΚ κατά περίπτωση). Η υπηρεσία Μ – Ε δεν έχει υποχρέωση να υπεισέλθει στην παραπάνω διαδικασία, απλώς πρέπει να αναφέρει σαφώς στην Απόφαση της άδειας ίδρυσης που θα χορηγήσει ότι ρητή προϋπόθεση για την χορήγηση της άδειας λειτουργίας θα είναι και η συναίνεση της αρμόδιας για την οδό υπηρεσίας.

Το εδάφιο (ε) της παράγ. 1 του άρθρου 5 προστέθηκε με το Π.Δ. 118/06 και αναφέρεται στις ελάχιστες αποστάσεις που πρέπει να υπάρχουν μεταξύ ενός υπό ίδρυση πρατηρίου και μιας άλλης εγκεκριμένης και σε ισχύ ευρισκόμενης κυκλοφοριακής σύνδεσης (προφανώς όχι πρατηρίου αλλά «εγκατάστασης» του άρθρου 24).

Κατηγορία οδού επί της οποίας ιδρύεται το πρατήριο (σε περιοχές εκτός σχεδίων και εκτός εγκεκριμένων οικισμών)	Ελάχιστη απόσταση από εγκεκριμένο σε ισχύ κόμβο
α. Βασικό (πρωτεύον) Εθνικό οδικό δίκτυο	200
β. Δευτερεύον Εθνικό	150
γ. Τριτεύον Εθνικό	100
δ. Παράπλευροι γενικώς	70
ε. Πρωτεύον ή δευτερεύον Επαρχιακό	70
στ. Δημοτικό ή Κοινοτικό	-

Οι αποστάσεις αυτές προφανώς αποσκοπούν στην εξασφάλιση της υπεραστικής συγκοινωνίας (αποφυγή εμπλοκής ροών) και δεν λαμβάνονται υπόψη όταν η σε ισχύ κυκλοφοριακή σύνδεση είναι τώρα εντός οικισμού ούτε όταν έχουμε ίδρυση πρατηρίου επί δημοτικής οδού, μετρούνται δε μεταξύ των πλησιέστερων σημείων (άκρων λωρίδων) των δύο συνδέσεων. Σχετικά είναι το σκαρίφημα του Παραρτήματος 5.1.ε.1 στο τέλος του άρθρου.

Αξιοσημείωτη είναι η δυνατότητα για έγκριση κοινής κυκλοφοριακής σύνδεσης (ΚΚΣ) όταν δεν εξασφαλίζεται μεν η παραπάνω (κατά περίπτωση) απόσταση, αλλά :

ή υπάρχει επαρκές εύρος απαλλοτρίωσης για να μπορεί να διαμορφωθεί ΚΚΣ μέσα σ' αυτό

ή δεν υπάρχει μεν επαρκές εύρος αλλά συναινούν, με σύνταξη και υπογραφή συμβολαιογραφικού εγγράφου, όλοι οι εμπλεκόμενοι ιδιοκτήτες

ή θα τηρηθεί η διαδικασία της προσφυγής στο δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 1012 επ. του Αστικού Κώδικα (βλ. περισσότερα παρακάτω στο άρθρο 7 παρ. 1).

Ενδεικτικό σκαρίφημα ΚΚΣ φαίνεται στο παράρτημα 5.1.ε.2 στο τέλος του άρθρου. Αξιοσημείωτη είναι η παρατήρηση της Εγκυκλίου 11 /2007 της ΓΓΔΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ, σύμφωνα με την οποία : «Εάν ανάμεσα σε δύο γήπεδα για τα οποία απαιτείται έγκριση κοινής κυκλοφοριακής σύνδεσης, λόγω της εφαρμογής της παρ. 1ε του άρθρου 5 του ΒΔ 465/70, παρεμβάλλεται δημοτική οδός (ή αγροτική

κοινόχρηστη) και για την οποία δεν έχει εφαρμογή η στήλη 2 του Πίνακα της παρ. 1β του άρθρου 5 του ΒΔ 465/70, τότε η οδός αυτή συμβάλλει στην κοινή κυκλοφοριακή σύνδεση».

Συνεπώς περίπτωση ίδρυσης πρατηρίου με π.χ. κοινόχρηστη αγροτική οδό, όπως στο σκαρίφημα 5.1.ε.3, αντιμετωπίζεται όπως φαίνεται στην σχετική λύση.

Με την παράγ. 2 του άρθρου 5 καθορίζονται περιπτώσεις που απαγορεύεται η ίδρυση πρατηρίων.

Ειδικότερα :

Το εδάφιο (α) της παρ. 2 του άρθρου 5 παρέμεινε ως είχε στο ΒΔ 465/70, όπως ίσχυε, όμως λόγω της εφαρμογής της με αριθμ. Πρωτ. Οικ. 10245/713/7.4/16.4.1997 Κ.Υ.Α. με θέμα «Μέτρα και όροι για τον έλεγχο των εκπομπών πτητικών οργανικών ενώσεων (VOC) που προέρχονται από την αποθήκευση βενζίνης και την διάθεσή της από τις τερματικές εγκαταστάσεις στους σταθμούς διανομής καυσίμων» (ΦΕΚ Β' 311) και της παρ. 4 του άρθρου 4 του Ν. 2801/2000 (ΦΕΚ Α' 46) η μέτρηση της αποστάσεως των 20μ. από εστίες φλόγας ή οποιασδήποτε μορφής εναύσματος, θα γίνεται από το κέντρο της αντλίας, από το κέντρο του φρεατίου της δεξαμενής πετρελαίου, από το εξαεριστικά των δεξαμενών και από το στόμιο πλήρωσης των υπόγειων δεξαμενών βενζίνης (αν η πλήρωση γίνεται από απόσταση) ή από το κέντρο των φρεατίων των δεξαμενών βενζίνης, αν η πλήρωση γίνεται στην δεξαμενή.

Αν οι εστίες είναι εντός κτίσματος, η απόσταση των 20 μ. μετράται μεταξύ των ως άνω σημείων και των πλησιέστερων σημείων των ανοιγμάτων, εφόσον πράγματι υφίσταται δυνατότητα να λειτουργήσουν ως ανοίγματα (π.χ. σταθερά μη ανοιγόμενα υαλοστάσια ή παράθυρα με υαλότουβλα δεν λαμβάνονται υπόψη). Σύμφωνα με την Εγκύκλιο 1774/1971 του Υπουργείου μας είχε διευκρινισθεί ότι η απόσταση αυτή μετράται επί οριζοντίου επιπέδου ως τεθλασμένη, δηλ. σύμφωνα με τη ροή που αναμένεται να ακολουθήσουν οι υδρογονάνθρακες (ατμοί βενζίνης) εφόσον διαφύγουν από το χώρο του πρατηρίου προς το χώρο που γίνεται χρήση φλόγας ή εναύσματος (βλ. 5.2.α.1 στο παράρτημα του άρθρου).

Στην περίπτωση που η εστία ευρίσκεται εντός ομόρου οικοπέδου, η απόσταση μετράται μεταξύ των ως άνω σημείων και του πλησιέστερου σημείου του διαχωριστικού φράχτη (όπως π.χ. σε περίπτωση φιαλών οξυγονοκόλλησης, που μεταφέρονται οπουδήποτε εντός του ομόρου οικοπέδου), εκτός αν από την όλη διαμόρφωση της όμορης εγκατάστασης προκύπτει συγκεκριμένη θέση εργασίας (π.χ. μόνιμο δισκοπρίονο κοπής μορφοσιδήρου, που είναι εγκατεστημένο μόνιμως σε σταθερό βάθος από σκυρόδεμα), οπότε είναι εύλογο την απόσταση να μετρήσετε από την συγκεκριμένη σταθερή θέση.

Το εδάφιο (β) της παρ. 2 του άρθρου 5 (που είχε αντικατασταθεί με την παρ. 5 του άρθρου 3 του Π.Δ. 143/89) τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 4 του Π.Δ 118/06 και καθορίζει ότι απαγορεύεται η ίδρυση πρατηρίων δημοσίας χρήσεως σε αποστάσεις μικρότερες των διακοσίων (200) μέτρων

από το πλησιέστερο σημείο των εξής κτιρίων (χωρίς να εξετάζεται ο αριθμός των ατόμων που συναθροίζονται σε κάθε ένα από αυτά) εφόσον έχουν οικοδομηθεί νομίμως (με οικοδομική άδεια) και κατά την διενέργεια της αυτοψίας λειτουργούν με την χρήση που προβλέπει η οικοδομική τους άδεια :

1. εκκλησιών (ως εκκλησίες νοούνται μόνο οι ενοριακοί ναοί, τούτου βεβαιωμένου με σχετικό έγγραφο της οικείας μητρόπολης)
2. νοσοκομείων, κλινικών, ασύλων ανιάτων, γηροκομείων, οίκων ευγηρίας. Έχει διευκρινισθεί ότι τα Κέντρα Υγείας και τα αγροτικά ιατρεία δεν περιλαμβάνονται στην παραπάνω απαγόρευση.
3. εκπαιδευτηρίων (ως εκπαιδευτήρια, σύμφωνα και με την 209/2004 Γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. (βλ. 5.2.β.1) που έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Μεταφορών, νοούνται τα νηπιαγωγεία, τα δημοτικά, τα Γυμνάσια, τα Λύκεια (δημόσια ή ιδιωτικά) και τα Τεχνικά Εκπαιδευτήρια (Τ.Ε.Ε.), τα Τ.Ε.Ι. και Α.Ε.Ι., και γενικά τα εκπαιδευτήρια τα εντασσόμενα στο εκπαιδευτικό σύστημα και στις εκπαιδευτικές βαθμίδες, ενώ δεν θεωρούνται εκπαιδευτήρια τα δημόσια και ιδιωτικά Ινστιτούτα Επαγγελμ. κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), τα κέντρα Επαγγελμ. κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.), τα κάθε είδους φροντιστήρια, τα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών και τα επονομαζόμενα Κολλέγια.

Οι βρεφικοί σταθμοί ή οι βρεφονηπιακοί σταθμοί ή οι παιδικοί σταθμοί ή οι μονάδες απασχόλησης βρεφών ή/και παιδιών (που λειτουργούν υπό τον γενικό ορισμό «Μονάδες Φροντίδας, Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης – Μονάδες Φ.Π.Α.Δ.» υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας και δεν θεωρούνται εκπαιδευτήρια. Σχετική είναι η Υ.Α. Π2β/οικ.2808/15.7/31.7.1997 (ΦΕΚ Β' 645/1997) – βλ. 5.2.β.2 στο παράρτημα του άρθρου. Στις Μονάδες αυτές υπάγονται και τα διάφορα κέντρα που ιδρύονται για εκδηλώσεις παιδικής προστασίας όπως «Παιδικά Κέντρα», «Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών» κ.λ.π. που φιλοξενούν παιδιά μέχρι 10 ετών (βλ. άρθρο 17 της ίδιας Υπουργικής Απόφασης). Τέλος έχει διευκρινισθεί ότι οι παιδικές χαρές δεν εμπίπτουν στην παραπάνω απαγορευτική διάταξη. Οι αποστάσεις του εκπαιδευτηρίου από τα επικίνδυνα σημεία του πρατηρίου, σύμφωνα με την γνωμοδότηση 574/97 του Ν.Σ.Κ., μετρώνται από το περίγραμμα του κτιρίου και όχι από το περίγραμμα (όριο) του οικοπέδου.

Ομοίως με την ίδια υποπαράγραφο (β) προβλέπεται ότι απαγορεύεται η ίδρυση πρατηρίων δημοσίας χρήσεως σε αποστάσεις μικρότερες των διακοσίων (200) μέτρων από κινηματογράφους ή θέατρα, των οποίων η χωρητικότητα ξεπερνά τα 50 άτομα και από καταστήματα και άλλους χώρους συνάθροισης κοινού, με χωρητικότητα άνω των 50 ατόμων. Για την εφαρμογή του παρόντος στις προηγούμενες περιπτώσεις, ο υπολογισμός των ατόμων θα γίνεται κατά περίπτωση, όπως προκύπτει από τη μελέτη παθητικής πυροπροστασίας του χώρου (και όχι από τη χωρητικότητα που αναγράφεται στην τυχόν άδεια λειτουργίας του χώρου) σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 9 & 10 του Π. Δ. 71/88 (ΦΕΚ Α' 32), όπως κάθε φορά ισχύει. Μάλιστα η χωρητικότητα του στεγασμένου χώρου της επιχείρησης (σε άτομα και μόνο) θα υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΠΔ 71/88, ανεξάρτητα αν ο χώρος δημιουργήθηκε πριν την ισχύ του Π. Δ. 71/88. Επίσης τα πολυκαταστήματα (δηλ. κτίρια με πολλές αυτοτελείς ιδιοκτησίες διαχωρισμένες πυράντοχα μεταξύ τους, εκάστη των οποίων έχει πληθυσμό έως 50 άτομα, δεν λαμβάνονται υπόψη. Για διευκόλυνσή

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 5.8.

σας υπενθυμίζεται η Εγκύκλιος 6390/467/1997 του Υπουργείου μας, όπου γίνεται εκτενής ανάλυση του θέματος (βλ. 5.2.β.3 στο παράρτημα). Γενικώς η απόσταση των 200 μ. λαμβάνεται υπόψη μόνο εφόσον το κτίριο που υφίσταται (και δημιουργεί απαγορευτική προϋπόθεση για την ίδρυση του πρατηρίου) έχει ανεγερθεί νομίμως (ως περίγραμμα, νόμιμη κάλυψη) και η λειτουργούσα, κατά την διενέργεια της αυτοψίας, χρήση του είναι σύννομη (δηλ. ταυτίζεται με την αναγραφόμενη στην οικοδομική άδεια). Εάν κατά την διενέργεια της αυτοψίας το κτίριο είναι κενό δεν λαμβάνεται υπόψη. Εάν το κτίριο στερείται οικοδ. Αδείας ή η οικοδομική του άδεια δεν ανευρίσκεται (τούτου βεβαιωμένου από την οικεία Πολεοδομική αρχή) ή η λειτουργούσα σε αυτό εγκατάσταση δεν καλύπτεται με πιστοποιητικό πυρασφαλείας με βάση την εγκεκριμένη μελέτη πυροπροστασίας, (τούτου βεβαιωμένου από την οικεία Π.Υ.) τότε δεν λαμβάνεται υπόψη. Η απόσταση αυτή των διακοσίων (200) μέτρων νοείται ως μετρούμενη προς πάσα κατεύθυνση (ακινικά και επί οριζοντίου επιπέδου προβολής) από το κέντρο της (οιασδήποτε μορφής) νησίδας των αντλιών ή των φρεατίων των δεξαμενών καυσίμου ή της προβολής του στομίου του σωλήνα εξαερώσεως.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εφαρμόζεται σύστημα διαχείρισης καυσίμων και μέτρηση της χωρητικότητας των δεξαμενών υγρών καυσίμων από απόσταση, καθώς και «απομακρυσμένη πλήρωση» (remote filling), τότε δε λαμβάνεται υπ' όψη η ανωτέρω απόσταση των διακοσίων (200) μέτρων από τα φρεάτια των δεξαμενών αλλά από το στόμιο πλήρωσης (έγγραφο μας 36139/17.7.2002 – βλ. συνημμένο 5.2.β.4). Τονίζουμε ότι η απαγορευτική απόσταση των διακοσίων (200) μέτρων που αναφέρεται παραπάνω ισχύει μόνο για τα δημοσίας χρήσεως πρατήρια και όχι για τα αντίστοιχα ιδιωτικά (βλ. Γνωμ. 719/2004 του Νομ. Συμβούλου που έχει γίνει αποδεκτή από τον Υπουργό Μ.Ε. με το 43447/2312/2005 έγγραφο του – βλ. συνημμένο 5.2.β.5 στο τέλος του άρθρου).

Εδάφιο (γ) της παρ. 2 του άρθρου 5:

Η υποπαράγραφος αυτή που αναφέρεται στους αρχαιολογικούς χώρους παραμένει ως είχε στο αρχικό κείμενο του Β.Δ/τος 465/70.

Προς αποφυγή παρερμηνειών διευκρινίζεται ότι :

- η απαίτηση της οικείας πολεοδομικής Αρχής (κατά τη διαδικασία εκδόσεως οικοδομικής αδείας στην περιοχή όπου ιδρύεται το πρατήριο) για εξασφάλιση συναινέσεως (εγκρίσεως) της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας δεν έχει σχέση με την υπόψη διάταξη.
- η υπόνοια για την ύπαρξη αρχαιολογικών ευρημάτων επ' ουδενί δεν ταυτίζεται με το «περίγραμμα ορατού αρχαιολογικού χώρου». Ο ορατός αρχαιολογικός χώρος προϋποθέτει περιφραγμένο χώρο, με πινακίδα («ταμπέλα») του Υπουργείου Πολιτισμού.

Με το εδάφιο (δ) της παραγ. 2 του άρθρου 5 δίνεται η δυνατότητα της δημιουργίας ομάδας πρατηρίων επί εθνικής οδού του βασικού (πρωτεύοντος) δικτύου. Από την όλη διατύπωση προκύπτει ότι εφόσον υπάρχει ένα πρατήριο ή ιδρυθεί ένα πρατήριο και ζητηθεί ακολούθως η ίδρυση και άλλου πρατηρίου σε επαφή με το πρώτο (πριν ή μετά από αυτό), επιτρέπεται η αρμόδια για την οδό

Υπηρεσία να χορηγήσει έγκριση κοινής κυκλοφοριακής σύνδεσης, χωρίς να συναρτά την έκδοση της Απόφασης για την ΚΚΣ από την άρνηση ή μη του προγενέστερου πρατηριούχου. Εννοείται ότι το γήπεδο που προστίθεται θα πρέπει να έχει το ελάχιστο αναγκαίο πρόσωπο των 80,00 μ. και φυσικά να εξασφαλίζονται με την νέα διαμόρφωση του κόμβου οι προϋποθέσεις της ορατότητας, της απόστασης από συμβολές οδών κ.ά., όπως αναπτύχθηκαν στα εδάφια α, β, δ και ε της παραγ. 1 του παρόντος άρθρου (βλ. παραπάνω), ενώ η απαίτηση του εδαφίου γ της παραγ. 1 του παρόντος άρθρου για την απόσταση των 10.000 μ. εφαρμόζεται προφανώς μεταξύ της δημιουργούμενης ομάδας πρατηρίων (θεωρουμένης πλέον ως ενός ενιαίου πρατηρίου) και άλλου λειτουργούντος ή νόμιμα ιδρυμένου πρατηρίου. Θεωρητικά ο μέγιστος αριθμός πρατηρίων που μπορεί να περιλάβει μια τέτοια ομάδα είναι $500 \mu / 80 \mu = 6$ πρατήρια. Επίσης είναι αυτονόητο ότι κάθε νέα κατασκευή πρατηρίου προϋποθέτει ότι ο νέος ενδιαφερόμενος θα επιβαρύνεται οικονομικά τις όποιες δαπάνες τροποποίησης του κόμβου θα προκύπτουν. Στην περίπτωση ομάδας πρατηρίων δεν είναι απαιτητή στα κοινά τους όρια η απαίτηση της περιφραξης του εδαφίου (στ) της παρ. 2 του παρόντος άρθρου ή αν δημιουργηθεί περίφραξη αυτή θα αρχίζει από βάθος πέραν των 15 μ. από την άνω βάση της ενιαίας τραπεζοειδούς νησίδας.

Επεξηγηματικό είναι και το σκαρίφημα στο Παράρτημα 5.2.δ.1 στο τέλος του άρθρου.

Με το εδάφιο (ε) της παραγ. 2 του άρθρου 5 δίνεται η δυνατότητα της δημιουργίας ενός πρατηρίου (και όχι δύο αυτόνομων πρατηρίων) σε διαμπερή οικόπεδα (γήπεδα), Στην περίπτωση αυτή το κτίριο του πρατηρίου μπορεί να είναι και ένα, αν εξυπηρετεί την εκμετάλλευση του πρατηρίου ή δύο, αν διευκολύνει την αντίστοιχη διαμόρφωση. Με κατάλληλες επεμβάσεις (π.χ. τοιχία, νησίδες ανθέων και πρασίνου) θα αποτρέπεται η δυνατότητα το πρατήριο να λειτουργήσει ως άτυπος κόμβος (π.χ. από την επαρχιακή οδό να εισέλθει στην εθνική). Κάθε κυκλοφ. σύνδεση θα υπακούει στις αντίστοιχες απαιτήσεις όπως γραμμή δόμησης, απόσταση από άλλα πρατήρια ή εγκαταστάσεις κ.ά.

Επεξηγηματικό είναι και το σκαρίφημα στο Παράρτημα 5.2.ε.1 στο τέλος του άρθρου.

Το εδάφιο (στ) της παραγ. 2 του άρθρου 5 αναφέρεται στην υποχρέωση του πρατηριούχου να περιφράξει όλες (πλην προφανώς της προσόψεως) πλευρές του γηπέδου του πρατηρίου, ώστε να μην είναι εφικτή η χρησιμοποίηση του γηπέδου του πρατηρίου ως άτυπου κόμβου σύνδεσης για άλλες εγκαταστάσεις, ευρισκόμενες εκτός των ορίων του ενιαίου γηπέδου του. Η επιτρεπόμενη περίφραξη θα είναι σύμφωνη με την πολεοδομική νομοθεσία. Προς αποφυγή παρανοήσεων διευκρινίζεται ότι η περίφραξη αφορά για την οριοθέτηση με όμορα γήπεδα και δεν νοείται (δεν είναι υποχρεωτική) για τις τυχόν (συμπληρωματικές) εγκαταστάσεις που ιδρύονται εντός του ίδιου γηπέδου του πρατηρίου.

Με το εδάφιο (ζ) της παραγ. 2 του άρθρου 5 δίνεται η δυνατότητα της δημιουργίας ομάδας πρατηρίων επί εθνικών οδών του δευτερεύοντος και τριτεύοντος δικτύου, καθώς και επί του επαρχιακού εν γένει δικτύου. Από την όλη διατύπωση προκύπτει ότι εφόσον υπάρχει ένα πρατήριο ή

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 5.10.

ιδρυθεί ένα πρατήριο και ζητηθεί η ίδρυση και άλλου πρατηρίου σε επαφή με το πρώτο (πριν ή μετά από αυτό), επιτρέπεται η αρμόδια για την οδό υπηρεσία να χορηγήσει έγκριση κοινής κυκλοφοριακής σύνδεσης, χωρίς να συναρτά την έκδοση της Απόφασης από την άρνηση ή μη του προγενέστερου πρατηριούχου. Εννοείται ότι το γήπεδο που προστίθεται θα πρέπει να έχει το ελάχιστο αναγκαίο (κατά περίπτωση) πρόσωπο των 50,00 μ. για εθνικές του δευτερεύοντος δικτύου ή των 40 μ. για εθνικές του τριτεύοντος ή για επαρχιακές και φυσικά να εξασφαλίζονται με την νέα διαμόρφωση του κόμβου οι προϋποθέσεις της ορατότητας, της απόστασης από συμβολές οδών κ.ά., όπως αναπτύχθηκαν στα εδάφια α, β, δ και ε της παραγρ. 1 του παρόντος άρθρου (βλ. παραπάνω), ενώ η απαίτηση του εδαφίου γ της παραγρ. 1 του παρόντος άρθρου για την απόσταση των 3.000 μ. εφαρμόζεται προφανώς μεταξύ της δημιουργούμενης ομάδας πρατηρίων (θεωρουμένης πλέον ως ενός ενιαίου πρατηρίου) και άλλου λειτουργούντος ή νόμιμα ιδρυμένου πρατηρίου. Προφανώς ο μέγιστος (θεωρητικά τουλάχιστον) αριθμός πρατηρίων που μπορεί να περιλάβει μια τέτοια ομάδα είναι $500 \mu / 50 \mu = 10$ πρατήρια για εθνική δευτερεύοντος και $500/40 = 12$ πρατήρια για εθνική τριτεύοντος ή επαρχιακή πρωτεύοντος δικτύου. Επίσης είναι αυτονόητο ότι κάθε νέα κατασκευή πρατηρίου προϋποθέτει ότι ο νέος ενδιαφερόμενος θα επιβαρύνεται οικονομικά τις όποιες δαπάνες τροποποίησης του κόμβου θα προκύπτουν.

Το εδάφιο (η) της παρ. 2 του άρθρου 5 αναφέρεται στην απόσταση από αποθήκες εύφλεκτων ή εκρηκτικών υλών. Είναι σημαντικό να τονισθεί ότι:

- για τον καθορισμό ενός υλικού ως εύφλεκτου ή ως εκρηκτικού δεν έχει πλέον ισχύ η 3846/188/26.3.85 Εγκύκλιος μας, διότι, μετά τη δημοσίευση της ΚΥΑ 378/94 (ΦΕΚ Β'705 /20.09.94), ως εύφλεκτο θεωρείται ένα υλικό όταν έχει σημείο αναφλέξεως (flash point) κατώτερο των 55 οC και ως εκρηκτικό εφόσον τα παρασκευάσματα είναι εκρηκτικά με την μορφή που διατίθενται στην αγορά (βλ. σελίδες 6573 και 6575 του ΦΕΚ Β'705/1994 στο Παράρτημα 5.2.η.1 του άρθρου)
- σύμφωνα με τη διαμορφωμένη σχετική νομολογία, για να εκτιμήσετε εάν θα πρέπει να λάβετε ή όχι υπόψη σας ένα χώρο αποθήκευσης εύφλεκτων ή εκρηκτικών υλών, θα πρέπει να συνεκτιμήσετε και τη συνήθως εναποθηκεύμενη ποσότητα. Σύμφωνα με την 562/85 Γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας του ΥΜΕ που έχει γίνει αποδεκτή από τον Υπουργό Μεταφορών με την Εγκύκλιο 71 (έγγραφο 22214/1396/22.7.85 - βλ. Παράρτημα 5.2.η.2), η ποσότητα αυτή πρέπει να είναι (προκειμένου για αποθήκευση εκρηκτικών ή βενζίνης) μεγαλύτερη των 100 Kgs και για λοιπές εύφλεκτες ύλες μεγαλύτερη των 2.000 Kgs. δηλ. δεν θα θεωρείτε ως «αποθήκη εύφλεκτων» ένα κατάστημα με 50 kgs χρώματα ή 80 φιαλίδια υγραερίου.

Άρθρο 6

Τεχνικοί όροι ιδρύσεως

Η παράγραφος 1 του άρθρου 6 παραμένει ως είχε στο Β.Δ. 465/70, η δε αναφορά σε προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας έχει την έννοια ότι σε περίπτωση που από καταγγελία ή από γνωστοποίηση άλλης υπηρεσίας (πχ. Τροχαία) ή από αυτοψία της Υπηρεσίας σας διαπιστωθεί ο ανεφοδιασμός (από το πρατήριο) οχημάτων που σταθμεύουν στο κατάστρωμα, τότε η Υπηρεσία σας οφείλει να προβεί σε έγγραφη σύσταση, στην οποία θα επισημαίνεται ότι εφόσον διαπιστωθεί η ίδια παράβαση, θα ακολουθήσει άνευ ετέρας διαδικασίας η επιβολή της προσωρινής αφαίρεσης της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου για χρονικό διάστημα π.χ. ενός μηνός. Στο έγγραφό σας, που θα πρέπει να παραδοθεί στον εκμεταλλευτή με τρόπο που να υπάρχει βεβαία ημερομηνία παραλαβής, (πχ μέσω Αστυνομικού Τμήματος, με δικαστικό επιμελητή, με τηλεφωνική κλήση για να προσέλθει στην Υπηρεσία σας να το παραλάβει με την ταυτότητά του κ.α.) θα περιλαμβάνεται ως ακροτελεύτιο εδάφιο το εξής: «Το παρόν έγγραφο επέχει και θέση του εγγράφου που προβλέπει το άρθρο 6 παρ. 2 του Ν. 2690/1999 «Κώδικας Διοικητικής διαδικασίας» - ΦΕΚ Α' 45/9.3.1999 με το οποίο ειδοποιείται ο διοικούμενος για τη λήψη δυσμενών για αυτόν αποφάσεων, για αυτό σας καλούμε εντός πέντε (5) ημερών από την παραλαβή του παρόντος να προσέλθετε κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες στα γραφεία της Υπηρεσίας μας (οδός ...) για να εκφράσετε προφορικώς ή γραπτώς τις απόψεις σχετικά με το παραπάνω θέμα».

Σε περίπτωση που παρά την επιβολή της προσωρινής αφαίρεσης της άδειας λειτουργίας, μετά την επαναλειτουργία του πρατηρίου ο εκμεταλλευτής συνεχίσει αποδεδειγμένα να παραβιάζει την παραπάνω διάταξη, όπως τούτο θα προκύψει από καταγγελίες της Τροχαίας ή του οικείου Α.Τ. από φωτογραφίες που θα προσκομισθούν από καταγγέλλοντες κ.λ.π. τότε η Υπηρεσία, με ειδικά αιτιολογημένη Απόφασή της, στο σκεπτικό της οποίας θα αναλύονται σαφώς όλες οι προσπάθειες και οι ενέργειες της Υπηρεσίας να νουθετήσει τον ενδιαφερόμενο εκμεταλλευτή, μπορεί να προχωρήσει μέχρι και στην οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας. Διευκρινίζεται ότι η ανάκληση αυτή δεν αφορά και την άδεια ίδρυσης η οποία θεωρείται «ως οιονεί ισχύουσα» αλλά την άδεια λειτουργίας δηλ. η Διοίκηση δεν «πιμωρεί» το πρατήριο (εγκατάσταση) αλλά τον αντίστοιχο εκμεταλλευτή.

Η παρ. 2 του άρθρου 6 του Β.Δ. 465/70 αντικαταστάθηκε εξολοκλήρου με την παρ. 2 του άρθρου 5 του ΠΔ 118/06 και προβλέπει ότι στην περίπτωση που άνωθεν ή πλησίον του οικοπέδου διέρχεται γραμμή μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας τάσεως μεγαλύτερης των 66000 Volt, επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία πρατηρίου αρκεί μόνον οι αντλίες ή οι διανομείς να βρίσκονται εκτός του διαδρόμου δουλείας διελεύσεως των γραμμών μεταφοράς. Σας επισημαίνουμε ότι αναφερόμαστε όχι σε **δίκτυα διανομής** ηλεκτρικής ενέργειας αλλά σε **δίκτυα μεταφοράς** και μάλιστα τάσης άνω των 66 kV. Ο διάδρομος δουλείας έχει εύρος (πλάτος) ίσο προς:

- είκοσι (20) μέτρα εκατέρωθεν του άξονα για γραμμές Υψηλής Τάσεως 150.000 Volt και
- είκοσιπέντε (25) μέτρα εκατέρωθεν του άξονα για γραμμές Υπερυψηλής Τάσεως 400.000 Volt.

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 6.1.

Εφόσον κρίνετε τις αποστάσεις οριακές θα πρέπει να συνυποβάλλεται τοπογραφικό διάγραμμα θεωρημένο από την αρμόδια Υπηρεσία της Δ.Ε.Η, που είναι η Διεύθυνση Συστήματος Μεταφοράς (Τομέας Ιδιοκτησιών & Δουλειών της ΔΕΗ - Αγίας Άννης 70 122 41 Αιγάλεω Αττικής τηλ. 210-3492571, 3492169, 3461384). Για κάθε δουλειά υψηλής τάσης υπάρχει στην Υπηρεσία αυτή οριζοντιογραφία και κτηματολογικό διάγραμμα. Στο διάγραμμα που θα χορηγήσει η ΔΕΗ θα απεικονίζεται ο διάδρομος δουλειάς της γραμμής μεταφοράς. Ο ίδιος διάδρομος δουλειάς θα απεικονίζεται και στο τοπογραφικό διάγραμμα που υποβάλλεται για την ίδρυση του πρατηρίου, ώστε να μπορεί να πιστοποιείται ότι η τοποθέτηση των αντλιών ή διανομέων γίνεται εκτός αυτής της ζώνης (διαδρόμου δουλειάς). Με την ευκαιρία σημειώνεται ότι η δόμηση κάτω από δουλειά υψηλής τάσης επιτρέπεται υπό όρους, ανάλογα με το ύψος της γραμμής και το ύψος της κατασκευής (πρατηρίου, πλυντηρίου, στεγάστρου κ.ά.) που πρόκειται να ανεγερθεί. Πρέπει όμως να υποβληθεί στην ΔΕΗ συγκεκριμένο αίτημα, δηλαδή για ποια γραμμή αναφερόμαστε, αφού δεν ισχύουν τα ίδια για όλες τις δουλειές, καθώς επίσης και το ύψος της κατασκευής που είναι επιθυμητό να δημιουργηθεί, ώστε η ΔΕΗ να ελέγξει το ύψος διέλευσης της γραμμής. Σε μερικές περιπτώσεις είναι ακόμη δυνατή και μικρή υπερύψωση της γραμμής, ώστε και η κατασκευή να πραγματοποιηθεί αλλά και να τηρούνται οι αποστάσεις ασφαλείας. Ενδεικτικά Απόφαση με την οποία συνιστάται δουλειά για διέλευση γραμμής Υ.Τ. βλέπετε στο 6.2. του παραρτήματος.

Η παράγραφος 3 του άρθρου 6 του Β.Δ 465/70, παραμένει ως έχει, δηλ. θεωρείται ως πρατήριο ακόμη και η εγκατάσταση που έχει μόνο μια αντλία (ή διανομέα) πετρελαίου κίνησης. Αυτό είναι σύνηθες κυρίως σε ιδιωτικά πρατήρια υγρών καυσίμων που τροφοδοτούν με πετρέλαιο κίνησης τα επαγγελματικά τους οχήματα (φορτηγά, λεωφορεία, μηχανήματα έργων κ.α.) ή ενδεχομένως σε εξειδικευμένα Truck Stop (μεγάλα πρατήρια φορτηγών) που τροφοδοτούν αποκλειστικά μεγάλα φορτηγά.

Η παράγραφος 4 του άρθρου 6 αναφέρεται στην κύρωση (έγκριση) των σχεδίων κυκλοφοριακών διαμορφώσεων (υποδειγμάτων κυκλοφοριακών συνδέσεων) και δίνονται κατασκευαστικές επεξηγήσεις. Υπενθυμίζουμε τις οδηγίες μας που σας είχαν δοθεί με την ΟΙΚ. 56392/3831/3.10.2006 Εγκύκλιό μας και ειδικότερα:

Το αναφερόμενο στον Τύπο Α ότι η νησίδα αντλιών τοποθετείται σε απόσταση 8,00 μ. από την κεντρική νησίδα θα πρέπει να ερμηνευθεί ότι τοποθετείται σε ελάχιστη απόσταση 8,00 μ. από την κεντρική (τραπεζοειδή) νησίδα.

Το αναφερόμενο στον Τύπο Β ότι η νησίδα αντλιών τοποθετείται σε απόσταση 3,50 μ. από την κεντρική νησίδα θα πρέπει να ερμηνευθεί ότι τοποθετείται σε ελάχιστη απόσταση 3,50 μ. από την κεντρική (τραπεζοειδή) νησίδα.

Το πλάτος εισόδου εξόδου της κεντρικής νησίδας και στους τέσσερις τύπους (Α, Β, Γ, Δ) θα πρέπει να διορθωθεί σε **5,00 μ έως 5,50 μ** (αντί του 5,00 έως 6,00 που φαίνεται στα σχέδια).

Σημαντικό είναι να σημειωθεί ότι οι διάφοροι τύποι κυκλοφοριακών διαμορφώσεων (συνδέσεων) εφαρμόζονται υποχρεωτικά ως εξής :

Τύπος Α : για πρατήρια και «εγκαταστάσεις» στο βασικό (πρωτεύον) εθνικό οδικό δίκτυο

Τύπος Β : για πρατήρια και «εγκαταστάσεις» στο δευτερεύον εθνικό οδικό δίκτυο

Τύπος Γ : για πρατήρια και «εγκαταστάσεις» :

* στο τριτεύον εθνικό οδικό δίκτυο

* στο πρωτεύον επαρχιακό οδικό δίκτυο

* στους παράπλευρους (S.R.) οδών ταχείας κυκλοφορία και αυτοκινητοδρόμων ανεξάρτητα από το κυκλοφορούμενο πλάτος τους

* στους παράπλευρους εν γένει με κυκλοφορούμενο πλάτος μεγαλύτερο των 7,00 μ.

* στο Εθνικό δίκτυο των νήσων, πλην των νήσων Κρήτης, Εύβοιας, Ρόδου και Κέρκυρας.

Τύπος Δ :

για πρατήρια και «εγκαταστάσεις» :

* στο δευτερεύον επαρχιακό οδικό δίκτυο

* στους παράπλευρους με κυκλοφορούμενο πλάτος μικρότερο ή ίσο των 7,00 μ.

* στο Επαρχιακό δίκτυο των νήσων, πλην των νήσων Κρήτης, Εύβοιας, Ρόδου και Κέρκυρας.

Επίσης ο τύπος Δ εφαρμόζεται για πρατήρια μόνο (όχι για «εγκαταστάσεις») και σε δημοτικούς ή κοινοτικούς δρόμους, στο υπεραστικό τμήμα αυτών, δηλ στο τμήμα τους που εκτείνεται πέραν του ορίου του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου ή πέραν των ορίων του εγκεκριμένου οικισμού.

Τέλος πρέπει να διευκρινισθεί ότι τα ελάχιστα πρόσωπα γηπέδων που αναφέρονται κατά Τύπο σύνδεσης (π.χ. 40,00 μ. για την εφαρμογή του Τύπου Γ) δεν πρέπει να συγχέονται με τα ελάχιστα απαιητά κατά περίπτωση πρόσωπα, που είναι αναγκαίο να διαθέτουν τα γήπεδα, για να είναι άρτια και οικοδομήσιμα (π.χ. βλ. ΚΩΔΙΚΑ ΒΑΣΙΚΗΣ ΠΟΛΕΟΔ. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ άρθρο 162 παρ. 2)

Η παράγραφος 5 του άρθρου 6 του Β.Δ. 465/70 αναφέρει το αυτονόητο, ότι δηλ. η θέση το κτιρίου, οι χώροι στάθμευσης και ο αριθμός των νησίδων και όλες οι συναφείς λεπτομέρειες που απεικονίζονται στα σχέδια (υποδείγματα) είναι ενδεικτικά και είναι εξ ίσου προφανές ότι θα μπορούν να τοποθετηθούν από τον μελετητή για την επίτευξη της μέγιστης δυνατής λειτουργικότητας με παράλληλη τήρηση των τυχόν πολεοδομικών δεσμεύσεων (π.χ. απόσταση κτιρίου από πλάγια όρια).

Η παράγραφος 6 του άρθρου 6 παρέμεινε ως είχε στο Β.Δ. 465/70, όμως λόγω των μεταβολών που έχουν επέλθει στην όλη διοικητική διάρθρωση (Περιφέρειες, Αυτοδιοίκηση α' και β' βαθμού) θα πρέπει να θεωρηθεί ότι ισχύει ως εξής:

Για τους δημοτικούς ή κοινοτικούς δρόμους αρμόδιοι είναι οι οικείοι Δήμοι, εφόσον διαθέτουν συγκροτημένη Τεχνική Υπηρεσία (δηλ. που να αναφέρεται στο οργανόγραμμα του Δήμου και να είναι στελεχωμένη με επιστημονικό Τεχνικό Προσωπικό). Σε διαφορετική περίπτωση οι εγκρίσεις κυκλοφ. συνδέσεων θα χορηγούνται από την Τεχνική Υπηρεσία Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΥΔΚ) κάθε νομού.
Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 6.3.

Για τις επαρχιακές οδούς αρμόδιες είναι κατ' αρχάς οι Διευθύνσεις Τεχνικών Υπηρεσιών της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Για τις εθνικές οδούς αρμόδιες κατ' αρχάς είναι οι υπηρεσίες ΔΕΣΕ της οικείας Περιφέρειας αλλά και διάφορες Υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ, σε ορισμένες δε από αυτές στα επόμενα χρόνια θα είναι και οι «παραχωρησιούχοι» δηλ. οι Όμιλοι (ιδιωτικοί φορείς) που έχουν αναλάβει την κατασκευή και εκμετάλλευση μιας οδού (ή την αναβάθμιση υφιστάμενης και εκμετάλλευση αυτής, πάλι για ορισμένο χρονικό διάστημα).

Υπενθυμίζουμε ότι στο άρθρο 7 και στην παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3481/06 «Τροποποιήσεις στην νομοθεσία για το Εθνικό Κτηματολόγιο, την ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων έργων και μελετών και άλλες διατάξεις» - ΦΕΚ Α' 162 προβλέπονται ρυθμίσεις που αναφέρονται στην συντήρηση των οδών, με τις οποίες επιδιώκεται κατ' αρχάς να καταστεί σαφές ποιος φορέας είναι αρμόδιος για την συντήρηση μιας οδού και ειδικότερα ποιοι συγκεκριμένοι οδοί ανήκουν στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων (ΓΓΔΕ) του ΥΠΕΧΩΔΕ, ποιοί στην αρμοδιότητα των 13 Περιφερειών του Κράτους και ποιοί στην αρμοδιότητα των Νομ. Αυτοδιοικήσεων. Η συντήρηση των οδών εκείνων που δεν θα ανήκουν στους παραπάνω θα ανήκει στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού (Δήμοι, Κοινότητες). Σύμφωνα με την Εγκύκλιο 25/2006 της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ (βλ. συνημμένο 6.6.1) προβλεπόταν η έκδοση Απόφασης του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ. Ήδη η Υ.Α. αυτή, με θέμα «Καθορισμός των οδών του Ν. Αττικής και των ολοκληρωμένων τμημάτων των αυτοκινητοδρόμων που η συντήρησή τους ανήκει στην αρμοδιότητα των Υπηρεσιών της Γ.Γ.Δ.Ε./ΥΠΕΧΩΔΕ» εκδόθηκε (ΦΕΚ Β' 398/21.3.2007 – βλ. συνημμένο 6.6.2) και με βάση την πρόβλεψη του νόμου πρέπει εντός 6 το πολύ μηνών από την έκδοση αυτής της απόφασης, δηλ. μέχρι 21.9.2007 να δημοσιευθούν Αποφάσεις των Γενικών Γραμματέων των Περιφερειών, για τον καθορισμό των οδών στις οποίες η αρμοδιότητα συντήρησης (συνεπώς και της έγκρισης των κυκλοφοριακών συνδέσεων) θα ανήκει α) στις Περιφέρειες και β) στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις. Σύμφωνα και με την εισηγητική έκθεση του ν. 3481/06 «Με τις αποφάσεις αυτές δεν επαναπροσδιορίζεται η κατάταξη των οδών σε εθνικές, επαρχιακές και δημοτικές, αλλά απονέμονται (καθορίζονται) αρμοδιότητες και εντεύθεν ευθύνες συντήρησης».

Παραδείγματα :

- η Λ. Βάρης Κορωπίου ήταν και παραμένει επαρχιακή οδός, όμως την αρμοδιότητα συντήρησης (και έγκρισης κόμβων) έχει πλέον η υπηρεσία ΔΚΕΣΟ της ΓΓΔΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ
- η παράπλευρη οδός (S.R.) του αυτοκινητόδρομου ΠΑΘΕ στο τμήμα Ροδίτσα – Στυλίδα ήταν και παραμένει εθνική οδός, όμως την αρμοδιότητα συντήρησης (και έγκρισης κόμβων) δεν έχει η ΔΕΣΕ της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος (όπου γεωγραφικά ανήκει το υπόψη τμήμα) αλλά η υπηρεσία «ΕΥΔΕ/ Συντήρησης Αυτοκινητοδρόμων» της ΓΓΔΕ / ΥΠΕΧΩΔΕ

Η παράγραφος 7 του άρθρου 6. Από αυτήν (που προστέθηκε με το άρθρο 3 του Π.Δ. 401/93 στο τέλος του άρθρου 4 του Π.Δ. 143/89 και δεν τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 118/06) προκύπτει ότι εφόσον υπάρχει επαρκές διαθέσιμο εύρος απαλλοτρίωσης και εφαρμόζεται ο Τύπος Α, επιβάλλεται να εξαντλούμε το πρόσωπο του γηπέδου, δηλ. η κεντρική τραπεζοειδής νησίδα πρέπει να εκτείνεται

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 6.4.

σε όλο το πρόσωπο του γηπέδου, ενώ όταν εφαρμόζουμε τους Τύπους συνδέσεων Β, Γ και Δ αυτό είναι μεν επιθυμητό (με προφανή στόχο την βελτίωση της ασφάλειας της συγκοινωνίας) αλλά δεν είναι υποχρεωτικό. Επεξηγηματικά είναι τα σκαριφήματα στο παράρτημα 6.7.1.

Οι παράγραφοι 8 και 9 του άρθρου 6 (που προστέθηκαν με το άρθρο 3 του Π.Δ. 401/93 στο τέλος του άρθρου 4 του Π.Δ. 143/89 και δεν τροποποιήθηκαν με το Π.Δ. 118/06) παραμένουν μεν στο κωδικοποιημένο διάταγμα, θα πρέπει όμως να θεωρηθούν ως μη υπάρχουσες, διότι έχουν καλυφθεί από την εκτενή αναφορά που κάνει στο ίδιο αντικείμενο το Π.Δ 118/06 (βλ. παράγ. 4 παραπάνω).

Η παράγραφος 10 του άρθρου 6 (που προστέθηκε με το άρθρο 3 του Π.Δ. 401/93 στο τέλος του άρθρου 4 του Π.Δ. 143/89 και δεν τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 118/06) αναφέρεται στην θέση της γραμμής δόμησης. Προς αποφυγή παρανόησης διευκρινίζεται ότι η φράση «τοποθετείται σύμφωνα με το άρθρο 4 του παρόντος» αναφέρεται στο ΠΔ 401/93 (ΦΕΚ Α' 170) και όχι στο κωδικοποιημένο Β.Δ. 465/70. Επειδή όμως μετά το Π.Δ. 401/93 εκδόθηκε το Π.Δ. 209/98 (ΦΕΚ Α' 169) με τίτλο «Λήψη μέτρων για την ασφάλεια της υπεραστικής συγκοινωνίας», το άρθρο 2 παρ. 1 του οποίου πραγματεύεται ακριβώς τα της γραμμής δόμησης σε περιοχές εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών, γι αυτό κρίθηκε σκόπιμο να περιληφθεί στο παράρτημα 2.2 του άρθρου 2 αυτούσιο το εν λόγω (ισχύον σήμερα) Π.Δ. 209/98. Πάντως ο καθορισμός της γραμμής δόμησης δεν αφορά τις Υπηρεσίες Μ – Ε.

Άρθρο 7

Είσοδος – έξοδος εκ του πρατηρίου

Η παράγραφος 1 του άρθρου 7 στο πρώτο εδάφιο παραμένει όπως ίσχυε προ του ΠΔ 118/06 και προβλέπει ότι :

- για την διαμόρφωση των ζωνών επιτάχυνσης και επιβράδυνσης μιας κυκλοφοριακής σύνδεσης απαιτείται κατ' αρχάς να διαθέτει το γήπεδο το ελάχιστο απαιτητό (κατά τύπο κόμβου) μήκος πρόσοψης (π.χ. για εφαρμογή τύπου Γ το γήπεδο πρέπει να έχει ελάχιστη πρόσοψη τα 40,00 μ.)
- αν υπάρχει ζώνη απαλλοτρίωσης της οδού, οι ζώνες διαμορφώνονται μέσα στο διατιθέμενο εύρος απαλλοτρίωσης, δηλ. μπορούμε να εκμεταλλευθούμε το εύρος μεταξύ του άκρου του ασφαλοτάπητα και του ορίου απαλλοτρίωσης για να δημιουργήσουμε τις ζώνες.
- αν δεν υπάρχει ζώνη απαλλοτρίωσης είναι δυνατή η διαμόρφωση των ζωνών με χρήση τμημάτων από τις ιδιοκτησίες των ομόρων ιδιοκτητών, εφόσον αυτοί συναινούν κατά τρόπο σαφή και αδιαμφισβήτητο για την χρήση τους (από την όλη διατύπωση στο συμβολαιογραφικό έγγραφο ή στην υπεύθυνη δήλωση θα συνάγεται ότι παραχωρείται ο αναγκαίος χώρος για την διαμόρφωση της αντίστοιχης ζώνης ή θα γίνεται και παραπομπή σε σχέδιο κυκλοφ. σύνδεσης, που έχει συνταχθεί από τον μηχανικό Χ, όπου το παραχωρούμενο τμήμα απεικονίζεται με τα στοιχεία 1,2,3, ..., 1 κ.ο.κ.).

Πάντως τα παραπάνω σε συνδυασμό με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του Π.Δ. 209/98 (ΦΕΚ Α' 169) - βλ. παράρτημα 6.10.1 στο τέλος του άρθρου 6 – σύμφωνα με την οποία «στην περίπτωση που το όριο δεν είναι καθορισμένο ως όριο της οδού ορίζεται το σημείο συνάντησης του εξωτερικού άκρου της τάφρου ή του πρανού του εκχώματος ή επιχώματος με το φυσικό έδαφος» οδηγούν στο συμπέρασμα ότι και στην περίπτωση που δεν υπάρχει σαφώς καθορισμένο όριο απαλλοτρίωσης, κάθε οδός διαθέτει ένα εύρος, ανάμεσα στην γραμμή που προσδιορίζει το άκρο του ασφαλοτάπητα και στην γραμμή που προκύπτει από την συνάντηση του εξωτερικού άκρου της τάφρου με το φυσικό έδαφος ή από την συνάντηση του πρανού του εκχώματος ή του επιχώματος με το φυσικό έδαφος, το οποίο δεν ανήκει σε καμία από τις παρόδεις ιδιοκτησίες και συνεπώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την διαμόρφωση των ζωνών (εν όλω ή εν μέρει, ανάλογα και με τον τύπο της – κατά περίπτωση - εφαρμοζόμενης κυκλοφοριακής σύνδεσης).

Με την παρ. 1 του άρθρου 6 του Π.Δ. 118/06 στην παρ. 1 του άρθρου 7 του ΒΔ 465/70, όπως ίσχυε, προστέθηκε και 2^ο εδάφιο.

Σύμφωνα μ' αυτό αν για την διαμόρφωση των ζωνών επιβράδυνσης και επιτάχυνσης δεν υπάρχει επαρκές εύρος απαλλοτρίωσης ή οι όμοροι ιδιοκτήτες δεν παραχωρούν οικιοθελώς τον σχετικό απαιτούμενο χώρο, τότε ο ενδιαφερόμενος προσφεύγει στα αρμόδια δικαστήρια και ζητάει η σχετική άδεια (για την κατάληψη τμημάτων από τις όμορες ιδιοκτησίες) να του δοθεί με απόφαση του δικαστηρίου, σύμφωνα με τα άρθρα 1012 και επόμενα του Αστικού Κώδικα.

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 7.1.

Το δικαστήριο έχει την δυνατότητα, σε περίπτωση που η σχετική άρνηση του όμορου ιδιοκτήτη κριθεί αδικαιολόγητη, να χορηγήσει την άδεια για την υποχρεωτική παραχώρηση της εδαφικής εκείνης λωρίδας της όμορης ιδιοκτησίας, που απαιτείται για την κατασκευή της κυκλοφοριακής σύνδεσης, αφού προηγουμένως καθορισθεί από το δικαστήριο η εύλογη αποζημίωση και καταβληθεί από τον ενδιαφερόμενο.

Η παράγραφος 2 του άρθρου 7 παραμένει όπως ίσχυε προ του ΠΔ 118/06 και προβλέπει ότι η κεντρική τραπεζοειδής νησίδα όπως και οι δύο πλευρικές φυτεύονται με χλοοτάπητα, άνθη ή φυτά μόνο που το μέγιστο ύψος αυτών θα πρέπει να διατηρείται συνεχώς κάτω από τα 0,80 μ. ώστε ο εξερχόμενος του πρατηρίου (που θα οδεύσει λογικά προς την πλησιέστερη προς το πρατήριο λωρίδα κυκλοφορίας) να μπορεί να διακρίνει με ασφάλεια οχήματα που κινούνται στην ίδια λωρίδα, για να αποφευχθεί ατύχημα.

Οι παράγραφοι 3, 4(όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 2 του άρθρου 6 του ΠΔ 118/06) και 5 του άρθρου 7 αναφέρονται σε λεπτομέρειες αρμοδιότητας των υπηρεσιών που εγκρίνουν τις κυκλοφοριακές συνδέσεις, γι αυτό δεν κρίνεται αναγκαία περισσότερη ανάλυση.

Άρθρο 8

Νησίδες αντλιών

Το άρθρο 8 του Β.Δ. 465/70 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του Π.Δ. 118/06.

Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν χρειάζονται επεξηγήσεις.

Η παρ. 3 του άρθρου 8 μας επιτρέπει την τοποθέτηση των νησίδων οπουδήποτε επιτυγχάνεται η καλύτερη εξυπηρέτηση της εγκατάστασης (π.χ. και έμπροσθεν συμπληρωματικής εγκατάστασης) Ειδικά για το στέγαστρο – στέγαστρα θα πρέπει να γίνει ιδιαίτερη αναφορά :

Το στέγαστρο είναι αναπόσπαστο τμήμα του πρατηρίου, διευκολύνει ουσιαστικά την λειτουργία του με την προστασία των διακινούμενων / ανεφοδιαζόμενων από τον ήλιο, την βροχή, το χιόνι κ.ά. και επιτρέπει στον οδηγό να μη μπαίνει στο πρατήριο ή στο όχημα κατά την διάρκεια του ανεφοδιασμού (και να φορτίζεται με στατικά φορτία, που στην συνέχεια μπορούν να προκαλέσουν σπινθήρες κ.ά.), επίσης είναι απαραίτητο για την στήριξη των πυροσβεστικών συστημάτων του πρατηρίου και των ειδικών φωτιστικών που διευκολύνουν στον ασφαλή ανεφοδιασμό των οχημάτων, συμβάλλει στην άρτια αισθητική εμφάνιση του πρατηρίου και είναι (πρακτικά) μεταλλική κατασκευή λυόμενη και όχι μόνιμο οικοδομικό στοιχείο.

Γι αυτό τον λόγο στα πρατήρια υγρών καυσίμων που ιδρύονται σε περιοχές εκτός σχεδίου, σύμφωνα και με την δυνατότητα που παρέχει ο ίδιος ο ΓΟΚ (βλ. Ν.2831/2000, άρθρο 14 – ΦΕΚ Α' 140 συνημμένο 8.3.1) επιτρέπεται η τοποθέτηση των νησίδων των αντλιών, των υπερκείμενων στεγάστρων και των δεξαμενών και έμπροσθεν της γραμμής δόμησης, όπως αυτή καθορίζεται ανάλογα με το είδος της οδού, από τις διατάξεις του Π.Δ. 209/98 (Α' 169) όπως ισχύει αλλά και γενικά στους υποχρεωτικά ακάλυπτους χώρους των γηπέδων, στις θέσεις που εγκρίνει η αρμόδια υπηρεσία, δηλ. η υπηρεσίας Μ – Ε της Ν.Α.

Το προβλεπόμενο στην **παράγρ. 4 του άρθρου 8** καλό είναι (σύμφωνα με τις σύγχρονες αντιλήψεις) να αποφεύγεται, γιατί (αν μη τι άλλο) σε περίπτωση αντικατάστασης της δεξαμενής θα πρέπει να καταστραφεί και η νησίδα των αντλιών.

Άρθρο 9

Κτίριο

Το άρθρο 9 του Β.Δ. 465/70 αντικαταστάθηκε εξ ολοκλήρου με το άρθρο 8 του Π.Δ. 118/06

Από την παρ. 1 του άρθρου 9, όπως προκύπτει από τον συνδυασμό με την παρ. 5 του ίδιου άρθρου (που από λάθος τυπώθηκε ως 2) προκύπτουν τα εξής :

Χώροι πρατηρίου:

Κάθε πρατήριο διαθέτει τρεις τουλάχιστον διακεκριμένους χώρους ήτοι :

* ένα χώρο «γραφείου» όπου υπάρχει το οιασδήποτε μορφής γραφείο (έπιπλο) με την ταμειακή μηχανή, το ταμείο, ενδεχομένως την κονσόλα διαχείρισης των αποθεμάτων καυσίμων και προαιρετικά προθήκες (ράφια) διαφόρων προϊόντων κ.λ.π. Διευκρινίζεται ότι για λόγους εναρμόνισης με το Π.Δ. 71/88 «περί πυροπροστασίας» (όπου ως Γραφεία θεωρούνται οι χώροι των δημόσιων ή ιδιωτικών γραφείων δηλ. διανοητικής κυρίως εργασίας) και για να μη δημιουργούνται προβλήματα κατά την έκδοση των οικοδομικών αδειών με την πολεοδομική νομοθεσία (βλ. Κτιριοδομικό Κανονισμό), αναγράφεται στα υποβαλλόμενα σχέδια ο χώρος, που στην ορολογία του Διατάγματος αναφέρεται ως «γραφείο», να σημειώνεται ως «κατάστημα» (δηλ. κατάστημα πώλησης υγρών καυσίμων).

* ένα χώρο ως μηχανοστάσιο (όπου τοποθετείται ο αεροσυμπιεστής του πρατηρίου και η τυχόν σταθερού τύπου πλυστική μηχανή) ή ως μηχανοστάσιο και συγχρόνως αποθήκη (για ορυκτέλαια, φίλτρα, ιμάντες, στουπιά, υγρά φρένων κ.λ.π.)

* ένα χώρο υγιεινής που περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο ένα αποχωρητήριο ανδρών με νιπτήρα και ένα γυναικών με νιπτήρα ή ένα αποχωρητήριο ανδρών και ένα γυναικών με κοινό προθάλαμο ή ένα ανδρών με νιπτήρα και ένα γυναικών κατάλληλα διαμορφωμένο ώστε να λειτουργεί και να εξυπηρετεί και ΑΜΕΑ.

Πέραν των παραπάνω ελαχίστων απαιτήσεων συνιστάται, ανάλογα με την κυκλοφορία της οδού και το αναμενόμενο πλήθος διελεύσεων και την σύνθεση αυτών (π.χ. πολλές μετακινήσεις με πούλμαν), τον αριθμό του προσωπικού του πρατηρίου (πλύστης, εργαζόμενοι πλατφόρμας, ταμίας κ.ά.) η δημιουργία και επιπλέον χώρων αποχωρητηρίων, ώστε να εξυπηρετείται επαρκώς η εγκατάσταση.

Το σύνολο των εσωτερικών (ωφέλιμων) επιφανειών των παραπάνω τριών απαραίτητων χώρων, (αφαιρουμένων τοίχων και υποστρωμάτων) πρέπει να είναι τουλάχιστον τριάντα (30) μ². Είναι προφανές ότι δεν υπάρχει περιορισμός στο να είναι οι χώροι αυτοί μεγαλύτεροι ή διαιρεμένοι σε περισσότερους αυτόνομους χώρους που θα επικοινωνούν μεταξύ τους εσωτερικά ή εξωτερικά, σε ισόγειο ή και σε όροφο. Από τα παραπάνω (ελάχιστη ωφέλιμη επιφάνεια κ.λ.π.) εξαιρούνται τα υφιστάμενα πρατήρια, σε περιπτώσεις μικρών κτιριακών αλλαγών, όχι όμως και σε περιπτώσεις ριζικών ανακατασκευών των κτιρίων.

Πρατήρια με αυτοεξυπηρέτηση ή άλλως μη επιτηρούμενα (unmanned ή unattended)

Ειδικά για τα πρατήρια υγρών καυσίμων που θα ιδρύονται εξ αρχής (ή και με τροποποίηση λειτουργούντων) απαγορεύεται η λειτουργία τους κάτω από κτίρια, όπως ορίζονται με το Ν. 2801/ Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 9.1.

2000 και για να λειτουργήσουν αποκλειστικά και μόνο με την μέθοδο της αυτοεξυπηρέτησης αρκεί να υπάρχει ισόγειο κτίσμα χωρίς υπέργειους ή υπόγειους ορόφους, επιφάνειας τουλάχιστον δέκα (10) μ², που θα εξυπηρετήσει βασικές λειτουργίες όπως:

- * μία τουαλέτα (κατάλληλη και για ΑΜΕΑ)
- * τηλεφωνικό θάλαμο ανάγκης (κατάλληλο και για ΑΜΕΑ)
- * χώρο ηλεκτρικών πινάκων
- * ενδεχομένως χώρο για προσωπικό επιτήρησης (security).

Ως πρατήρια λειτουργούντα με την μέθοδο της αυτοεξυπηρέτησης ή πιο ορθά ως «μη επιτηρούμενα» (πρατήρια unattended ή unmanned) για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου θα θεωρήσουμε εκείνα τα πρατήρια στα οποία ο πελάτης (ο ανεφοδιαζόμενος) προσεγγίζει την ειδική για αυτό τον τρόπο λειτουργίας αντλία καύσιμου (ή τον διανομέα), τοποθετεί σε αυτή ή σε άλλον ειδικό υποδοχέα (π.χ. χρηματαποδέκτη - card reader), στην κατάλληλη υποδοχή την πιστωτική ή άλλης μορφής κάρτα (smart card, ειδική κάρτα Εταιρείας Πετρελαιοειδών κ.ά.), ελευθερώνεται το αντίστοιχο επιστόμιο (πιστόλι) του διανομέα, πραγματοποιείται ο ανεφοδιασμός με καύσιμο και στο τέλος ο πελάτης τοποθετεί στο σώμα του διανομέα το επιστόμιο και αποχωρεί. Κατά την λειτουργία με αυτόν τον τρόπο επιτρέπεται να υπάρχει εντός του πρατηρίου προσωπικό είτε προστασίας / επιτήρησης (security) ή και (σπανίως) παρακολούθησης της λειτουργίας του πρατηρίου, για παροχή οδηγιών και ενδεχόμενη βοήθεια στους ανεφοδιαζόμενους (π.χ. πως τοποθετείται η πιστωτική κάρτα κ.ά.). Κατά βάση, το άρθρο αυτό αναφέρεται σε μη επιτηρούμενα και μη επανδρωμένα πρατήρια. Στην περίπτωση που σε ένα πρατήριο συνυπάρχουν αντλίες / διανομείς συνήθεις και διανομείς που λειτουργούν με αυτοεξυπηρέτηση, είναι προφανές ότι το κτήριο θα έχει επιφάνεια τουλάχιστον τριάντα (30) μ² και φυσικά θα περιλαμβάνει και τους χώρους που απαιτούνται για την περίπτωση της (αμιγούς) «μη επιτηρούμενης» λειτουργίας.

Η απόφαση να ιδρυθεί ένα μη επιτηρούμενο πρατήριο προϋποθέτει την εξασφάλιση αποτελεσματικών μηχανισμών για να αποτραπούν βανδαλισμοί του εξοπλισμού.

Οι μηχανισμοί ελέγχου της λειτουργίας πρέπει να εξασφαλίζουν τα ακόλουθα :

- Για να μην έχουν πρόσβαση ανήλικοι και να ελαχιστοποιηθεί η δυνατότητα κακής χρήσεως, οι διανομείς θα ενεργοποιούνται μόνο με πιστωτική ή με ηλεκτρονική κάρτα (π.χ. Smart card).
- Οι διανομείς πρέπει να έχουν όριο παράδοσης καυσίμου και να μην μπορούν να δώσουν περισσότερο από 80 λίτρα σε κάθε ανεφοδιασμό (γέμισμα), ούτε να μπορούν να λειτουργήσουν περισσότερο από τρία λεπτά την κάθε φορά.
- Οι μηχανισμοί των επιστομίων θα πρέπει να αφαιρούνται ή να αφοπλίζονται.
- πρέπει επίσης να υπάρχει δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας σε περίπτωση ανάγκης. Η πινακίδα με οδηγίες αντιμετώπισης ανάγκης θα πρέπει ακόμη να περιλαμβάνει το όνομα, την διεύθυνση και τον τηλεφωνικό αριθμό του εκμεταλλευτή του πρατηρίου. Η πινακίδα αυτή θα τοποθετείται στον τηλεφωνικό θάλαμο.
- σύστημα πυρανίχνευσης και καταιονισμού όπως προβλέπεται από τον ν. 2801 ανεξάρτητα αν το πρατήριο υπάγεται στις διατάξεις του.

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 9.2.

- κοντά στην νησίδα πρέπει να υπάρχει ένας κάδος με άμμο ή άλλο αντίστοιχο απορροφητικό υλικό καθώς και βοηθήματα (π.χ. φαράσι) για να καθαριστούν τα χυμένα καύσιμα.
- να υπάρχουν στους διανομείς εποπτικές οδηγίες χρήσεως στα Ελληνικά και στα Αγγλικά
- να εγκαθίστανται κατάλληλα μηχανήματα σε επίκαιρα σημεία που θα παρακολουθούν σε συνεχή βάση το πρατήριο και θα μεταφέρουν το σήμα στην έδρα του εκμεταλλευτή
- να υπάρχει σε εμφανές σημείο, στην νησίδα ανεφοδιασμού, κομβίο κινδύνου (emergency button), που θα πρέπει να διακόπτει την τροφοδοσία σε όλους τους διανομείς και τυχόν άλλα μηχανήματα στις επικίνδυνες περιοχές του πρατηρίου, αλλά όχι τον γενικό φωτισμό της πλατφόρμας του πρατηρίου.

Σημειώνεται ότι η λειτουργία των μη επιτηρούμενων πρατηρίων πέραν των όσων αναφέρθηκαν παραπάνω κρίθηκε νόμιμη και με την Απόφαση 558/2007 του Τμήματος Δ' του ΣΤΕ (βλ. συνημμένο 9.1 στο παράρτημα του παρόντος άρθρου).

Τέλος ο χρηματοαποδέκτης θα πρέπει:

- Να διαθέτει πιστοποιητικό ATEX /CE και να είναι διαθέτει πιστοποιητικό συμμόρφωσης κατά OIML R117 (Organisation Internationale de Métrologie Légale)
- Να είναι κατασκευασμένος σύμφωνα με την Directive(s) 89/336/EEC και τα πρότυπα : EN50081-1, EN50082-1, EN55014, EN55022 (τα 4 αυτά πρότυπα αφορούν ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα EMC και εκπομπές ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας) , EN60555-3 (το πρότυπο θέτει τις προδιαγραφές συσκευών για την αποφυγή παρεμβολών "disturbances by other devices"), και IEC1000-4-x Immunity Specifications:

Nomenclaturect

IEC1000-4	Electromagnetic Compatibility EMC
IEC1000-4-1	Overview of Immunity Tests
IEC1000-4-2	Electrostatic Discharge Immunity (ESD)
IEC1000-4-3	Radiated Radio-Frequency Electromagnetic Field Immunity
IEC1000-4-4	Electrical Fast Transients (EFT)

- Να είναι συμβατός με EMV (**EMV** is a standard for interoperation of IC cards ("Chip cards") and IC capable POS terminals, for authenticating credit and debit card payments. The name EMV comes from the initial letters of Europay, MasterCard and VISA, the three companies which originally cooperated to develop the standard).

- Να έχει VISA/PCI PED έγκριση

- Να διαθέτει Secure PINpad

Η παρ. 2 του άρθρου 9, που αναφέρεται στην τοποθέτηση του κτιρίου του πρατηρίου μέσα στο γήπεδο, προβλέπει ότι τα βασικά κριτήρια είναι :

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 9.3.

* η λειτουργικότητα της εγκατάστασης (προσπελάσεις, ακτίνες στροφής οχημάτων, ευκολία προσέγγισης του πελάτη, ασφαλής προσπέλαση των πεζών προς το κτίριο, ελαχιστοποίηση της όχλησης των περιοίκων κ.ά.)

* η εναρμόνιση με τις διατάξεις του Γ.Ο.Κ. (πλάγιες αποστάσεις στην εκτός σχεδίου δόμηση κ.ά.). Η ευθύνη για την ορθή εφαρμογή της διάταξης αυτής βαρύνει τον μελετητή και υπόκειται σε μεταγενέστερο έλεγχο από την οικεία πολεοδομική Υπηρεσία.

Η παρ. 3 του άρθρου 9 αναφέρεται στην ελάχιστη απόσταση των κτιρίων (εννοείται του πρατηρίου και των τυχόν συμπληρωματικών εγκαταστάσεων) από τον άξονα ή και τα όρια της εμπροσθεν του γηπέδου οδού.

Η γραμμή δόμησης (ή και κατά το κοινώς λεγόμενο οικοδομική γραμμή) καθορίζεται σαφώς από το Π.Δ. 209/98 (ΦΕΚ Α' 169) όπως εκάστοτε ισχύει .

Κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας εγκυκλίου η γραμμή δόμησης σε περιοχές εκτός σχεδίου τίθεται ως εξής :

* για εθνικές οδούς του α' (βασικού) δικτύου στα 60 μ από τον κεντρικό άξονα της οδού και συγχρόνως στα 40 μ. τουλάχιστον από το όριο αυτής. Εννοείται ότι λαμβάνεται το δυσμενέστερο από τα δύο. Αν η κεντρική νησίδα της οδού έχει εύρος άνω των 12 μ. τότε ως άξονας της οδού θεωρείται ο άξονας της φοράς

* για εθνικές οδούς β' δικτύου στα 45 μ. από τον κεντρικό άξονα και συγχρόνως στα 30 μ. τουλάχιστον από το όριο αυτής. Εννοείται ότι λαμβάνεται το δυσμενέστερο από τα δύο.

* για εθνικές οδούς του τριτεύοντος δικτύου και στο εθνικό δίκτυο των νήσων (πλην Κρήτης, Εύβοιας, Κέρκυρας και Ρόδου) στα 30 μ. από τον κεντρικό άξονα της οδού

* για επαρχιακές οδούς του α' δικτύου στα 20 μ. από τον άξονα της οδού

* για επαρχιακές οδούς του β' δικτύου και για το επαρχιακό δίκτυο των νήσων πλην Κρήτης, Εύβοιας, Ρόδου και Κέρκυρας, στα 15 μ. από τον κεντρικό άξονα της οδού

* για δημοτικές ή κοινοτικές οδούς (στις οποίες υπενθυμίζουμε ότι περιλαμβάνονται και οι κοινόχρηστοι αγροτικοί δρόμοι) όλης της Επικράτειας , στα 15 μ. από τον άξονα της οδού.

* Ειδικά για νησιά που αποτελούν διοικητικά (ολόκληρο το νησί) ένα Δήμο ή μία Κοινότητα ή ο πληθυσμός όλου του νησιού είναι , σύμφωνα με την εκάστοτε τελευταία απογραφή, κάτω των 5.000 κατοίκων, μπορεί η γραμμή δόμησης να καθορίζεται με Απόφαση του οικείου Νομάρχη και σε λιγότερο από 15 μ. αλλά τουλάχιστον 10 μ. από τον άξονα της οδού.

Στις περιπτώσεις που έχουμε παράπλευρες οδούς (service roads) διακρίνουμε τα εξής:

* στα τμήματα του εθνικού δικτύου που έχουν χαρακτηρισθεί και κατασκευασθεί ως αυτοκινητόδρομοι ή ως οδοί ταχείας κυκλοφορίας και διαθέτουν κατασκευασμένες παράπλευρες οδούς (S.R.) ή σε επαφή με την κυρία οδό ή και σε απόσταση από αυτή, τότε η γραμμή δόμησης τοποθετείται στα 60 μ. (για α' δίκτυο) ή στα 45 μ. (για β' δίκτυο) από τον κεντρικό άξονα της κυρίας (εθνικής) οδού και συγχρόνως στα 20 μ. από τον άξονα του S.R. Εάν οι παράπλευροι οδοί

προβλέπονται μεν αλλά δεν έχουν κατασκευασθεί, τότε ισχύουν τα αναφερόμενα στις Εθνικές οδούς άνευ παραδρόμων δηλ. έχουμε αποστάσεις από κεντρικό άξονα και από το όριο της οδού.

Η παρ. 4 του άρθρου 9 αναφέρεται στον **αρχιτεκτονικό σχεδιασμό** και στην αναγκαιότητα συμμόρφωσης, κατά το στάδιο του σχεδιασμού του κτιρίου ενός πρατηρίου, με :

* τους σχετικούς οικοδομικούς κανονισμούς (βλ. Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας, Γ.Ο.Κ. όπως ισχύει κ.ά.)

* τους όρους που ισχύουν για την προσβασιμότητα των ΑΜΕΑ, και που έχουν καθορισθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ. Οι όροι αυτοί εφαρμόζονται μόνο στις συμπληρωματικές (ειδικές) εγκαταστάσεις και όχι στην απλή αίθουσα (γραφείο – κατάστημα) του πρατηρίου, ούτε στους χώρους υγιεινής (με εξαίρεση τα πρατήρια με αυτοεξυπηρέτηση, όπου υπάρχει σαφής αναφορά του Π.Δ/τος).

Σημειώνεται ότι τον έλεγχο της προσβασιμότητας των ΑΜΕΑ θα τον διενεργεί η αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία κατά το στάδιο της εκδόσεως της οικοδομικής άδειας, στην Τεχνική όμως έκθεση της άδειας ιδρύσεως θα αναφέρεται αν (όπου επιβάλλεται) η εγκατάσταση έχει μελετηθεί ώστε να πληροί τις σχετικές απαιτήσεις για προσβασιμότητα των ΑΜΕΑ.

Αναφορικά με την αρχιτεκτονική εμφάνιση όπως είναι γνωστό, τα πρατήρια, ως ειδικά κτίρια, υπόκεινται στην έγκριση της αρμόδιας ΕΠΑΕ της οικείας Πολεοδομίας. Είναι ευνόητο ότι στην περίπτωση που ένα πρατήριο σχεδιάζεται εξ αρχής ή που ένα υπάρχον ανακαινίζεται, εξωραϊζεται κ.λ.π. η όλη εμφάνιση θα μπορεί ή να είναι σύμφωνη με τα αντίστοιχα πρότυπα της Εταιρείας Πετρελαιοειδών, ώστε να αναδεικνύεται η εταιρική ταυτότητα (corporation identity) της Εταιρείας ή να προκύπτει από πρωτότυπο αρχιτεκτονικό σχεδιασμό. Για την εναρμόνιση με το περιβάλλον (π.χ. πρατήριο στην Σαντορίνη ή στα Ζαγοροχώρια) θα γίνεται δεκτή και η χρήση υλικών που απαιτούνται γι αυτό (π.χ. ξύλινα κουφώματα). Τέλος λόγω της ραγδαίας αναπτύξεως των μεταλλικών κατασκευών με σύγχρονη τεχνολογία και άρτια εμφάνιση είναι προφανές ότι είναι επιτρεπτή η χρήση σύμμεικτων κατασκευών.

Καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος

Πέραν των ανωτέρω είναι άξιες προσοχής οι εξής επισημάνσεις :

- η δημιουργία χώρων μέσα στα πρατήρια, που λειτουργούν ως καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος θα πρέπει να γίνεται με κριτήρια ορθολογικά. Δηλ. το τμήμα του χώρου που θα χρησιμοποιείται είτε ως μικρή καφετέρια («γωνιά καφέ»), είτε ως σνακ μπαρ είτε για παροχή τυποποιημένων εδεσμάτων ή σάντουιτς, τόστ κ.ά. θα ήταν επιθυμητό να είναι σε άμεση επαφή και να λειτουργεί ως ενιαίος και αδιάσπαστος χώρος, χωρίς εσωτερικά χωρίσματα, από τον υπόλοιπο χώρο του «γραφείου» – καταστήματος του πρατηρίου. Αυτό διευκολύνει την χρήση μιας ταμειακής μηχανής, την καλύτερη παρακολούθηση της λειτουργίας, την μείωση του κόστους, την αύξηση των πωλήσεων (και κατά συνέπεια της βιωσιμότητας του πρατηρίου) επειδή ο πελάτης κινείται συνεχώς σε ένα ενιαίο χώρο . Η χρήση που αναγράφεται συνήθως σε αυτές τις περιπτώσεις στα σχέδια της οικοδομικής άδειας είναι «κατάστημα». Ενδεικτικά παραδείγματα σχεδιασμού θα δείτε στα

συνημμένα σχέδια 9.2.1 και 9.2.2 στο παράρτημα του άρθρου. Εξυπακούεται ότι η άσκηση άλλης συμπληρωματικής δραστηριότητας (εμπορική, υγειονομικού ενδιαφέροντος κ.λ.π.) θα είναι και σύμφωνα με τυχόν ισχύουσες ειδικότερες διατάξεις.

Υπόγειοι χώροι

- αν και δεν υπάρχει ιδιαίτερη μνεία στο άρθρο αυτό, αλλά επειδή συναρτάται με τον σχεδιασμό του κτιρίου, σημειώνεται ότι η δημιουργία υπόγειων χώρων, ειδικά στα πρατήρια υγρών καυσίμων εκτός σχεδίου, θα πρέπει κατά το δυνατόν **να αποφεύγεται**.

Στην περίπτωση που αυτό κριθεί απολύτως αναγκαίο σας παρακαλούμε για περαιτέρω οδηγίες να ανατρέξετε στο άρθρο 9 της Εγκυκλίου περί ΕΝΤΟΣ σχεδίου πρατηρίων.

Άρθρο 10

Υπόγειες δεξαμενές καυσίμων

Το άρθρο 10 του Β.Δ. 465/70 αντικαταστάθηκε εξ ολοκλήρου με το άρθρο 9 του Π.Δ. 118/06. Επειδή το άρθρο αυτό είναι αρκετά αναλυτικό, επιχειρείται παρακάτω η καταγραφή των σημαντικότερων στοιχείων κατά ενότητες.

Ενότητα 1^η – Μεταλλικές δεξαμενές

Υλικό κατασκευής δεξαμενών:

- μεταλλικές

Μορφή δεξαμενών:

- διατομή μόνο κυκλική (ως επί το πλείστον) ή ελλειπτική (σπανίως, σε ειδικές περιπτώσεις)

- μονού τοιχώματος

- διπλού τοιχώματος

Διαστάσεις δεξαμενών :

- εσωτερική διάμετρος μέχρι 3.000 mm

- μήκος ανάλογα με την επιθυμητή χωρητικότητα

- πάχος ελάσματος όπως στον παρακάτω πίνακα :

Πάχος τοιχωμάτων (mm)

Εσωτερική διάμετρος δεξαμενής (mm)	Εσωτερικό τοίχωμα μονής δεξαμενής	Εσωτερικό τοίχωμα διπλής δεξαμενής	Εξωτερικό τοίχωμα διπλής δεξαμενής
Μέχρι 1600	5	5	3
1601 - 2000	6	6	3
2001 - 2500	7	7	4
2501 - 3000	8	8	4

Πιστοποίηση δεξαμενών: Κάθε δεξαμενή θα συνοδεύεται από βεβαίωση μηχανικού, που διαθέτει πιστοποιητικό επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα ADR (σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την ΚΥΑ 64834/5491/13.10/7.11.2000 - ΦΕΚ Β' 1350) ή τεχνικής εταιρείας που απασχολεί (με μορφή εξηρημένης ή μη εργασίας) μηχανικούς με αυτά τα προσόντα, ότι η εν γένει κατασκευή έχει γίνει σύμφωνα με τις ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές BS EN 12285 – 1 : 2003

Επιτρέπεται η χρήση μεταλλικών δεξαμενών με διαχωριστικά ελάσματα (εσωτερικά διαφράγματα), πάχους όσο και το αντίστοιχο της κύριας δεξαμενής, ενισχυμένα κατάλληλα, ώστε να μπορούν να δημιουργηθούν μέχρι και τέσσερα (4) στεγανά διαμερίσματα. Εν τούτοις σε μεγάλες δεξαμενές, άνω των 30 m³, μπορούν να γίνουν αποδεκτά και περισσότερα διαμερίσματα. Προφανώς κάθε διαμέρισμα έχει την δική του ανθρωποθυρίδα. Συνιστάται, ιδιαίτερα σε δεξαμενές με όμοιο προϊόν (π.χ. U98), η εγκατάσταση π.χ. μιας δεξαμενής 30 μ³ αντί 3 δεξαμενών των 10 μ³.

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ .10.1.

Ενότητα 2^η – Πλαστικές δεξαμενές

Υλικό κατασκευής δεξαμενών :

- ειδικό πλαστικό ενισχυμένο με ίνες υάλου (GRP = Glass Reinforced Plastics = πλαστικά ενισχυμένα με ίνες γυαλιού), συμβατό με υγρά καύσιμα, σύμφωνα με τα πρότυπα EN 976-1 και EN 976-2 ή άλλες αντίστοιχες προδιαγραφές.

Μορφή δεξαμενών :

- διατομή μόνο κυκλική
- μονού ή διπλού τοιχώματος

Διαστάσεις δεξαμενών:

- μήκος, διάμετρος, πάχος όπως καθορίζονται από τον κατασκευαστή τους, ανάλογα με την επιθυμητή χωρητικότητα, σύμφωνα πάντοτε με τα πρότυπα EN 976-1 και EN 976-2

Ως πλεονεκτήματα των πλαστικών δεξαμενών έναντι των μεταλλικών εμφανίζονται το μεγαλύτερο όριο ζωής και ότι δεν απαιτούν συντήρηση.

Ενότητα 3^η – Ανθρωποθυρίδες, φρεάτια και καλύμματα φρεατίων.

Περιγράφονται στην παρ. 3 α του άρθρου 10 του ΠΔ 1224/81, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 του Π.Δ. 118/06.

Ανθρωποθυρίδα:

είναι η όλη διάταξη επισκέψεως της δεξαμενής (κατακόρυφος κύλινδρος μικρού μήκους και κάλυμμα με φλάντζες και κοχλίες προσαρμογής) που συνδέεται με αυτή (την δεξαμενή) κατά τρόπο που να επιτρέπει, με την αφαίρεση του καλύμματος της ανθρωποθυρίδας, την επιθεώρηση της δεξαμενής. Η δυνατότητα επίσκεψης / επιθεώρησης της δεξαμενής προϋποθέτει την επαρκή εσωτερική διάμετρο για την είσοδο ανθρώπου (τουλάχιστον 60 cm) και την κατάλληλη σύνδεση των διαφόρων σωληνώσεων που καταλήγουν στην ανθρωποθυρίδα μέσω λυόμενων συνδέσμων (ρακόρ). Επί του καλύμματος της ανθρωποθυρίδας προσαρμόζονται οι πάσης φύσεως διατάξεις σύνδεσης για τις διάφορες σωληνώσεις εξαέρωσης, αναρρόφησης, σιφωνισμού, μέτρησης, πλήρωσης, τοποθέτησης ηλεκτροδίων ανιχνευτών κ.ά. Ενδεικτικό σχέδιο στο 10.3.1.α.

Φρεάτιο δεξαμενής :

είναι η όλη διάταξη ή κατασκευή που περιλαμβάνει μέσα την ανθρωποθυρίδα και λειτουργεί ως «περίβλημα ανάσχεσης διαρροών». Μπορεί να είναι προκατασκευασμένο από ειδικό πλαστικό GRP (κατά προτίμηση), συνήθως κυκλικής διατομής, με διάμετρο τουλάχιστον 100 cm - βλ. ενδεικτικά 10.3.2.α, ή από μεταλλική κατασκευή (να αποφεύγεται γιατί οξειδώνεται) ή από μπετόν /τούβλα και τσιμεντοκονία στεγανοποίησης (να αποφεύγεται γιατί δεν επιτυγχάνεται στεγανότητα). Στην περίπτωση που το φρεάτιο είναι ορθογώνιο (GRP ή μεταλλικό ή από μπετόν) οι ελάχιστες ενδεικνυόμενες διαστάσεις είναι 100 X 100 cm x cm - βλ. ενδεικτικό σκαρίφημα 10.3.2.β. Το βάθος του θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι το κάλυμμα της ανθρωποθυρίδας θα βρίσκεται σε βάθος

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ .10.2.

τουλάχιστον 70 cm από την άνω στάθμη της πλατφόρμας, αλλά σημαντικό κριτήριο για το βάθος του είναι η ευκολία της «επίσκεψης» από τον χρήστη όπως και η δυνατότητα να δοθούν οι σωστές κλίσεις (1 έως 2 %) στις σωληνώσεις προς τις αντλίες (βλ. σκαρίφημα [10.3.2.γ](#)). Η δυνατότητα για κλίση των σωληνώσεων από την νησίδα προς τις δεξαμενές δεν εξετάζεται στην περίπτωση διανομέων (οπότε έχουμε κατάθλιψη από την υποβρύχια αντλία). Η διέλευση των διαφόρων σωληνώσεων ή καλωδιώσεων από τα τοιχώματα του φρεατίου θα γίνεται μέσω ειδικών στυπιοθλιπτών (entry boots) για την επίτευξη της μέγιστης δυνατής στεγανότητας.

Καπάκι φρεατίου:

Κάθε φρεάτιο φέρει κάλυμμα (καπάκι) με ελάχιστη διάμετρο 75 cm ή άλλως 75 X 75 cm χ cm κατ' ελάχιστο, που να αντέχει το βάρος των διερχόμενων οχημάτων και κατά το δυνατόν υδατοστεγές. Προκειμένου όμως να διασφαλίζεται ότι τα όμβρια δεν θα εισρέουν στο φρεάτιο, συνιστάται η κατασκευή του δαπέδου της πλατείας πάνω από τις δεξαμενές όπως στο σκαρίφημα [10.3.3.α](#), ή κατά προτίμηση όπως στο σκαρίφημα [10.3.3.β](#). Κάθε κάλυμμα (καπάκι) θα φέρει (εσωτερικά ή εξωτερικά) ευδιάκριτη σαφή σήμανση του προϊόντος της αντίστοιχης δεξαμενής. Εναλλακτικά η σήμανση μπορεί να γίνεται με πινακίδα στο δάπεδο της «πλατείας – πλατφόρμας» δίπλα στο φρεάτιο ή εντός αυτού. Ένδειξη προϊόντος θα υπάρχει επίσης επί ενός εκ των σωλήνων εντός του φρεατίου με κατάλληλα προσαρμοσμένη πινακίδα.

Ενότητα 4^η – Διάταξη τροφοδοσίας / πλήρωσης από βυτιοφόρο σε δεξαμενή.

Η τροφοδοσία της δεξαμενής γίνεται είτε απ' ευθείας μέσω της στομίου πλήρωσης που φέρει η ανθρωποθυρίδα είτε μέσω απομακρυσμένου (offset filling ή remote filling) στομίου πλήρωσης.

Offset filling υπέργειο :

Στην περίπτωση του offset filling η όλη διάταξη θα μπορεί να είναι υπέργεια (βλ. σκαρίφημα [10.4.1](#)) , κατάλληλα όμως προστατευμένη από πρόσκρουση οχημάτων, βανδαλισμό κ.ά.

Offset filling υπόγειο :

Στην περίπτωση υπόγειας τοποθέτησης (συνιστάται) εντός κατάλληλου φρεατίου, θα πρέπει :

- Το φρεάτιο θα είναι στεγανό κατά προτίμηση πλαστικό (GRP) ή μεταλλικό ή από μπετόν και θα κλειδώνεται. Το βάθος του φρεατίου θα είναι 40 cm κατ' ελάχιστο, οι δε ελάχιστες διαστάσεις του (σε κάτοψη) θα προκύπτουν από την πλήρωση των εξής απαιτήσεων :

* ελάχιστη διάμετρος εκάστης σωληνογραμμής πλήρωσης δεξαμενής = 3 "

* οι αποστάσεις μεταξύ των στομίων πλήρωσης με καύσιμο και της σωλήνωσης VR (vapor recovery) τουλάχιστον 30 cm (κέντρο με κέντρο), ώστε να προσαρμόζεται εύκολα η εύκαμπτη σωλήνα του βυτιοφόρου για την ανάκτηση των ατμών.

* οι αποστάσεις των σωλήνων πλήρωσης μεταξύ τους (κέντρο με κέντρο) είναι τουλάχιστον 18 cm ενώ από τα πλευρικά (κατακόρυφα) τοιχώματα η απόσταση του κέντρου του σωλήνα να είναι τουλάχιστον 10 cm, ώστε να είναι εφικτή η ταυτόχρονη πλήρωση περισσοτέρων δεξαμενών.

Οι σωληνώσεις θα οδεύουν από το φρεάτιο offset filling προς τις δεξαμενές μέσω στυπιοθλιπτών (entry boots) διαπερνώντας τα κατακόρυφα τοιχώματα του φρεατίου, ώστε ο πυθμένας του

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ .10.3.

φρεατίου να είναι απολύτως στεγανός και να διευκολύνεται έτσι η συλλογή του καυσίμου σε περίπτωση διαρροής. Ενδεικτικό για τα παραπάνω είναι το σκαριφήμα 10.4.2.α

- η θέση του φρεατίου θα επιλέγεται ώστε να είναι δεξιά του βυτιοφόρου (όπου τα στόμια του β/φ) και με τρόπο ώστε το βυτιοφόρο, όταν σταθμεύει για τον ανεφοδιασμό των δεξαμενών, να μπορεί να αποχωρήσει ευχερώς (χωρίς οπισθοπορεία), σε περίπτωση ανάγκης (π.χ. εκδήλωση πυρκαγιάς).

Κατατοπιστικά είναι τα σχετικά σκαριφήματα στο σχήμα 10.4.2.β

- το φρεάτιο θα πρέπει να απέχει από τυχόν οχετούς αποχέτευσης, φρεάτια, ανοίγματα ή αεραγωγούς που οδηγούν σε υπόγειους χώρους της εγκατάστασης απόσταση τουλάχιστον 5 m (βλ. κωδικ. ΠΔ άρθρο 14 § 1δ), αν δε απέχει μεταξύ 5 και 10 μ τότε θα προβλεφθεί διάταξη ανίχνευσης αερίων υδρογονανθράκων στον υπόγειο χώρο (βλ. κωδικ. ΠΔ άρθρο 14 § 1 ιδ).

Ενότητα 5η – Διάταξη τροφοδοσίας από την δεξαμενή σε αντλία ή διανομέα.

Η τροφοδοσία των αντλιών γίνεται με δύο τρόπους:

Σωληνώσεις μεταλλικές:

Πρόκειται για σωληνογραμμές μεταλλικές (επιτρέπονται μεν αλλά δεν συνιστώνται) από σωλήνες γαλβανιζέ βαρέως τύπου («πράσινη ετικέτα»), διαμέτρου κατ' ελάχιστο 1 ½ " με εξαρτήματα κορδονάτα. Η κλίση θα είναι 1% έως 2%, το δε μέγιστο μήκος της σωληνογραμμής, αν και είναι συνάρτηση των τοπικών αντιστάσεων που παρεμβάλλονται (βάννες, καμπύλες κ.ά.), συνιστάται να μην υπερβαίνει τα 25 m. Εν τούτοις, αν από τα στοιχεία της συγκεκριμένης αντλίας αναρρόφησης (παροχή & μανομετρικό) και από την αναλυτική μελέτη της σωληνογραμμής (μήκη, τοπικές αντιστάσεις λόγω καμπυλών, βαλβίδων αντεπιστροφής κ.ά.) προκύπτει η δυνατότητα αναρρόφησης, θα γίνονται δεκτές και μεγαλύτερες αποστάσεις, με ευθύνη πλέον του μελετητή μηχανικού. Εάν προβλέπονται υψηλές θερμοκρασίες συνιστάται η τοποθέτηση των σωληνογραμμών σε μεγαλύτερο βάθος ή με κατάλληλη θερμομονωτική προστασία, ώστε να μη είναι τους θερινούς μήνες προβληματική η αναρρόφηση του καυσίμου (λόγω αεριοποίησης).

Ενδεικτικές διατάξεις τοποθέτησης σωληνογραμμών στα σκαριφήματα 10.5.1.α και 10.5.1.β

Σωληνώσεις πλαστικές :

Πρόκειται για ειδικές πλαστικές σωληνώσεις απλού ή διπλού τοιχώματος, κατάλληλες για υγρά καύσιμα. Η εγκατάσταση αυτών συνιστάται, σε σχέση με τις μεταλλικές σωληνώσεις. Η τροφοδοσία των διανομέων (οπότε έχουμε την υποβρύχια αντλία με την σωληνογραμμή πλήρη καυσίμου και συνεχώς υπό πίεση) θα γίνεται αποκλειστικά με πλαστικές σωληνώσεις διπλού τοιχώματος.

Ενδεικτικές διατάξεις τοποθέτησης σωληνογραμμών στα σκαριφήματα 10.5.2.α και 10.5.2.β

Οι διαμέτρος των πλαστικών σωληνώσεων για την τροφοδοσία (από την ίδια γραμμή τροφοδοσίας) ακροσωληνίων θα προκύπτει ή από αναλυτικό υπολογισμό του μηχανικού ή από τον παρακάτω εμπειρικό πίνακα :

Διάμετρος σωλήνα	Αριθμός διανομέων
1 ½ "	1 – 2
2 "	3 – 4
2 ½ "	5 – 7

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ .10.4.

Ενότητα 6^η – Διατάξεις μέτρησης περιεχομένου δεξαμενής

Η μέτρηση του περιεχομένου της δεξαμενής γίνεται είτε με την κλασική μέθοδο της βαθμονομημένης ράβδου μέτρησης (βέργας) ή με ηλεκτρονικά συστήματα.

Ράβδος μέτρησης :

Κατασκευάζεται από ορείχαλκο ή άλλο υλικό ανθεκτικό στο καύσιμο και που δεν προκαλεί σπινθήρες. Η ράβδος θα έχει χαραγμένο κωδικό αντιστοιχίας με την δεξαμενή, θα φέρει υποδιαίρεσεις ανά 50 lt στο κάτω και στο άνω τμήμα της (που αντιστοιχούν έκαστο στο 10% της χωρητικότητας της δεξαμενής) και ανά 100 lt στο κεντρικό τμήμα της δεξαμενής, θα έχει δε μήκος τοιούτο ώστε όταν το κάτω άκρο της εφάπτεται στον πυθμένα της δεξαμενής, το άνω άκρο - που θα φέρει και κρικό ανάρτησης - να υπερβαίνει το κάλυμμα της ανθρωποθυρίδας κατά 50 cm, ώστε να είναι εύκολη η χρήση της από τον χειριστή. Ενδεικτικό σχέδιο βλ. στο σχ. 10.6.1.

Η ράβδος («βέργα») μέτρησης κινείται εντός κατακόρυφου διάτρητου σωλήνα – οδηγού, μήκους 50 cm. Η βαθμονόμηση της ράβδου θα γίνεται στο εργοστάσιο κατασκευής της δεξαμενής, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Επίσης η βαθμονόμηση μπορεί να γίνει και με ηλεκτρονικό πρόγραμμα (για περιπτώσεις δεξαμενών που τηρείται αυστηρώς η τυποποίηση) ή και με νερό και χρήση «πρότυπων» δοχείων λιτρομέτρησης των 50 και 100 λίτρων. Εναλλακτικά η ογκομέτρηση μπορεί να γίνει και στο πρατήριο, μετά την τοποθέτηση της δεξαμενής.

Ηλεκτρονικό σύστημα μέτρησης (Automatic tank gauging – ATG):

Εναλλακτικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί ηλεκτρονικό σύστημα μέτρησης στάθμης, με μεταφορά των πληροφοριών σε κονσόλα στο γραφείο του πρατηρίου ή και για απομακρυσμένη παρακολούθηση μέσω modem. Σκαριφηματικά βλ. σχέδιο 10.6.2 . Το σύστημα θα είναι κατάλληλο για υγρά καύσιμα με πιστοποίηση ATEX. Εννοείται ότι για τον ίδιο σκοπό μπορεί να χρησιμοποιηθεί και το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης καυσίμων (εισροών - εκροών καυσίμων), ενδεικτική περιγραφή του οποίου θα βρείτε στο παράρτημα του άρθρου 12.

Ενότητα 7^η – Διατάξεις εξαέρωσης των υπόγειων δεξαμενών

Οι ατμοί υδρογονανθράκων που δημιουργούνται (κατά την διάρκεια του ανεφοδιασμού) μέσα στις υπόγειες δεξαμενές βενζίνης πρέπει να επαναφέρονται στο βυτιοφόρο, όπως προβλέπεται άλλωστε από την ΚΥΑ ΟΙΚ.10245/713/7.4/ 16.4.1997 – ΦΕΚ Β' 311 (Vapor recovery Stage I). Υπάρχουν τρεις σχετικές μέθοδοι :

α) Υπέργειος σιφωνισμός σωληνογραμμών εξαερώσεων χωρίς «επιπλέουσα βαλβίδα» (Vent flow valve – VFV). - βλ. ενδεικτικό σκαρίφημα 10.7.1). Χρησιμοποιήθηκε κυρίως στα παλαιά πρατήρια κατά την εφαρμογή του Ν.2801. Κύριο μειονέκτημα : σε περίπτωση που βρίσκεται σε απόσταση άνω των 5 μ. από το φρεάτιο δεξαμενής βενζίνης είναι δυσχερής (*) ή και επικίνδυνη (**) η τοποθέτηση της εύκαμπτης πλαστικής σωλήνας για την ανάκτηση των ατμών.

(*) οι σωλήνες που διαθέτει το βυτιοφόρο για την εξαέρωση είναι πλαστικές σπιράλ 7μετρες με συνέπεια όταν

το μήκος υπερβαίνει τα 7 μ. πρέπει να συνδεθούν δύο ή τρεις τέτοιοι σωλήνες. Στην περίπτωση αυτή ο οδηγός και αδυνατεί να μεταφέρει την σωλήνα και καθυστερεί την παράδοση του καυσίμου, με αποτέλεσμα στην πράξη να καταστρατηγείται η διαδικασία της ανάκτησης των ατμών βενζίνης.

(**) η σωλήνωση αυτή σε μεγάλο μήκος προκαλεί δυσλειτουργίες ή ενέχει τον κίνδυνο ατυχημάτων (π.χ. αυτοκίνητο εξέρχεται με την όπισθεν από το πλυντήριο ή υπάλληλος ή πελάτης πέφτει επάνω στην σωλήνα κ.ά.)

β) Υπέργειος σιφωνισμός σωληνογραμμών με βαλβίδα VFV (Vent Flow Valve)- βλ. ενδεικτικό σκαριφήμα 10.7.2. Έχει τα ίδια μειονεκτήματα όπως και το προηγούμενο.

γ) Υπόγειος σιφωνισμός με VFV (Vent Flow Valve) εντός δεξαμενής με ειδικό ταχυσύνδεσμο (coupling) είτε εντός φρεατίου δεξαμενής είτε εντός φρεατίου offset filling είτε και εντός άλλου ανεξάρτητου φρεατίου. - βλ. ενδεικτικά σκαριφήματα στα 10.7.3.α – 10.7.3.β και 10.7.3.γ. Το πλεονέκτημα της διάταξης αυτής είναι ότι διευκολύνει τον οδηγό του βυτιοφόρου γιατί «δίπλα» στην σωλήνωση πλήρωσης μπορεί και «κουμπώνει» και την 7μετρη σωλήνα εξαέρωσης, αλλά παράλληλα επιτυγχάνεται και η ασφαλέστερη κίνηση εντός του πρατηρίου οχημάτων και ανθρώπων. Οι δεξαμενές πετρελαίου εξαερώνονται με την κλασική μέθοδο δηλ. σωλήνωση γαλβανιζέ βαρέως τύπου τουλάχιστον 1 ½ “ ή αντίστοιχη κατάλληλη πλαστική που μετά την οριζόντια διαδρομή της οδεύει συναρμόζεται με ειδικό τεμάχιο με το κατακόρυφο τμήμα της που είναι γαλβανισμένη και καταλήγει σε κάλυμμα προστασίας («καπελάκι»), σε απόσταση από ενδεχόμενη εστία σπινθήρων ή ανοιχτή φλόγα ή κινήτρες. Η διάταξη αυτή χρησιμοποιείται και σε μικρά πρατήρια που δεν υπάγονται στις διατάξεις της ΚΥΑ για τα VOC. Για την στήριξη των κατακόρυφων σωληνώσεων βλ. το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 10.

Ενότητα 8^η – Διατάξεις ανάκτησης ατμών από την δεξαμενής (ρεζερβουάρ) του οχήματος – δυνατότητα προβλέψεων για την μελλοντική εφαρμογή του Stage II

Το ΠΔ 118/06 στο άρθρο περί αντλιών προβλέπει ότι «Όλοι οι διανομείς και οι αντλίες (αναρρόφησης) εφεξής πρέπει να έχουν την δυνατότητα να ανταποκριθούν στις προϋποθέσεις «περί ανάκτησης ατμών υδρογονανθράκων φάση II (vapour recovery stage II)». Αυτό σημαίνει ότι οι αντλίες/διανομείς θα πρέπει να έχουν την δυνατότητα με την αντικατάσταση ορισμένων εξαρτημάτων να μπορούν να ανταποκριθούν στην φάση II του vapour recovery. Όταν θα εφαρμοσθεί το stage II θα πρέπει οι ατμοί βενζίνης από το ρεζερβουάρ του αυτοκινήτου να μη διαφεύγουν στην ατμόσφαιρα αλλά μέσω στεγανού συνδέσμου (βεντούζας που θα προσαρμόζεται στο ρεζερβουάρ), του ειδικού επιστομίου πλήρωσης («πιστόλι») και ειδικής εύκαμπτης σωλήνωσης («μάνικα») με δύο ομόκεντρες σωλήνες να οδηγούνται κατ' αρχάς στην αντλία ή διανομέα. Από εκεί θα πρέπει με υπόγεια σωλήνωση (πλαστική ή γαλβανιζέ) διαμέτρου από ¾ “ με μέγιστο την 1 ½ “ να διοχετευθούν:

ή στην δεξαμενή super LRP ή κατά προτίμηση σε αυτή με το καύσιμο των χαμηλότερων οκτανίων. (βλ. σκαριφήματα 10.8.1.α και 10.8.1.β) ή κατ' ευθείαν στο προβλεπόμενο από το Stage I δίκτυο εξαέρωσης αλλά μόνο στην περίπτωση του υπόγειου σιφωνισμού σωληνογραμμών (βλ. παραπάνω ενότητα 7 περίπτωση (γ)). Για τον λόγο αυτό συνιστάται στα νεοϊδρυόμενα πρατήρια ή σε περιπτώσεις ριζικών ανακατασκευών παλαιών πρατηρίων, να τοποθετούνται από τώρα οι απαιτούμενες σωληνώσεις.

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ .10.6.

Ενότητα 9^η - Τρόπος τοποθέτησης δεξαμενών στο έδαφος

A. Μεταλλικές δεξαμενές μονού τοιχώματος:

Εφόσον πρόκειται για μεταλλικές μονού τοιχώματος, τοποθετούνται ως εξής :

1^η περίπτωση – εντός φατνίου εκ σκυροδέματος

Λειτουργεί ως περίβλημα ανάσχεσης διαρροών κατασκευασμένο από σκυρόδεμα (βλ. κωδικοποιημένο Π.Δ., άρθρο 10, παρ. 9 , υποπαρ. (αα). Διευκρινίζεται ότι η σφραγιστική πλάκα από οπλισμένο σκυρόδεμα επιβάλλεται όταν άνωθεν της δεξαμενής υπάρχει μόνο ασφαλοτάπητας (βλ. και Κωδικ. ΠΔ άρθρο 7 § 1) η δε κατασκευή της είναι προαιρετική όταν οι δεξαμενές τοποθετούνται σε προστατευμένη επιφάνεια (μη βατή σε οχήματα - η περίπτωση αυτή συνιστάται όταν οι διαστάσεις του οικοπέδου το επιτρέπουν) ή όταν υπάρχει πλατφόρμα του πρατηρίου από πλάκα εκ σκυροδέματος υπολογισμένου σε συγκεντρωμένο φορτίο 15 TN.

Ενδεικτικά βλ. σκαριφήματα 10.9.1.1.α – 10.9.1.1.β.

Στην περίπτωση αυτή Α1 θα εγκαθίσταται και σύστημα ελέγχου διαρροής(ATG ή monitoring well κ.ά.) με alarm για ειδοποίηση σε περίπτωση διαρροής. Η μέθοδος αυτή συνιστάται να χρησιμοποιείται σε αντικαταστάσεις υφιστάμενων δεξαμενών, ενώ για νέες κατασκευές συνιστάται ως πιο αποτελεσματική η μέθοδος Β.

2^η περίπτωση – σε γεωμεμβράνες (αδιαπέραστες στα υγρά καύσιμα συνθετικές μεμβράνες)

Εισαγωγή: Για την στεγάνωση χώρου τοποθέτησης υπόγειων δεξαμενών υγρών καυσίμων, προς αποφυγήν διαφυγής οποιασδήποτε διαρροής από τις δεξαμενές στο φυσικό έδαφος, προτείνεται η χρήση ειδικών μεμβρανών από Πολυαιθυλένιο Υψηλής Πυκνότητας.

Περιγραφή: Τοποθετείται ειδική μεμβράνη Πολυαιθυλενίου Υψηλής Πυκνότητα (HDPE) ανθεκτική σε πετρελαιοειδή και λάδια. Η μεμβράνη αυτή θα πρέπει επί ποινή αποκλεισμού:

1) Να έχει πάχος 2mm κατ' ελάχιστο και ώστε να διαθέτει μεγαλύτερη αντοχή καθώς και να είναι εφικτή η τοποθέτηση της ακόμα και σε απότομες κλίσεις των πρανών εκσκαφής 2) Να διαθέτει πιστοποιητικό (D.I.B.T German (D) Institute (I) for Construction (B) technique (T) ή ανάλογο), με το οποίο να αποδεικνύεται η χημική αντίσταση της Μεμβράνης σε Χημικά όπως πετρελαιοειδή, βενζίνη, κλπ και 3) Να διαθέτει Εργαστηριακό Πιστοποιητικό Ανεξάρτητου Οίκου με βάση το Πρότυπο GRI GM 13 (Geosynthetic Research Institute, Drexel University, USA) για μεμβράνη πάχους 2mm, ή ανάλογο για μεμβράνες >2mm.

Τρόπος Εφαρμογής - Οδηγίες εφαρμογής : Οι δεξαμενές θα πρέπει να διαθέτουν ποδαρικά που θα είναι σύμφωνα με το πρότυπο BS EN 12285 – 2 : 2005. Παρατίθεται σχηματικά μια τυπική διάταξη και οδηγίες εγκατάστασης στο Παράρτημα 10.9.1.2. Τα πρανή της εκσκαφής πρέπει να είναι κατά προτίμηση (χωρίς αυτό να είναι περιοριστικό) κάθετα, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η ευχερής πρόσβαση του τεχνίτη στις παρειές της εκσκαφής για την συγκόλληση της μεμβράνης.

Ο πυθμένας του σκάμματος θα πρέπει να διασφαλίζει ελαφρά κλίση προς την πλησιέστερη τάφρο συλλογής διαρροών. Σημειώνεται ότι η τελική στάθμη έδρασης των δεξαμενών εντός του σκάμματος, (μετά την πρώτη επίχωση με άμμο, διαβροχή και ελαφρά «τύπανση»), τοποθέτηση μεμβράνης, δεύτερη

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ .10.7.

επίχωση με άμμο), θα πρέπει να έχει μηδενική κλίση. Μετά την εκσκαφή θα πρέπει να απομακρύνονται από το σκάμμα αποκολλημένοι λίθοι και γενικά αντικείμενα τα οποία θα μπορούσαν να τραυματίσουν την μεμβράνη η/και να δυσχεράνουν την ομαλή και συνεχή επίστρωση της μεμβράνης εσωτερικά του σκάμματος. Κατά την διαμόρφωση του πυθμένα της εκσκαφής θα πρέπει να διαμορφωθεί στο ένα άκρο τάφρος συλλογής διαρροών ελάχιστου βάθους 0,60m και ελάχιστης ακτίνας 0,30m από τον άξονα της σωλήνωσης ή υπό μορφή τάφρου. Το πλήθος των τάφρων συλλογής διαρροών εξαρτάται από το πλήθος των εγκατεστημένων εντός του σκάμματος δεξαμενών. Για μέχρι και τρεις (≤ 3) δεξαμενές απαιτείται μία τάφρος, ενώ για περισσότερες των τριών (> 3) δεξαμενών απαιτούνται δύο (2) τάφροι αντιδιαμετρικά. Ο πυθμένας εκσκαφής θα πρέπει να διαστρωθεί με άμμο σπαστήρος και η οποία θα πρέπει να είναι πάχους 0,20m μετά την διαβροχή και ελαφρά τύπανση. Σημειώνεται ότι και οι τάφροι συλλογής διαρροών θα πρέπει να διαστρωθούν με άμμο σπαστήρος πάχους 0,20m (μετά την διαβροχή και ελαφρά τύπανση). Στην συνέχεια διαστρώνεται η μεμβράνη με τρόπο τέτοιο ώστε αυτή να εφάπτεται εφ' όλης της επιφάνειας της εκσκαφής για την αποφυγή συσσώρευσης τάσεων εφελκυσμού μετά την οριστική επίχωση. Η συγκόλληση των λωρίδων μεμβράνης μεταξύ τους θα ξεκινήσει από τον πυθμένα προς τις παρειές του σκάμματος, μέχρι του ύψους του οποίου είναι δυνατή η συγκόλληση χωρίς την χρήση ικριώματος. Στην περίπτωση Α2 θα εγκαθίσταται και σύστημα ελέγχου διαρροής (ATG ή monitoring well κ.ά.) με alarm για ειδοποίηση σε περίπτωση διαρροής. Θα πρέπει να εγκατασταθεί εντός της τάφρου συλλογής διαρροών σωλήνας PVC διαμέτρου $\varnothing$ 100mm κατ' ελάχιστο ή $\varnothing$ 200 σε περίπτωση τοποθέτησης αυτού και αντλίας, διάτρητος μέχρι ύψους 0,40m (διάμετρος οπών 4mm, πυκνότητα οπών περίπου μία οπή ανά 3 τετραγωνικά εκατοστά, 1 οπή/3cm²). Το συνολικό ύψος του σωλήνα PVC (monitoring well) θα είναι τέτοιο ώστε το άνω άκρο του (συμπεριλαμβανομένου του καλύμματός του) να είναι στο ίδιο επίπεδο με το δάπεδο (του πρατηρίου). Ακολουθεί επίχωση της τάφρου με θραυστό λατομείου κοκκομετρίας μέσης διαμέτρου $\varnothing$ 8mm. Κατά την επίχωση της τάφρου με θραυστό λατομείου θα πρέπει να διασφαλίζεται η κατά το δυνατόν καθετότητα του σωλήνα και η διαρκής επαφή του με τον πυθμένα. Ακολουθώς (μετά την διάστρωση της μεμβράνης) διαστρώνεται ο πυθμένας με άμμο σπαστήρος τελικού πάχους 0,20m (μετά την διαβροχή και ελαφρά τύπανση). Η διάστρωση αυτή, γίνεται σε αυτό το στάδιο με σκοπό αφενός την εξισορρόπηση τάσεων, αφετέρου την κατασκευή ενός ασφαλούς για την μεμβράνη δαπέδου επί του οποίου θα εδρασθούν τα ικριώματα για την συγκόλληση της μεμβράνης επί των παρειών της εκσκαφής. Η έδραση των ικριωμάτων είναι απαραίτητο να γίνει πάνω σε μαδέρια. Στην συνέχεια ακολουθεί συγκόλληση των λωρίδων μεμβράνης στις παρειές του σκάμματος. Περιμετρικά του σκάμματος και σε απόσταση κατά ελάχιστο 0,80m διανοίγεται τάφρος αγκύρωσης της μεμβράνης ελάχιστου βάθους 0,25m και ελάχιστου πλάτους 0,40m. Κατά την αγκύρωση της μεμβράνης θα πρέπει να παραμείνει περιμετρικώς ελεύθερο άκρο μεμβράνης 0,20m κατ' ελάχιστο, το οποίο θα ενσωματωθεί με την τελική πλάκα σκυροδέματος (δάπεδο), έτσι ώστε να αποφευχθεί εισροή υδάτων μεταξύ της πλάκας σκυροδέματος και της μεμβράνης στο σκάμμα. Στην περίπτωση αυτή της τοποθέτησης με μεμβράνη επιβάλλεται η λήψη των μέτρων που αναφέρονται στα εδάφια 1 έως 4 της περίπτωσης ββ της παρ. 9 του άρθρου 10 του Κωδικοποιημένου Π.Δ.

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ .10.8.

Η μέθοδος αυτή πρέπει να εφαρμόζεται όταν δεν είναι δυνατές για τεχνικούς λόγους οι μέθοδοι Α1 (βλ. παραπάνω) και Β (βλ. αμέσως παρακάτω). Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται ώστε τα «ποδαρικά» της δεξαμενής να μη τραυματίσουν την γεωμεμβράνη.

Β. Μεταλλικές δεξαμενές διπλού τοιχώματος:

Τοποθετούνται :

- * ή σε περίβλημα από σκυρόδεμα (βλ. παραπάνω τα αναφερόμενα για μονού τοιχώματος)
- * ή ελεύθερες σε εκσκαφή με αδιαπέραστη συνθετική μεμβράνη
- * ή σε εκσκαφή χωρίς κανένα περίβλημα ανάσχεσης διαρροών.

Στις δύο τελευταίες περιπτώσεις πρέπει να εξασφαλίζεται η τήρηση των προβλεπόμενων από τα εδάφια 1 έως και 4 της περίπτωσης ββ της παρ. 9 του άρθρου 10 του Κωδικοποιημένου Π.Δ.

Γ. Πλαστικές δεξαμενές απλού τοιχώματος :

Ενδεικτική φωτογραφία και ενδεικτικό σχέδιο βλ. στο 10.9.3.1

Τοποθετούνται :

- * ή σε περίβλημα από σκυρόδεμα (βλ. παραπάνω τα αναφερόμενα για μεταλλικές μονού τοιχώματος, είναι όμως υπερβολή)
- * ή σε εκσκαφή με αδιαπέραστη συνθετική μεμβράνη .
- * ή σε εκσκαφή χωρίς κανένα περίβλημα ανάσχεσης διαρροών.

Στις δύο τελευταίες περιπτώσεις πρέπει να εξασφαλίζεται η τήρηση των προβλεπόμενων από τα εδάφια 1 έως και 4 της περίπτωσης ββ της παρ. 9 του άρθρου 10 του Κωδικοποιημένου Π.Δ..

Δ. Πλαστικές δεξαμενές διπλού τοιχώματος :

Τοποθετούνται :

- * ή σε εκσκαφή με αδιαπέραστη συνθετική μεμβράνη
- * ή σε εκσκαφή χωρίς κανένα περίβλημα ανάσχεσης διαρροών.

Και στις δύο περιπτώσεις πρέπει να εξασφαλίζεται η τήρηση των προβλεπόμενων από τα εδάφια 1 έως και 4 της περίπτωσης ββ της παρ. 9 του άρθρου 10 του Κωδικοποιημένου Π.Δ.

Ενότητα 10^η – Διαρροές καυσίμου στις αντλίες και τους διανομείς, στις σωληνογραμμές προς αντλίες/διανομείς, στα φρεάτια ανθρωποθυρίδων δεξαμενών και στις δεξαμενές - πρόληψη διαρροής, ανίχνευση καυσίμου και συγκράτηση αυτού.

Για την καλύτερη κατανόηση πρέπει να ανατρέξουμε στο σκαρίφημα 10.10.α του παραρτήματος. Στο σκαρίφημα φαίνεται εποπτικά τι μπορεί να γίνει σε κάθε τμήμα του όλου κυκλώματος και με τα στοιχεία που είναι με bold είναι τα ενδεικνυόμενα / προτεινόμενα.

Έχοντας υπόψη το παραπάνω σκαρίφημα οδηγούμαστε στην εξής ανάλυση.

Διαρροές μάνικας και επιστομίου :

Πρόληψη :

με χρήση «αποσπώμενου συνδέσμου» ή «συνδέσμου ταχείας αποκοπής» - breakaway connector ή breakaway coupling που τοποθετείται στην σύνδεση του σώματος της αντλίας με την μάνικα είτε (στην περίπτωση που η μάνικα τυλίγεται αυτόματα) στην σύνδεση μάνικας και πιστολιού (επιστόμιο πλήρωσης). Βλ.ν. 2801/2000 και την 30505/1252/175.2000 εγκύκλιο με τις οδηγίες εφαρμογής του Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ .10.9.

Ανίχνευση: -

Συγκράτηση: -

Διαρροές αντλίας ή διανομέα:

Πρόληψη :

- με χρήση της «βαλβίδας διακοπής ανάγκης» - shut off valve – (προβλέπεται και από τον ν. 2801/2000, βλ. σχετικά και την 30505/1252/175.2000 εγκύκλιο με τις οδηγίες εφαρμογής του Ν. 2801) που τοποθετείται στην σύνδεση του σώματος του διανομέα με την (διπλού τοιχώματος) σωληνογραμμή τροφοδοσίας.

- κάτω από τις αντλίες / διανομείς τοποθετείται υποχρεωτικά πλέον στεγανό (πλαστικό) φρεάτιο (Pump sump) ως περίβλημα ανάσχεσης διαρροών. Οι εισόδους των σωληνογραμμών γίνεται από τα κατακόρυφα τοιχώματα του φρεατίου μέσω στυπιοθλιπτών (entry boots).

Ανίχνευση: με ανιχνευτή ατμών υδρογονανθράκων

Συγκράτηση : η στεγανή κατασκευή του φρεατίου εξασφαλίζει την συγκράτηση του καυσίμου

Διαρροές στις σωληνογραμμές από δεξαμενές σε αντλίες / διανομείς:

Πρόληψη :

α. με χρήση πλαστικών σωλήνων διπλού τοιχώματος – double skin (επιβάλλεται στην περίπτωση υποβρύχιας αντλίας & διανομέα)

β. με χρήση πλαστικών σωλήνων απλού τοιχώματος (συνιστάται ως η αμέσως επόμενη καλύτερη λύση, μετά τις πλαστικές σωλήνες διπλού τοιχώματος, όταν υπάρχουν αντλίες και όχι διανομείς)

γ. με χρήση ειδικών προστατευτικών επικαλύψεων στις βαρέως τύπου γαλβανιζέ σωλήνες, με εγκιβωτισμό σε άμμο που δεν περιέχει ασβέστιο κ.ά. (βελτιώνεται η αντίσταση στην διάβρωση). Η λύση αυτή είναι αποδεκτή όταν δεν είναι εφικτή η λύση β. Στην περίπτωση (γ) συνιστάται η χρήση γεωμεμβράνης ή απλής πλαστικής σωλήνας που θα περιβάλλει την μεταλλική σωλήνα και θα οδηγεί τις τυχόν διαρροές στο φρεάτιο της δεξαμενής.

Ανίχνευση :

- στις πλαστικές σωλήνες διπλού τοιχώματος υπάρχει η δυνατότητα να τοποθετηθεί «σωληνάκι ελέγχου διαρροής» μέσα στο φρεάτιο της ανθρωποθυρίδας.

- υπάρχει η δυνατότητα ανίχνευσης με καλώδια ανίχνευσης (detection cables) που οδεύουν παράλληλα με την σωληνογραμμή και σε περίπτωση διαρροής δίνουν σχετικό σήμα

- με την χρήση στην δεξαμενή του αυτο tank gauging (ATG – αυτόματη μέτρηση στάθμης), συνιστάται διότι θα καταγραφούν οι ημερήσιες απώλειες και θα δοθεί σήμα συναγερμού, αν ανιχνευθεί μεταβολή του αποθέματος κατά την περίοδο που δεν λειτουργούσε η δεξαμενή)

- εφόσον χρησιμοποιείται υποβρύχια αντλία, με την χρήση ανιχνευτή διαρροών (leak detector) πάνω στο σώμα της υποβρύχιας αντλίας (βλ. σκαρίφημα 10.10.3.1)

- με την χρήση κατά μήκος της σωληνογραμμής φρεατίων ελέγχου διαρροών (monitoring wells) – βλ. σκαρίφημα 10.10.3.2 - ανά 10 μ περίπου (από φρεάτιο ανθρωποθυρίδας προς αντίστοιχη νησίδα).

Αν η αντίστοιχη απόσταση (μήκος σωληνογραμμής) είναι κάτω των 10 μ. δεν είναι απαραίτητο να τοποθετηθεί.

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ .10.10.

- με την χρήση πλήρους ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης εισροών – εκροών καυσίμων (βλ. παράρτημα άρθρου 12). Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται / επιβάλλεται άλλο μέτρο ανίχνευσης κατά μήκος της σωληνογραμμής.

Συγκράτηση:

Εξασφαλίζεται μόνο με:

- σωλήνωση πλαστική διπλού τοιχώματος : το καύσιμο θα συγκεντρωθεί ή στο φρεάτιο ανθρωποθυρίδας ή στο φρεάτιο της νησίδας αντλιών και θα απομακρυνθεί με σφουγγάρι ή με άλλο πρόσφορο τρόπο

- στεγανά φρεάτια πλαστικά που η βάση τους παρεμβάλλεται μεταξύ ανθρωποθυρίδας και καλύμματος ανθρωποθυρίδας (φλάντζα) στην δεξαμενή και ανάλογο πλαστικό φρεάτιο που τοποθετείται στην νησίδα, κάτω από την αντλία ή τον διανομέα (βλ. ενδεικτικό σχέδιο 10.10.3.3)

- αν η διαρροή μεταξύ των δύο φρεατίων γίνει από αστοχία πλαστικής απλού τοιχώματος ή σωληνογραμμής από γαλβανιζέ σωλήνες, δεν υπάρχει δυνατότητα συλλογής του καυσίμου που θα διαρρεύσει.

Διαρροές κατά την παράδοση από το βυτιοφόρο :

Πρόληψη :

- με χρήση overfill protection valve (συνιστάται ως η καλύτερη λύση διότι η τυχόν πιθανή υπερχειλίση στο φρεάτιο της ανθρωποθυρίδας της δεξαμενής, σε περίπτωση που ξεχασθεί ο βυτιοφορέας, προλαμβάνεται με αυτόματη διακοπή της ροής του καυσίμου, από το β/φ προς την δεξαμενή).

Ανίχνευση :

- με την τοποθέτηση και χρήση μέσα στην δεξαμενή του αυτο tank gauging (αυτόματη μέτρηση στάθμης) που δίνει ηχητικό / οπτικό σήμα, όταν η στάθμη καυσίμου υπερβεί ένα μέγιστο όριο

- με την χρήση ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης εισροών – εκροών καυσίμων (βλ. παράρτημα άρθρου 12). Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται / επιβάλλεται άλλο μέτρο ανίχνευσης στο φρεάτιο ανθρωποθυρίδας.

Συγκράτηση:

- Με την χρήση στεγανών πλαστικών φρεατίων : το καύσιμο θα συγκεντρωθεί ή στο φρεάτιο ανθρωποθυρίδας ή στο φρεάτιο του offset filling (απομακρυσμένη πλήρωση) και θα απομακρυνθεί με σφουγγάρι ή με άλλο πρόσφορο τρόπο

Διαρροές από τρύπημα στις δεξαμενές :

Πρόληψη :

α. με χρήση πλαστικών ή μεταλλικών δεξαμενών διπλού τοιχώματος (συνιστάται ως η βέλτιστη λύση)

β. με χρήση πλαστικών ή μεταλλικών δεξαμενών απλού τοιχώματος εντός στεγανού φατνίου από σκυρόδεμα ή γεωμεμβράνης(συνιστάται ως η 2^η καλύτερη λύση, αν δεν είναι εφικτή η λύση α.)

Η χρήση γεωμεμβράνης ή άλλων ειδικών προστατευτικών επικαλύψεων, ειδικά για τις μεταλλικές δεξαμενές, ο προσεκτικός εγκιβωτισμός τους σε άμμο που δεν περιέχει ασβέστιο κ.ά. βελτιώνει την αντίσταση στην διάβρωση.

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ .10.11.

Ανίχνευση :

- στις πλαστικές ή μεταλλικές δεξαμενές διπλού τοιχώματος μπορεί να τοποθετηθεί (μέσα στο φρεάτιο της ανθρωποθυρίδας) συσκευή ελέγχου του διακένου (είτε με έλεγχο στάθμης κατάλληλου υγρού π.χ. γλυκόλης ή με μανόμετρο ή με άλλη πρόσφορη μέθοδο). Ένδειξη πτώσης της στάθμης ή της πίεσης υποδηλώνει ότι έχει τρυπήσει ένα εκ των δύο τοιχωμάτων της δεξαμενής.

- με την χρήση μέσα στην δεξαμενή του αυτο tank gauging (ATG) συνιστάται διότι δίνει αμέσως σήμα σε περίπτωση διαρροής)

- με την χρήση μέσα στο εκ σκυροδέματος φατνίο ή μέσα στο περίβλημα της αδιαπέραστης συνθετικής μεμβράνης φρεατίου ή φρεατίων ελέγχου διαρροών (monitory wells). Η αντιστοιχία είναι η εξής:

Δεξαμενές 6 σε 1 φατνίο, απαιτούνται 4 φρεάτια

Δεξαμενές 6 σε 2 φατνία, απαιτούνται 8 φρεάτια

Δεξαμενές 6 σε 3 φατνία, απαιτούνται 12 φρεάτια

Δεξαμενές 6 σε 6 φατνία, απαιτούνται 12 φρεάτια

Αν σε ένα φατνίο τοποθετηθεί μία μόνο δεξαμενή και δοθεί ενιαία κλίση στο δάπεδο, τότε αρκεί ένα φρεάτιο ελέγχου. Ενδεικτικό σχέδιο ενός monitory well (δεξαμενή σε τομή) θα δείτε στο σκαρίφημα 10.10.5.1. Ενδεικτικό σχέδιο τοποθέτησης των monitory well μέσα σε φατνία από σκυρόδεμα (κάτοψη) θα δείτε στο σκαρίφημα 10.10.5.2.

- με την χρήση ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης εισροών – εκροών καυσίμων (βλ. παράρτημα άρθρου 12). Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται / επιβάλλεται άλλο μέτρο ανίχνευσης για τις υπόγειες δεξαμενές.

Συγκράτηση:

- αν η δεξαμενή είναι μεταλλική ή πλαστική διπλού τοιχώματος το καύσιμο θα συγκεντρωθεί και θα συκρατηθεί στο διάκενο μεταξύ των κυλίνδρων.

- αν η διαρροή γίνει επί της αδιαπέραστης συνθετικής μεμβράνης το καύσιμο θα αντληθεί με εισαγωγή σωλήνα αναρρόφησης μέσα στο φρεάτιο ελέγχου (monitory well) που θα καταλήγει στο φρεάτιο συλλογής και ό,τι παραμείνει θα απομακρυνθεί μετά την εκσκαφή και αποξηλώση/ αποκομιδή της τρύπιας δεξαμενής. Κατά τις εργασίες αποξηλώσης θα πρέπει να τηρούνται οι κανονισμοί εργασιών υπό συνθήκες εκκρήξιμης ατμόσφαιρας.

Καθοδική προστασία: Είναι προαιρετική μέθοδος και απαιτεί ειδική τεχνογνωσία και θα μπορεί να γίνει αποδεκτή μετά την υποβολή αναλυτικής μελέτης.

Ενότητα 11^η - Περιοδικοί έλεγχοι δεξαμενών και σωληνώσεων για προστασία έναντι διάβρωσης.

Υπεύθυνος για τον έλεγχο.

Για την πρόσκληση του ειδικού τεχνικού ελεγκτή υπεύθυνος είναι ο πρατηριούχος (εκμεταλλευτής).

Ελεγκτής.

Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται από ειδικευμένους μηχανικούς, οι οποίοι είναι κάτοχοι πιστοποιητικού επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα ADR - Σύμβουλους Ασφαλούς Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων ΣΑΜΕΕ (σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την ΚΥΑ 64834/5491

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ .10.12.

/13.10/7.11.2000 - ΦΕΚ Β' 1350) ή από τεχνικές εταιρείες εγγεγραμμένες στο ΤΕΕ που απασχολούν, με οποιοδήποτε τρόπο, τεχνικό προσωπικό με τα ανωτέρω προσόντα ή πραγματογνώμονες ADR όπως ορίζονται στην υπ' αριθμ. 32591/3257/01 (ΦΕΚ 703 Β'/01).

Τρόποι διενέργειας των ελέγχων.

Οι έλεγχοι γίνονται με ειδικές ηλεκτρονικές συσκευές υψηλής ακρίβειας που βασίζονται σε έλεγχο της στάθμης ή σε έλεγχο με βάση ακουστικές μεθόδους τύπου sonar ή άλλες μεθόδους που εν τω μεταξύ θα εξελιχθούν. Ο ελεγκτής θα περιγράφει επακριβώς την μέθοδο και τα όργανα που χρησιμοποίησε στο σχετικό πιστοποιητικό που θα χορηγεί.

Συχνότητα ελέγχων.

Οι δεξαμενές, εφόσον δεν διαθέτουν κάποιο σύστημα ελέγχου διαρροών, υπόκεινται σε αρχικό έλεγχο 10 χρόνια μετά την αρχική τοποθέτηση και ακολούθως σε έλεγχο κάθε 5 χρόνια

- πλαστικές εν γένει (απλού ή διπλού τοιχώματος), μεταλλικές διπλού τοιχώματος
- μεταλλικές απλού τοιχώματος με εξωτερικό πολυεστερικό μανδύα (επικάλυψη) προστασίας
- μεταλλικές απλού τοιχώματος με καθοδική προστασία

Αν οι δεξαμενές αυτές διαθέτουν ένα τουλάχιστον σύστημα ελέγχου διαρροών, τότε θα υπόκεινται σε αρχικό έλεγχο 15 χρόνια μετά την αρχική τοποθέτηση και ακολούθως σε έλεγχο κάθε 8 χρόνια.

Ενότητα 12^η - Γειώσεις υπόγειων μεταλλικών δεξαμενών.

Όλα τα μεταλλικά μέρη που απαρτίζουν το συγκρότημα της δεξαμενής (ήτοι η δεξαμενή, τα εξαρτήματα του φρεατίου ανθρωποθυρίδας δεξαμενής και το μεταλλικό κάλυμμα του φρεατίου της ανθρωποθυρίδας) θα πρέπει να γεφυρώνονται μεταξύ τους στο σύστημα γείωσης προστασίας των δεξαμενών. Θα πρέπει επίσης να γίνεται διασύνδεση με την ισοδυναμική μπάρα γείωσης του πρατηρίου για την αποφυγή εμφάνισης επικίνδυνων διαφορών δυναμικού που μπορούν να αναπτυχθούν στο πρατήριο (σε μη ενεργά κυκλώματα)

Βασικές οδηγίες

* Το σύστημα γείωσης των δεξαμενών θα πρέπει να είναι σύμφωνο με το πρότυπο ΕΛΟΤ HD384, BS – EN 60079 και BS 6651

* Θα πρέπει να υπάρχει γέφυρα σύνδεσης μεταξύ του επάνω τμήματος της ανθρωποθυρίδας δεξαμενής με το κυρίως σώμα γιατί η ηλεκτρική σύνδεση μπορεί να μην είναι καλή μόνο μέσω των κοχλιών σύσφιξης, λόγω του μονωτικού υλικού που παρεμβάλλεται

* Το καλώδιο που συνδέει το σύστημα γείωσης με την δεξαμενή θα πρέπει να καταλήγει σε ειδικούς ακροδέκτες («κός») ανάλογα με τον τύπο, το υλικό και τη διατομή του καλωδίου και όχι με απευθείας σύσφιξη επάνω στις βίδες.

* Θα πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένα φρεάτιο επιθεώρησης και ελέγχου για κάθε συγκρότημα δεξαμενών για την μέτρηση της αντίστασης γείωσης και εν γένει παρακολούθηση της καλής κατάστασης αυτής.

* Η μέγιστη τιμή της αντίστασης γείωσης του συγκροτήματος των δεξαμενών θα πρέπει να είναι 2 Ω (και όχι 7 Ω όπως από παραδρομή τυπώθηκε) πριν την διασύνδεση της με την μπάρα ισοδυναμικής γείωσης.

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ .10.13.

Η γείωση των δεξαμενών δεν είναι ανεξάρτητη από τη γείωση της ηλεκτρικής εγκατάστασης του πρατηρίου. Η γεφύρωση αυτή αποσκοπεί στην αποφυγή δημιουργίας διαφορετικών δυναμικών μεταξύ των δεξαμενών και του πρατηρίου.

Η γείωση των δεξαμενών μπορεί να επιτευχθεί με δυο τρόπους:

1. **Με την χρήση ραβδοειδών γειωτών** κυκλικής διατομής ή διατομής σε σχήμα σταυρού, ελάχιστου μήκους 1,50 μ. (με την δημιουργία του κλασσικού τρίγωνου γείωσης). Κατασκευάζονται σύμφωνα με το πρότυπο EN 50164 και οι ράβδοι είναι

α) χαλύβδινοι εν θερμώ επιψευδαργυρωμένοι ή

β) χαλύβδινοι επιχαλκωμένοι

Οι ράβδοι συνδέονται μεταξύ τους με αντίστοιχο υλικού αγωγό γείωσης, ο οποίος θα πρέπει να είναι προστατευμένος μέσα σε χαλύβδινο σιδηροσωλήνα προστασίας.

Ειδικότερα:

Για τους επιψευδαργυρωμένους γειωτές θα πρέπει να χρησιμοποιείται αγωγός χαλύβδινος θερμά επιψευδαργυρωμένος, διαμέτρου 10 mm και για τους επιχαλκωμένους γειωτές η σύνδεση γίνεται με χάλκινο καλώδιο διατομής τουλάχιστον 25 mm².

Για την αποφυγή ηλεκτροχημικής διάβρωσης δεν θα πρέπει να συνυπάρχουν στον ίδιο χώρο διαφορετικά υλικά, ούτε να γίνεται απευθείας σύνδεση με αγωγούς διαφορετικών υλικών. Η απόσταση μεταξύ των γειωτών θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 1,5 φορά του βάθους έμπηξης για να επιτευχθεί όσο το δυνατόν χαμηλότερη τιμή στην αντίσταση γείωσης. Τα καλώδια γεφύρωσης των γειωτών θα τοποθετούνται σε βάθος τουλάχιστον 30 εκ. από την επιφάνεια του εδάφους. Για κάθε γειωτή θα πρέπει να υπάρχει ξεχωριστό φρεάτιο επίσκεψης για την επιθεώρηση και σύσφιξη των κοχλιών και μέτρηση της γείωσης, με αντίστοιχη πινακίδα ένδειξης.

2. **Με την χρήση γειωτή με μορφή ταινίας** (θεμελιακή γείωση)

Η κατασκευή θα πρέπει να είναι σύμφωνη με το Ευρωπαϊκό Πρότυπο ΕΛΟΤ HD 384 « Απαιτήσεις για ηλεκτρικές εγκαταστάσεις». Η γείωση κατασκευάζεται από ταινία χαλύβδινη θερμά επιψευδαργυρωμένη και τοποθετείται εντός της πλάκας σκυροδέματος (δάπεδο) των δεξαμενών. Η ελάχιστη διατομή της ταινίας θα πρέπει να είναι 100 mm² με ελάχιστο πάχος 3 mm. Συνήθως οι διαστάσεις είναι 30 mm X 3,5 mm ή 30 mm X 4 mm².

Η έξοδος από το σκυρόδεμα και η άνοδος προς την δεξαμενή και στο σημείο ελέγχου γίνεται ή με την ίδια την ταινία ή με αγωγό ελάχιστης διατομής **Φ 8mm** από χάλυβα θερμά επιψευδαργυρωμένο, με ελάχιστο βάρος της επίστρωσης προστασίας (επιψευδαργύρωσης) 200 mgr /mm². Ο συγκεκριμένος αγωγός εκτός από την σύνδεση στο σημείο ελέγχου (φρεάτιο) και την δεξαμενή θα πρέπει να συνδεθεί και στην μπάρα ισοδυναμικής γείωσης του πρατηρίου. Το τμήμα του αγωγού που είναι μέσα στο έδαφος (εκτός του σκυροδέματος) θα πρέπει να είναι προστατευμένο με περιτύλιξη με PVC ή θερμοσυστελόμενο PVC.

Για καλύτερη κατανόηση επισυνάπτονται στο Παράρτημα του παρόντος άρθρου στοιχεία από τα υλικά και τις διατάξεις γειώσεως (βλ. σελίδες 10.12.1 – 10.12.2 και 10.12.3 στο Παράρτημα).

Ενότητα 13^η - Εγκατάσταση υπόγειων δεξαμενών στο οικόπεδο (πολεοδομικές και λοιπές δεσμεύσεις).

- η δεξαμενή μπορεί να τοποθετηθεί οπουδήποτε, στον (υποχρεωτικώς ή μη) ακάλυπτο χώρο, ακόμη και έμπροσθεν της γραμμής δόμησης (βλ. άρθ. 17 παρ. 5 τελευταίο εδάφιο του Γ.Ο.Κ. – Ν.1577/85 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 14 του Ν.2831/2000 – ΦΕΚ Α' 140 – βλέπε και συνημ. 8.3.1 στα παραρτήματα του άρθρου 8).

- οι δεξαμενές θα τοποθετούνται, με το εξωτερικό τους περίβλημα (τοιχίο ή αδιαπέραστη μεμβράνη) σε απόσταση ενός τουλάχιστον μέτρου από όρια άλλων ιδιοκτησιών ή από το όριο απαλλοτριώσης, για να υπάρχει η δυνατότητα ελέγχου τυχόν διαρροών προς τους εκτός του γηπέδου του πρατηρίου χώρους. Η ίδια απόσταση θα τηρείται και από τον εξωτερικό τοίχο τυχόν υπάρχοντος υπογείου χώρου που υπάρχει στο γήπεδο του πρατηρίου.

Τέλος, όπως προκύπτει και από την αναλογική με τις δεξαμενές υγραερίου τοποθέτηση των δεξαμενών υγρών καυσίμου εντός του εδάφους, όταν δεν χρησιμοποιούνται φατνία εκ σκυροδέματος, οι ελεύθερες τοποθετούμενες δεξαμενές δεν προσμετρώνται στην κάλυψη και στην δόμηση του κτιρίου (βλ. και έγγραφο οικ. 5492/2.2.2005 της ΔΟΚΚ/ΥΠΕΧΩΔΕ) – βλ. σχετικό 10.13.1

Ενότητα 14^η - Επιμέρους χωρητικότητες δεξαμενών και συνολική χωρητικότητα εγκατάστασης πρατηρίου.

Η μέγιστη επιτρεπόμενη χωρητικότητα κάθε υπόγειας δεξαμενής ορίζεται σε 50 κ.μ. χωρίς να συμπεριλαμβάνεται το αναγκαίο κενό από 5% δηλ. η (γεωμετρικά υπολογιζόμενη) χωρητικότητα είναι αυξημένη κατά τον συντελεστή [1,00 /0,95] της χωρητικότητας που επιτρέπεται (στο μέγιστό της) να χρησιμοποιήσουμε σε κάθε δεξαμενή.

π.χ. για την δεξαμενή των 50 m³ (working capacity) η (με τους γεωμετρικούς υπολογισμούς προκύπτουσα) χωρητικότητα θα είναι : $50 / 0,95 = 52,63$ m³ (actual capacity).

Η συνολική μέγιστη επιτρεπόμενη χωρητικότητα των υπογείων δεξαμενών για κάθε εγκατάσταση, καθορίζεται, ασχέτως του καυσίμου (δηλ. βενζίνες διαφόρων τύπων και πετρέλαιο (κινήσεως ή θερμάνσεως ή φωτιστικό ή άλλου εγκεκριμένου τύπου) μικρότερη ή ίση των τριακοσίων (300) κ.μ.

Η χωρητικότητα αυτή δεν συμψηφίζεται με την χωρητικότητα πετρελαίου που τυχόν έχει εγκρίνει εντός του ίδιου γηπέδου / οικοπέδου η Διεύθυνση Βιομηχανίας της Ν.Α., εφόσον βέβαια τηρούνται οι προϋποθέσεις συνύπαρξης πρατηρίου καυσίμων και μεταπωλητή πετρελαίου στο ίδιο οικόπεδο, όπως ορίζονται από την υφιστάμενη νομοθεσία.

Άρθρο 11

Υπέργειες δεξαμενές πετρελαίου

Το άρθρο 11 του Β.Δ. 465/70 τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 του Π. Δ. 118 /06 (ΦΕΚ 119 Α'/16.06.06).

Οι υπέργειες δεξαμενές χρησιμοποιούνται για την εναποθήκευση μόνο πετρελαίου θέρμανσης ή φωτιστικού (όχι πετρελαίου κίνησης), έχουν χωρητικότητα (η κάθε δεξαμενή) μέχρι 10 μ³ και η μέγιστη συνολική είναι 20 μ³, επιτρέπεται δε να τοποθετούνται σε εκείνα μόνο τα πρατήρια του Β.Δ. 465/70 που συγχρόνως πληρούν τον όρο να απέχουν πέραν των 500μ. από το όριο του πλησιέστερου οικισμού.

Αναφορικά με το πάχος του τοιχώματος των δεξαμενών, λόγω αλλαγής στην αρίθμηση των παραγράφων του άρθρου 10, αντί «ως εν παραγρ. 1 περ. α' υποπερίπτ. γγ του προηγούμενου άρθρου» ισχύει προφανώς το «όπως η υποπαράγρ. 2α του προηγούμενου άρθρου».

Διευκρινίζεται ότι δεν θα απαιτείται η υποβολή οικοδομικής άδειας για τα βάθρα σκυροδέματος, γιατί πρόκειται για απλές συνήθεις κατασκευές (ενδεικτικά φαίνονται τα στοιχεία αυτά στο σκαρίφημα στο Παράρτημα 11.1.), ενώ αν πρόκειται για μεταλλική κατασκευή συνιστάται να είναι επί της δεξαμενής (συγκολλημένη), από το ίδιο το εργοστάσιο.

Η παρ. στ όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 17 του Π.Δ. 143/89 (ΦΕΚ Α' 69) παραμένει ως παράγραφος «στ» , αν και ταυτίζεται με το αρχικό εδάφιο του άρθρου αυτού αναφορικά με την συνολική μέγιστη επιτρεπόμενη χωρητικότητα.

Με το Π. Δ. 118/06 άρθρο 10 παρ. 3 προστέθηκε και νέο εδάφιο (ι) σύμφωνα με το οποίο για την εν γένει ασφαλέστερη διακίνηση του πετρελαίου θέρμανσης εντός του πρατηρίου (δηλ. πλήρωση της υπέργειας δεξαμενής με πετρέλαιο θέρμανσης που μεταφέρεται από τα διυλιστήρια με το βυτιοφόρο της Εταιρείας, πλήρωση του βυτιοφόρου διανομής από την υπέργεια ή και **υπόγεια** δεξαμενή πετρελαίου θέρμανσης) είναι δυνατή η κατασκευή γεμιστηρίου μικρής κλίμακας. Ως γεμιστήριο μικρής κλίμακας, σε αντίθεση με αυτά των διυλιστηρίων, νοείται εγκατάσταση αποτελούμενη από σταθερές ή εν μέρει και εύκαμπτες σωληνογραμμές, βάνες αποκοπής, μετρητές παροχής καυσίμου, βαλβίδες αντεπιστροφής, ρακόρ, αντλίες κ.ά. με την οποία επιτυγχάνεται κατά τρόπο ασφαλή η διακίνηση του πετρελαίου θέρμανσης.

Είναι προφανές ότι με την σταθερή εγκατάσταση μειώνονται οι κίνδυνοι διαρροής πετρελαίου, σε σχέση με σωλήνες που τοποθετούνται πρόχειρα κάθε φορά, μειώνονται οι πιθανότητες ατυχημάτων για τους χειριστές κ.ά. Η όλη εγκατάσταση μελετάται από Μηχανολόγο Μηχανικό (Διπλωματούχο ή Τεχνολόγο), η δε μελέτη εκτός της απεικόνισης στο σχέδιο γενικής διάταξης

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 11.1.

περιλαμβάνει και διαγραμματικό σχέδιο συνδεσμολογίας, όπως και τους σχετικούς υπολογισμούς (παροχή και μανομετρικό αντλίας, ταχύτητα ροής, διάμετρο σωληνογραμμής κ.ά.) – βλ. ενδεικτικό σχέδιο στο παράρτημα 11.2.

Επίσης αντί της παραπάνω εγκατάστασης μπορεί να τοποθετηθεί υπέργεια αντλία πετρελαίου όπως οι συνήθεις αντλίες αλλά με μεγάλη παροχή (High capacity dispensing pump π.χ. 130 έως 160 lt/min) για σημαντική μείωση του χρόνου πλήρωσης αλλά και ασφαλή άντληση.

Παρόμοια εγκατάσταση, με τις ίδιες προδιαγραφές μελέτης, σχεδιασμού κ.ά. μπορεί να εγκριθεί και στην περίπτωση που από υπόγεια δεξαμενή με πετρέλαιο κίνησης είναι επιθυμητό να γεμίζεται («πληρώνεται») η επικαθήμενη δεξαμενή του βυτιοφόρου του πρατηρίου, ώστε με αυτό να μεταφέρεται ακολούθως το πετρέλαιο θέρμανσης και κίνησης στους καταναλωτές που προβλέπεται από την Κ.Υ.Α. Α8/31284/4774/10.3./26.3.1999 (ΦΕΚ Β' 259 – βλ. παράρτημα 11.3.). Σύμφωνα με αυτήν το βυτιοφόρο του πρατηρίου : « ... θα μεταφέρει:

α. πετρέλαιο θέρμανσης (*heating diesel*) από τις δεξαμενές του πρατηρίου στον τελικό καταναλωτή.

β. πετρέλαιο κίνησης (*automotive diesel*), από τις δεξαμενές του πρατηρίου στους καταναλωτές που αναφέρονται στο άρθρο 22, παρ. 7.1, περ. (α) του ν. 2516/97.

Οι παραπάνω ενδείξεις (α και β) θα αναγράφονται επί της άδειας κυκλοφορίας του ΒΦΑ - ΙΧ ως παρατηρήσεις. Το μικτό βάρος του εν λόγω αυτοκινήτου, που θα κυμαίνεται από 4.001 χιλ/μα έως 8.000 χιλ/μα, θα προκύπτει από έγκριση τύπου ή από επίσημους εντύπους καταλόγους του εργοστασίου κατασκευής και όχι από τυχόν διασκευή του αυτοκινήτου».

Η περίπτωση (α) της παρ. 7.1 του άρθρου 22 του Ν. 2516/97 αναφέρει (βλ. και 11.4 στο παράρτημα) :

« ... δικαίωμα διάθεσης πετρελαιοειδών προϊόντων στους τελικούς καταναλωτές έχουν και :

α) οι πρατηριούχοι υγρών καυσίμων, οι οποίοι έχουν δικαίωμα να διαθέτουν πετρέλαιο κίνησης (*automotive diesel*) για οχήματα, μικρά σκάφη και για άλλες χρήσεις ...»

Στην εξυπηρέτηση λοιπών αυτών των περιπτώσεων (μεταφορά πετρελαίου σε μαρίνες για ανεφοδιασμό μικρών σκαφών, μεταφορά πετρελαίου σε εργοτάξια για τροφοδοσία και μηχανημάτων έργων, για Η/Ζ ξενοδοχείων, νοσοκομείων κ.ά.) αποσκοπεί η χορήγηση αυτής της δυνατότητας. Εναλλακτικά ισχύει η αδειοδότηση με βάση τις διατάξεις της Διεύθυνσης Ανάπτυξης της Ν.Α. (βλ. ανάλυση σε άρθρο 2).

Άρθρο 12

Αντλίες και διανομείς καυσίμων

Το παλαιό άρθρο 12 του Β.Δ. 465/70 αντικαταστάθηκε εξ ολοκλήρου με το άρθρο 11 του Π.Δ. 118/06.

Με την παρ. 1 του άρθρου 12 :

Γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ:

- αντλιών επί νησίδας, που περιλαμβάνουν και αντλία αναρρόφησης, ογκομετρητή κ.ά.
- διανομέων που περιλαμβάνουν ογκομετρητή κ.ά. και τροφοδοτούνται από αντλίες υποβρύχιες, τοποθετημένες εντός της δεξαμενής. Από την αναφορά σε «στεγανό αντiekρηκτικό κινητήρα» προκύπτει ότι όλες οι νέες αντλίες θα πρέπει να έχουν πιστοποιητικό ATEX και το στοιχείο αυτό θα πρέπει να αναφέρεται στην Τεχνική Έκθεση.

Με την παρ. 2 του άρθρου 12 :

Διευκρινίζεται ότι αρκετές σύγχρονες αντλίες δεν διαθέτουν τον δείκτη ροής, χωρίς αυτό να αποτελεί πρόβλημα. Σημαντική είναι η διάταξη, σύμφωνα με την οποία στα εφεξής ιδρυόμενα πρατήρια οι αντλίες αναρροφήσεως ή οι διανομείς θα πρέπει να εγκαθίστανται επάνω από στεγανό φρεάτιο (περίβλημα ανάσχεσης διαρροών) που θα μπορεί να κατακρατεί ποσότητες καυσίμου που πιθανώς θα διαρρεύσουν από το εσωτερικό της αντλίας, ή του διανομέα ή από τα σημεία σύνδεσης αυτών με τις αντίστοιχες σωληνώσεις. Ενδεικτικό είναι το Παράρτημα 12.2.1. Επίσης για την διασφάλιση ότι οι αντλίες βενζίνης που θα τοποθετούνται στο εξής σε νεοϊδρυόμενα πρατήρια ή αυτές που αντικαθίστανται σε υπάρχοντα θα έχουν την δυνατότητα να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του stage II της ανάκτησης ατμών, θα προσκομίζεται στο στάδιο της χορήγησης της άδειας λειτουργίας ή της χορήγησης της ενιαίας άδειας λειτουργίας (μετά από την έκδοση Απόφασης έγκρισης σχεδ/των) ή και στην περίπτωση της απλής αντικατάστασης αντλιών (βλ. άρθρο 6 παρ. 13) υπεύθυνη δήλωση του προμηθευτή των αντλιών. Το κείμενο της υπεύθυνης δήλωσης θα έχει ως εξής : «.. η αντλία (ή διανομέας), κατασκευής του εργοστασίου .... τύπος ... με serial number .... έχει την δυνατότητα να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της φάσης II (stage II) περί ανάκτησης ατμών υδρογονανθράκων». Επίσης θα υποβάλλεται και σχετικό πιστοποιητικό (βλ. 12.2.2). Εξυπακούεται ότι κατά την κατασκευή νέων πρατηρίων ή σε περιπτώσεις εργασιών σε υφιστάμενα, που περιλαμβάνουν αντικαταστάσεις δεξαμενών και σωληνώσεων και ανακατασκευή της πλατφόρμας (πλατείας) θα πρέπει να τοποθετούνται και οι προβλεπόμενες σωληνώσεις επιστροφής των ατμών από τις αντλίες προς μία δεξαμενή ή στο δίκτυο των σωληνών εξαέρωσης.

Με την παρ. 4 του άρθρου 12 :

Σύμφωνα με αυτήν επιτρέπεται η χρήση ηλεκτρονικών συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των αντλιών αναρροφήσεως και των διανομέων εξ αποστάσεως κ.λ.π. Διευκρινίζεται ότι στην

αγορά κυκλοφορούν συστήματα διαφόρων εταιρειών, ποικίλλουν δε οι δυνατότητές τους. Για καλύτερη κατανόηση στο 12.4.1 του παραρτήματος δίδεται μία ενδεικτική περιγραφή ενός τέτοιου συστήματος. Σε κάθε περίπτωση που υποβάλλεται στην Υπηρεσία σας τέτοια εγκατάσταση για έγκριση (στο στάδιο της άδειας ίδρυσης ή με έγκριση σχεδιαγραμμάτων), εννοείται ότι θα περιγράφεται επακριβώς η συγκεκριμένη εγκατάσταση και οι συσκευές, αισθητήρες, διατάξεις κ.ά. που χρησιμοποιούνται.

Επιτρέπεται επίσης, η χρήση ηλεκτρονικών συστημάτων ελέγχου της τροφοδοσίας ιδιωτικών στόλων οχημάτων (π.χ. φορτηγά μιας εταιρείας διεθνών μεταφορών, φορτηγά μιας μεγάλης γαλακτοβιομηχανίας κ.ά.). Κι εδώ υπάρχουν διάφορες τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται, παρατίθεται δε ενδεικτική περιγραφή στο 12.4.2 του παραρτήματος.

12.4.1 Ενδεικτική περιγραφή συστήματος διαχείρισης καυσίμων

Σκοπός:

Με το σύστημα αυτό σε γενικές γραμμές μια επιχείρηση πρατηρίου υγρών καυσίμων επιδιώκει

- την παρακολούθηση του περιεχομένου των δεξαμενών ώστε να γνωρίζει κάθε στιγμή το είδος καυσίμου, το απόθεμα της κάθε δεξαμενής καθώς και την θερμοκρασία του καυσίμου αλλά και την ύπαρξη νερού στις δεξαμενές.
- τον έλεγχο της κίνησης (παροχών) των αντλιών / διανομέων ώστε να ελέγχεται σε ημερήσια ή περιοδική βάση η απόκλιση των πωλήσεων καυσίμου που καταγράφονται από τις αντλίες καυσίμου και των αποθεμάτων των δεξαμενών.
- την ανίχνευση διαρροών καυσίμου από τις δεξαμενές ή και από τις σωληνογραμμές.
- την περιβαλλοντική διαχείριση του πρατηρίου καθώς με ειδικούς αισθητήρες υπάρχει η δυνατότητα συνεχούς παρακολούθησης ύπαρξης καυσίμου ή ατμών καυσίμου φρεάτια δεξαμενών ή φρεάτια αντλιών

Περιγραφή εγκατάστασης - συστατικά στοιχεία:

Το όλο σύστημα, στην απλούστερή του μορφή περιλαμβάνει:

- την ράβδο μέτρησης με τους αισθητήρες καυσίμου και νερού, που τοποθετείται σε κάθε δεξαμενή και σκοπό έχει την μέτρηση της στάθμης του καυσίμου και την θερμοκρασία του καθώς και την ύπαρξη νερού. Μέσω της ράβδου μέτρησης καθώς και των αισθητήρων ενεργοποιούνται alarm, στις παρακάτω περιπτώσεις:
  - ο Μέγιστη στάθμη καυσίμου, κίνδυνος υπερχείλισης δεξαμενής
  - ο Υψηλή στάθμη καυσίμου, προειδοποίηση κινδύνου υπερχείλισης
  - ο Υψηλή στάθμη νερού
  - ο Χαμηλή στάθμη καυσίμου, απαιτείται παραλαβή καυσίμου στην δεξαμενή
  - ο Ελάχιστη στάθμη καυσίμου
  - ο Κλοπή καυσίμου
- την κονσόλα που τοποθετείται στον χώρο του πρατηρίου και σκοπό έχει να απεικονίζει και να εκτυπώνει, τα δεδομένα αποθεμάτων δεξαμενών, ελέγχων διαρροής και τα alarm και να δίνει στον χειριστή την δυνατότητα να εκτελεί χειρισμούς σύμφωνα με το λογισμικό εφαρμογής του συστήματος. Στην κονσόλα είναι εγκατεστημένο και το λογισμικό της εφαρμογής (προγραμματισμός και διαχείριση της κονσόλας)
- τα ειδικά καλώδια τύπου .... που συνδέουν τις ράβδους μέτρησης και τους αισθητήρες με την κονσόλα. Τα καλώδια αυτά έχουν τις παρακάτω προδιαγραφές:
  - ο Χωρητικότητα $\leq 328 \text{ pf/m}$
  - ο Επαγωγικότητα $\leq 0,656 \text{ mH/m}$
  - ο Ο λόγος $L/R \leq 238 \text{ } \mu\text{H}/\text{OHM}$

Πέραν της βασικής σύνθεσης είναι δυνατόν να προστίθενται:

- Σειρήνα ηχητική για επισήμανση κάποιου alarm.
- Αισθητήρες ύπαρξης καυσίμου ή νερού στα φρεάτια δεξαμενών και αντλιών

- Συσκευή modem για επικοινωνία όλων των παραπάνω δεδομένων και σε απομακρυσμένους χρήστες
- Ειδική κάρτα επικοινωνίας με τις αντλίες του πρατηρίου
- Ειδική κάρτα επικοινωνίας RS-232 για επικοινωνία με Η/Υ
- Κάρτα TCP/IP για απομακρυσμένη επικοινωνία μέσω διαδικτύου.
- Κάρτα επαφών ρελέ για πραγματοποίηση αυτοματισμών σχετιζομένων με τα alarm (π.χ. διακοπή παροχής ρεύματος σε υποβρύχια αντλία σε περίπτωση πολύ χαμηλής στάθμης καυσίμου – για προστασία)

Αρχή λειτουργίας του συστήματος:

- **Για το έλεγχο διαρροών**
  - Χρησιμοποιούνται ράβδοι μέτρησης που βασίζονται στην μέτρηση του μαγνητικού πεδίου
  - Το σύστημα μπορεί να εκτελέσει στατικό έλεγχο διαρροής με ακρίβεια 0,38 λίτρα/ώρα και πιθανότητες ανίχνευσης 98%
- **Για το έλεγχο των σωληνογραμμών καυσίμου**
  - Με την τοποθέτηση ειδικού αισθητήρα είναι δυνατή η ανίχνευση διαρροών από την σωληνογραμμή καυσίμου που τροφοδοτείται από υποβρύχια αντλία (σωληνογραμμή υπό πίεση) με την έλεγχο της παραμένουσα πίεσεως.
  - Ο αισθητήρας μπορεί να ανιχνεύσει διαρροή 0,38 λίτρα/ώρα στην κανονική πίεση λειτουργίας
- **Για τον έλεγχο των φρεατίων δεξαμενών και αντλιών**
  - Χρησιμοποιείται ειδικός αισθητήρας με τον οποίο είναι δυνατόν να ανιχνεύσουμε είτε καύσιμο είτε νερό εντός των φρεατίων
- **Για την μέτρηση στάθμης των δεξαμενών**
  - Η ράβδος μέτρησης συλλέγει δεδομένα για το ύψος της στάθμης του καυσίμου αλλά και την θερμοκρασία του καυσίμου σε όλες τις δεξαμενές
  - Το σύστημα έχει την δυνατότητα να δώσει αναφορές αποθεμάτων ή παραλαβών, στην θερμοκρασία περιβάλλοντος ή με αναγωγή σε θερμοκρασία 15°C
  - Το σύστημα αυτόματα με την παραλαβή καυσίμου εκτυπώνει αναφορά παραλαβής, με τον όγκο και την θερμοκρασία καυσίμου της αρχής της παραλαβής και του τέλους της παραλαβής
  - Το σύστημα αποθηκεύει τις 10 τελευταίες παραλαβές καυσίμου στην μνήμη του.
- **Για την βαθμονόμηση των δεξαμενών**
  - Το σύστημα επιβεβαιώνει την αρχική βαθμονόμηση της δεξαμενής, συλλέγοντας στοιχεία διακίνησης καυσίμου
  - Ο χρόνος που απαιτείται είναι 56 ημέρες.
  - Το σύστημα έχει την δυνατότητα αυτόματης συσχέτισης κάθε αντλίας καυσίμου με την αντίστοιχη δεξαμενή καυσίμου

➤ **Για την διαχείριση πωλήσεων**

- Το σύστημα έχει την δυνατότητα να διαχειρίζεται τις πωλήσεις καυσίμου ανά ημέρα για κάθε προϊόν – δεξαμενή αλλά και κάθε μέρα της εβδομάδας
- Το σύστημα έχει την δυνατότητα να δίνει ανά βάρδια – ημέρα – μήνα αναφορά αποκλίσεων πωλήσεων καυσίμων συγκρίνοντας τα αποθέματα των δεξαμενών έναντι των καταγεγραμμένων πωλήσεων στις αντλίες καυσίμου
- Οι αναφορές αυτές μπορούν είτε να εκτυπωθούν επιτόπου στο πρατήριο είτε να απομαστευθούν (μέσω modem – TCP/IP – RS232) σε Η/Υ.

➤ **Για την διαχείριση alarm**

- Το σύστημα έχει την δυνατότητα να δίνει ηχητικά / οπτικά σήματα συναγερωμών (alarm)
- Οι πιθανοί συναγερωμοί είναι:
  - Μέγιστη Στάθμη καυσίμου
  - Προειδοποίηση Μέγιστης στάθμης καυσίμου
  - Υπερχείλιση
  - Υψηλή στάθμη νερού
  - Προειδοποίηση υψηλής στάθμης νερού
  - Όριο παραγγελίας καυσίμου
  - Χαμηλή στάθμη καυσίμου
  - Κλοπή καυσίμου
- Το σύστημα επίσης δίνει συναγερωμούς και στις περιπτώσεις διαρροών καυσίμου
- Ιστορικό των συναγερωμών κρατείται στην μνήμη του συστήματος για διάστημα 60 ημερών και είναι δυνατόν είτε να εκτυπωθούν είτε να απομαστευθούν (μέσω modem ή άλλων διατάξεων) σε Η/Υ.

Πιστοποιήσεις του συστήματος:

(τα παρακάτω είναι ενδεικτικά)

- American National Standards Institute (ANSI)
- American Petroleum Institute (API)
- American Society for Testing and Materials (ASTM)
- Environmental Protection Agency (EPA)
- National Bureau of Standards (NBS)
- Underwriters Laboratories (UL)
- British Approval Service for Electrical Equipment in Flammable Atmospheres (BASEEFA)
- ATEX

12.4.2 Ενδεικτική περιγραφή συστήματος ελέγχου στόλου οχημάτων

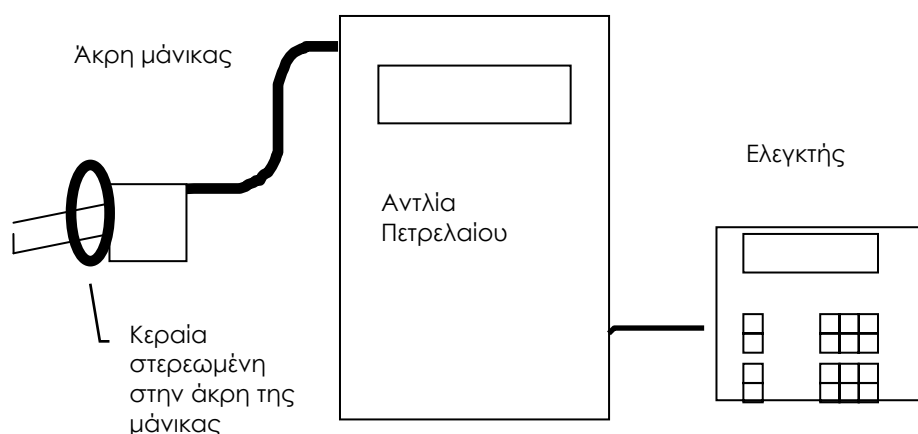
Σύστημα διαχείρισης στόλου αυτοκινήτων - Ελεγκτής Αντλίας Καυσίμου

Περιγραφή

Ο ελεγκτής αντλίας επιτρέπει την αυτόματη λειτουργία μιας αντλίας βενζίνης ή πετρελαίου, χωρίς χειριστή, παρέχοντας πλήρη ασφάλεια και βεβαιότητα ότι μόνο τα «σωστά» (εξουσιοδοτημένα) οχήματα θα μπορούν να εφοδιασθούν με καύσιμα. Συγχρόνως δίνει την δυνατότητα να παρακολουθείται αυτόματα η κατανάλωση των καυσίμων κάθε οχήματος.

Το σύστημα αποτελείται από:

- * Τα ειδικά tags (ταυτότητες) που τοποθετούνται στα οχήματα δίπλα στην τάπα καυσίμων.
- * Τον ελεγκτή που συνδέεται με κατάλληλο τρόπο με την αντλία καυσίμου.
- * Προαιρετικά, ένα προσωπικό υπολογιστή με το κατάλληλο πρόγραμμα για την παραπέρα επεξεργασία των στοιχείων.

Η λειτουργία του συστήματος είναι η παρακάτω:

Σε κάθε όχημα τοποθετείται ένα tag τύπου Tiris δίπλα στην τάπα καυσίμων. Το tag έχει ένα κωδικό που είναι μοναδικός, και κανένα άλλο tag στο κόσμο δεν μπορεί να έχει τον ίδιο. Έτσι ο ελεγκτής μπορεί να αναγνωρίσει με βεβαιότητα το όχημα.

Ο ελεγκτής συνδέεται με μία ειδική κεραία που τοποθετείται στην μάνικα της αντλίας κοντά στο στόμιο. Η κεραία, καθώς και όλος ο υπόλοιπος εξοπλισμός, είναι explosion proof. Η κεραία έχει μικρή εμβέλεια, γύρω στα 10-20 cm το πολύ, ώστε να διαβάζει το tag μόνο αν το στόμιο της μάνικας βρίσκεται μέσα στην είσοδο καυσίμου του οχήματος. Ο ελεγκτής συνδέεται επιπλέον με τον παλμοδότη της αντλίας που μετρά το καύσιμο, με τον διακόπτη της μάνικας και με ένα ρελαί μπορεί να ενεργοποιήσει ή να διακόψει την λειτουργία του μοτέρ της αντλίας.

Ο ελεγκτής ενεργοποιεί την αντλία των καυσίμων μόνο αν διαβάσει την ταυτότητα ενός εξουσιοδοτημένου οχήματος. Παρακολουθεί την διαδικασία και όταν συμπληρωθεί κάποια προγραμματισμένη μέγιστη ποσότητα διακόπτει την τροφοδοσία. Με το τέλος της τροφοδοσίας καταγράφει στην μνήμη του το γεγονός. Ο χειριστής της αντλίας δεν χρειάζεται εκπαίδευση. Η αντλία δουλεύει κανονικά, με τον συνηθισμένο τρόπο, αν το όχημα φέρει tag που είναι καταχωρημένο στην μνήμη του ελεγκτή, και δεν δουλεύει καθόλου αν το όχημα δεν διαθέτει

καταχωρημένο tag. Έτσι τα οχήματα μπορούν να ανεφοδιάζονται από τους ίδιους τους οδηγούς τους.

Το μεγάλο πλεονέκτημα του συστήματος σε σχέση με τα κλασικά συστήματα με π.χ. μαγνητικές κάρτες είναι ακριβώς το είδος των ταυτοτήτων που χρησιμοποιεί και που επιτρέπει την αυτόματη, εξ' αποστάσεως, αναγνώριση αντικειμένων που φέρουν την ειδική ταυτότητα "tag". Ο κωδικός μπαίνει στις ταυτότητες από το εργοστάσιο κατασκευής, δεν μπορεί να αλλάξει και έτσι είναι εγγυημένο ότι δεν υπάρχουν στον κόσμο δύο κάρτες με τον ίδιο κωδικό.

Τα κύρια πλεονεκτήματα είναι τα ακόλουθα:

- Δεν χρειάζεται οπτική επαφή. Η αναγνώριση γίνεται ακόμα και αν η κεραία είναι χτισμένη σε τοίχο ή το "tag" βρίσκεται μέσα σε υγρό. Έτσι η κεραία ανάγνωσης και η ταυτότητα του οχήματος είναι πλήρως σφραγισμένες χωρίς σχισμές ή ηλεκτρικές επαφές.
- Έχει μεγάλη αντοχή στις συνθήκες του περιβάλλοντος. Το σύστημα λειτουργεί κανονικά αν βρέχει ή αν η ταυτότητα είναι καλυμμένη από λάσπη. Η ταυτότητα είναι απρόσβλητη στα διάφορα καύσιμα.
- Επικοινωνεί απ' ευθείας με υπολογιστή όπου μπορεί να γίνει επεξεργασία των στοιχείων. Το πρόγραμμα επεξεργασίας περιλαμβάνεται στο σύστημα.
- Η λειτουργία του είναι αυτόματη, εξοικονομώντας ένα υπάλληλο.
- Δομείται ανάλογα με τις ανάγκες της εγκατάστασης.
- Έχει εμβέλεια από 10 cm έως 2m και ρυθμιζόμενη ισχύ εκπομπής, που προσαρμόζεται στις ανάγκες κάθε εγκατάστασης. Στην περίπτωση των καυσίμων η στάθμη εκπομπής είναι εξαιρετικά χαμηλή και δεν μπορεί υπό οποιεσδήποτε συνθήκες να προκαλέσει σπινθήρα.

Άρθρο 13

Βιομηχανικά ζυγιστικά

Το άρθρο 13 του Β.Δ. 465/70 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 11 του ΠΔ. 118/06 και αναφέρεται στην δυνατότητα τοποθέτησης σε ένα πρατήριο βιομηχανικού ζυγιστικού (γεφυροπλάστιγγας).

Σύμφωνα με αυτό επιτρέπεται η εντός της κυρίας εκτάσεως του πρατηρίου, εγκατάσταση βιομηχανικού ζυγιστικού (γεφυροπλάστιγγας), ηλεκτρονικού τύπου, υπό τους εξής όρους:

- δεν παρακωλύεται η εύρυθμη λειτουργία του πρατηρίου δηλ. η θέση του ζυγιστικού (γεφυροπλάστιγγας) είναι τέτοια που δεν εμποδίζει άλλες λειτουργίες (π.χ. δεν είναι στην είσοδο του πλυντηρίου ή δεν είναι μπροστά από το γραφείο του πρατηρίου κ.ο.κ.)
- δεν δημιουργείται πρόβλημα στην ομαλή ροή της κυκλοφορίας των οχημάτων (δηλ. πρακτικά η γεφυροπλάστιγγα είναι εκτός των «γραμμών – αξόνων» που ακολουθούν τα οχήματα για την τροφοδοσία τους με καύσιμα, δηλ. δεν δημιουργούνται εμπλοκές εκεί που υπάρχει η κύρια ροή τροφοδοσίας των οχημάτων) – βλ. σχέδιο στο παράρτημα 13.1
- για την κατασκευή της θα εκδίδεται σχετική οικοδομική άδεια, σύμφωνα με τις γενικές και ειδικές πολεοδομικές διατάξεις.

Η άδεια αυτή θα προσκομίζεται στην Υπηρεσία Μ – Ε.

Οι γεφυροπλάστιγγες στην πράξη διακρίνονται σε :

- Γεφυροπλάστιγγες εξ ολοκλήρου από μπετόν (ενδεικτ. διαστ. 3 X 9 ή 3 X 12 ή 3 X 14 έως 3 X 24) που προϋποθέτουν υπόγειο χώρο (άρα και απόσταση της αντλίας κ.ά. από τα όρια του «υπογείου» της γεφυροπλάστιγγας)
- Γεφυροπλάστιγγες επιφανείας διαστ. από 9 X 3 έως 18 X 3, όπου δεν υπάρχει υπόγειος χώρος.

Ενδεικτικά αποσπάσματα από τεχνικά εγχειρίδια βλ. στο παράρτημα 13.2 του άρθρου.

Άρθρο 14

Μέτρα και Μέσα Πυροπροστασίας

Το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε εξ ολοκλήρου με το άρθρο 12 του Π.Δ. 118/06.

Αξιοσημείωτο είναι ότι σε περίπτωση ύπαρξης υπόγειων χώρων

- απαγορεύεται η ύπαρξη οχετών αποχέτευσης, φρεατίων, ανοιγμάτων ή αεραγωγών που οδηγούν στους υπόγειους χώρους της εγκατάστασης του πρατηρίου σε απόσταση μικρότερη των πέντε (5) μέτρων από την πλησιέστερη αντλία καυσίμων από τα φρεάτια δεξαμενών και το στόμιο εξαέρωσης.
- εάν οι υπόγειοι χώροι ευρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των δέκα (10) μέτρων από αντλίες, φρεάτια δεξαμενών, σωληνώσεις παροχής καυσίμου προς δεξαμενές και αντλίες και από τα στόμια εξαέρωσης, τότε θα πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με διατάξεις συστημάτων ανίχνευσης αερίων υδρογονανθράκων μετά από υποβολή μελέτης (σχεδίων, τεχνικής περιγραφής, προϋπολογισμού) και σχετική έγκριση της οικείας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών (με την διαδικασία της έγκρισης σχεδιαγραμμάτων). Οι ανιχνευτές ατμών πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον 2 τεμ. ανά υπόγειο και σε αποστάσεις μεταξύ των όχι μεγαλύτερες των 10 μ και να καλύπτουν τις πλευρές του υπόγειου που «βλέπουν» προς τις δεξαμενές, σωληνώσεις και αντλίες. Πρέπει να ενεργοποιούν αυτόματα σύστημα shutoff διακοπής των ηλεκτρικών παροχών και σύστημα εξαερισμού.

Επισημαίνεται ότι η διάρκεια ισχύος της βεβαίωσης ενεργ. Πυροπροστασίας είναι τρία (3) χρόνια. Εάν το πρατήριο δεν διαθέτει πιστοποιητικό σε ισχύ (με εξαίρεση την περίπτωση 1ε του άρθρου 19 του Π.Δ. 1224/81, όπως ισχύει μετά την τροποποίηση με το άρθρο 18 του Π.Δ. 118/06) η υπηρεσία οφείλει να ανακαλέσει προσωρινά την άδεια λειτουργίας του πρατηρίου και να διερευνήσει αν συντρέχουν οι λόγοι εφαρμογής οι διατάξεις του άρθρου 433 του Ποιν. Κώδικα.

Η παρ. 5 του άρθρου 14 θα πρέπει να διαβαστεί ως εξής: « 5. Για τα πρατήρια που ήδη λειτουργούν και για οποιονδήποτε λόγο δεν έχουν εφοδιασθεί με πιστοποιητικό πυρασφαλείας, θα πρέπει οι ιδιοκτήτες ή εκμεταλλευτές αυτών σε διάστημα έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος να υποβάλουν μελέτη πυροπροστασίας στην οικεία Πυροσβεστική Υπηρεσία για έγκριση. Το πιστοποιητικό πυροπροστασίας που θα εκδοθεί, κοινοποιείται στην αρχή που είναι αρμόδια για την άδεια λειτουργίας του πρατηρίου».

Σχετικά με την Πυρασφάλεια των πρατηρίων είναι και τα με αριθμό πρωτ. ΟΙΚ. 56888/3851/5.10.2006 έγγραφό μας (της Δ.Τ.Ο.) με συνημμένο το με αριθμό πρωτ. 4503/Φ.701.2/18.9.2006 έγγραφο του Αρχηγείου του Πυροσβεστικού Σώματος (βλ. 14.1 στο Παράρτημα), που σας έχει αποσταλεί.

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 14.1.

“Άρθρο 15

Δικαιούμενοι άδειας ίδρυσης και λειτουργίας

Το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε εξ ολοκλήρου με το άρθρο 13 του Π.Δ. 118/06

Στην παρ. 1 του άρθρου 15 σημαντικό είναι να διευκρινισθεί ότι άδειες ίδρυσης πρατηρίων υγρών καυσίμων χορηγούνται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, χωρίς άλλο περιορισμό. Έτσι και οι Εταιρείες Πετρελαιοειδών και οι θυγατρικές αυτών δύνανται να ιδρύουν πρατήρια υγρών καυσίμων, όπως άλλωστε προβλέπεται και από το α' εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 7 του Ν. 3054 /2002 «Οργάνωση της αγοράς πετρελαιοειδών και άλλες διατάξεις» - ΦΕΚ Α' 230. (βλ. 15.1 στο παράρτημα).

Τα φυσικά πρόσωπα και τα μέλη προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. – Ε.Ε. – Ε.Π.Ε.) απαιτείται να είναι έλληνες υπήκοοι ή πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τις Α.Ε. δεν εξετάζεται η υπηκοότητα των μελών του Δ.Σ. και των διοικητικών στελεχών (Διευθύνοντος Συμβούλου, Γενικού Διευθυντή κ.ά.)

Η παρ. 3 του άρθρου 15 αναφέρεται στο όριο ενηλικίωσης, που σήμερα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, είναι η ηλικία των δεκαοκτώ ετών συμπληρωμένη.

Με την παρ. 4 του άρθρου 15 προβλέπεται ότι θα εκδοθεί Απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών, με την οποία θα καθορίζεται το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, ο χρόνος εκπαίδευσης, τα προσόντα των εκπαιδευτών, η έναρξη ισχύος και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με αυτή. Μετά την ισχύ αυτής της απόφασης ο υπεύθυνος εκμεταλλευτής ή ο νόμιμος εκπρόσωπος μιας προσωπικής εταιρείας ή ο ειδικά προς τούτο εξουσιοδοτημένος (με Πρακτικό του Δ.Σ.) υπάλληλος μιας Ανώνυμης Εταιρείας, θα πρέπει να έχει παρακολουθήσει με επιτυχία το σχετικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα, προκειμένου να μπορεί ακολούθως να τύχει άδειας λειτουργίας. Λεπτομέρειες θα δοθούν με την αποστολή της σχετικής Απόφασης, όταν εκδοθεί.

Άρθρο 16

Αρμόδιες υπηρεσίες για την χορήγηση αδειών

Το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε εξ ολοκλήρου από το άρθρο 14 του Π.Δ. 118/06.

Οι σχετικές άδειες υπογράφονται από τον οικείο Νομάρχη ή από τον αντίστοιχο Διευθυντή ή και Τμηματάρχη της Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών της Ν.Α. (που έχει την χωρική αρμοδιότητα), όπως προβλέπεται από την σχετική απόφαση του Νομάρχη, με την οποία εκχωρούνται οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες στα κατώτερα κλιμάκια διοίκησης. Η απόφαση αυτή θα πρέπει να μνημονεύεται στην χορηγούμενη άδεια ίδρυσης.

Επίσης η εποπτεία της ασφαλούς λειτουργίας της εγκατάστασης επιτυγχάνεται από τις Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών των Ν.Α. και με την εφαρμογή της Υ.Α. 24841/1144/2001 – ΦΕΚ Β' 502 « Καθορισμός όρων, προϋποθέσεων και διαδικασιών για την διενέργεια α) επιθεωρήσεων και β) ελέγχων σε εγκαταστάσεις Πρατηρίων υγρών καυσίμων, Σταθμών αυτοκινήτων και λοιπών συναφών εγκαταστάσεων».

Η προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας είναι επίσης αρμοδιότητα του Νομάρχη ή του προς τούτο εξουσιοδοτημένου Αντινομάρχη ή υπαλλήλου. Σημειώνεται ότι υπογραφή της απόφασης από αναρμόδιο πρόσωπο επιφέρει ακυρότητα αυτής.

Κρίνεται απαραίτητο να τονισθεί ότι οι υπάλληλοι των κατά τόπους Υπηρεσιών Μεταφορών και Επικοινωνιών των Ν.Α. φέρουν την ευθύνη για την εφαρμογή των νόμων, διαταγμάτων και αποφάσεων, που υπάγονται στην δική τους αρμοδιότητα και που αποστέλλονται για εφαρμογή από την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, τυχόν δε άρνηση ή αμέλεια στην εφαρμογή τους κ.ά. μπορεί να επιφέρει τις επιπτώσεις που προβλέπει ο Υπαλληλικός Κώδικας (Ν. 2683/1999 - ΦΕΚ Α' 19), όπως εκάστοτε ισχύει – βλ. παράρτημα 16.1.

Τέλος διευκρινίζεται ότι οι εντός των κρατικών αερολιμένων εγκαταστάσεις πρατηρίων υγρών καυσίμων, που χρησιμεύουν για τον ανεφοδιασμό των υπηρεσιακών και μόνο οχημάτων, εφοδιάζονται με άδειες ίδρυσης και λειτουργίας, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος, που εκδίδονται όμως από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας.

Οι εγκαταστάσεις των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας δεν υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 17

Διαδικασία χορηγήσεως αδειών ιδρύσεως

Το άρθρο αυτό του Β.Δ. 465/70 αντικαταστάθηκε εξ ολοκλήρου από το άρθρο 15 του Π.Δ. 118/06.

Η ανάλυση κατά παράγραφο έχει ως εξής:

1. **Στην παρ. 1** αναφέρεται ότι για την χορήγηση της άδειας ίδρυσης πρατηρίου υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία τα εξής δικαιολογητικά:

** Αίτηση του ενδιαφερομένου, με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, συνοδευόμενη από αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία προκύπτει το δικαίωμα χρήσης του γηπέδου για ίδρυση πρατηρίου.

Ως αποδεικτικά έγγραφα θεωρούνται :

- το συμβόλαιο ιδιοκτησίας σε συνδυασμό με υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου, στην οποία θα δηλώνεται ότι έχει το νόμιμο δικαίωμα χρήσης του ιδιόκτητου ακινήτου, όπως αυτό περιγράφεται στο συνυποβαλλόμενο υπ' αριθμ. ... συμβόλαιο ιδιοκτησίας, για ίδρυση πρατηρίου υγρών καυσίμων

- μισθωτήριο συμβόλαιο σε συνδυασμό με υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου, στην οποία θα δηλώνεται ότι έχει το νόμιμο δικαίωμα χρήσεως του μισθωμένου ακινήτου, για ίδρυση πρατηρίου υγρών καυσίμων. Από το μισθωτήριο επιτρέπεται να απαλειφθεί το άρθρο που αναφέρεται στο τίμημα ή τα άλλα οικονομικά στοιχεία της μίσθωσης.

Αντί των συμβολαίων ή συμβάσεων μπορεί να γίνεται δεκτή από την Υπηρεσία σας υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου/ων, στην οποία θα δηλώνει ότι « έχω το νόμιμο δικαίωμα χρήσεως του οικοπέδου που βρίσκεται στον Δήμο .... Δ.Δ. .... Οδός ..... για την ίδρυση πρατηρίου υγρών καυσίμων. Το δικαίωμα αυτό αντλώ από (θα συμπληρώνεται ανάλογα) το με αριθμό ... συμβόλαιο / από την από ... σύμβαση μεταξύ ... και ...» .

Η Υπηρεσία σας δεν έχει υποχρέωση να υπεισέλθει σε λεπτομέρειες των συμβάσεων κ.ά. την δε αποκλειστική ευθύνη φέρει ο ενδιαφερόμενος.

** Τοπογραφικό σχεδιάγραμμα σε 1:200 (ή 1:500 για μεγάλα οικόπεδα). Θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι δεν πρέπει να ζητείται πλήρης τοπογραφική αποτύπωση της ζώνης των 200 μ. περιμετρικά του οικοπέδου, αλλά περίξ της κυρίας εκτάσεως του υπό ίδρυση πρατηρίου και σε αυτή την ζώνη θα αποτυπώνονται με ακρίβεια εκείνες εκ των εγκαταστάσεων και στοιχείων που ενδεχομένως υπάγονται στις απαγορεύσεις των άρθρων 5 και 6. Στα υπόλοιπα αρκεί να αναγράφεται απλώς η χρήση του κτίσματος π.χ. κατοικία. Σε περίπτωση που μία απόσταση από π.χ. το άκρο κτιρίου εκπαιδευτηρίου είναι οριακή, θα πρέπει να σημειώνονται στο σχέδιο και οι συντεταγμένες, όπως προκύπτουν από μέτρηση με τοπογραφικά όργανα, του σημείου εκείνου της εγκατάστασης π.χ. κέντρο φρεατίου δεξαμενής, που απέχει ολιγότερο από το εκπαιδευτήριο και του πλησιέστερου προς το πρατήριο άκρου του εκπαιδευτηρίου. Επί του σχεδίου θα αναγράφεται δήλωση του μηχανικού ότι το υπό ίδρυση πρατήριο πληροί την απαγορευτική απόσταση των 200 μ. από εγκαταστάσεις του άρθρου 5 παρ. 2β του κωδικοποιημένου Β.Δ. 465/70

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 17.1.

** Γραμμάτιο κατάθεσης 30 € (μπορεί για απλοποίηση να εκδοθεί ενιαίο παράβολο με αυτό της παρ. 1 ιγ – βλ. παρακάτω).

** Υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος περί καταδίκης για νοθεία καυσίμων και για λιποταξία ή ανυποταξία. Η δήλωση περί νοθείας καυσίμων και λιποταξίας ή ανυποταξίας επεκτείνεται σε όλα τα φυσικά πρόσωπα που απαρτίζουν την προσωπική εταιρεία ή είναι μέτοχοι της ΕΠΕ, ενώ για ΑΕ η δήλωση αναφέρει ότι η ΑΕ δεν έχει καταδικασθεί για νοθεία.

** Υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος αναφορικά με το δικαίωμα χρησιμοποίησης του ακινήτου (εκτός αν υποβλήθηκε ήδη ως αποδεικτικό στοιχείο)

** Υπεύθυνη Δήλωση του μελετητή Μηχανικού ότι η χρήση δεν απαγορεύεται και ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις κ.λ.π. Διευκρινίζεται ότι **δεν** απαιτείται η υποβολή βεβαίωσης χρήσεων γης, διότι αυτό εμμέσως προκύπτει από την Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.) αλλά και διότι επακολουθεί η έκδοση οικοδ. άδειας με χρήση πρατηρίου.

** Προκειμένου περί νομικού προσώπου, το οποίο ζητεί άδεια ιδρύσεως πρατηρίου, τα αντίστοιχα κατά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα (δηλ. Καταστατικό ομόρρυθμης, ετερόρρυθμης ή ΕΠΕ και σε περίπτωση Α.Ε. Καταστατικό και Πράξη του Δ.Σ. που καθορίζει τον νόμιμο εκπρόσωπο ή που εξουσιοδοτεί στέλεχος της Εταιρείας να υπογράψει όλα τα αναγκαία έγγραφα για την ίδρυση και λειτουργία του υπόψη πρατηρίου ή και γενικώς των πρατηρίων που θα ιδρύει). Σημειώνεται ότι το Καταστατικό ισχύει από την ημερομηνία που εγκρίνεται από την Διεύθυνση Εμπορίου της Ν.Α. και αποστέλλεται για δημοσίευση.

** Σχέδιο γενικής διάταξης και κυκλοφοριακής σύνδεσης σε τέσσερα (4) αντίγραφα, σε κλίμακα ένα προς διακόσια (1:200) ή ένα προς πεντακόσια (1:500). Περιλαμβάνει μόνο την κύρια έκταση του πρατηρίου και σ' αυτό φαίνεται η χωροθέτηση των διαφόρων κτιρίων και εγκαταστάσεων εντός της κυρίας εκτάσεως του πρατηρίου καθώς και η κυκλοφοριακή σύνδεση του πρατηρίου με την οδό. Στο σχέδιο αυτό δεν απεικονίζονται σωληνώσεις και καλωδιώσεις, αλλά οι δομικές κατασκευές και εγκαταστάσεις. Η αναγραφή στο σχέδιο των τελικών υψόμετρων των δαπέδων σε χαρακτηριστικά σημεία του πρατηρίου (π.χ. δάπεδο παρά την νησίδα και στα φρεάτια), οι κλίσεις στο χώρο ανεφοδιασμού των οχημάτων και οι τροχιές των οχημάτων (αξονικές γραμμές) κατά την κίνηση τους εντός της κύριας έκτασης του πρατηρίου έχουν το νόημα ότι έχει ελεγχθεί από τον μελετητή η δυνατότητα αναρρόφησης καυσίμου από την δεξαμενή, επίσης η κατά μήκος κλίση της τροχιάς του οχήματος (που πρέπει να είναι μικρότερη των 10%) και η απορροή των ομβρίων της πλατφόρμας.

** Σχέδιο ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων.

Στο σχέδιο αυτό, που ανάλογα με το μέγεθος του πρατηρίου μπορεί να είναι σε 1: 50 ή 1:100 ή 1: 200 απεικονίζονται οι εκτός των κτιρίων του πρατηρίου αλλά εντός της κύριας έκτασης αυτού εγκαταστάσεις (δηλ. δεν σχεδιάζονται οι καλωδιώσεις, ο φωτισμός, η ύδρευση κ.ά. των κτιρίων). Γι αυτό το λόγο το κτίριο, όπως και όλο το λοιπό υπόβαθρο (αποτμήσεις, δεξαμενές, νησίδες κ.ά.),
Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 17.2.

απεικονίζονται με λεπτή μαύρη γραμμή και χωρίς διαστάσεις ενώ είναι απαραίτητο να απεικονίζονται με διαφορετικά χρώματα οι εξής εγκαταστάσεις :

- δίκτυο ύδρευσης (φρεάτιο υδροληψίας, μετρητής, βάνα, σωληνώσεις ή κεντρική σωλήνωση και συλλέκτης διανομής (κολλεκτέρ), παροχές σε πλυντήριο, σε δεξαμενή αυτομάτου πλυντηρίου, παροχή σε νησίδα αντλιών ή σε ειδική νησίδα κ.λ.π.) (συνιστάται συνεχής γραμμή με γαλάζιο χρώμα).

- δίκτυο αποχέτευσης δηλ. φρεάτια ακαθάρτων εκτός κτιρίου, φρεάτιο συλλογής απονέρων πλύσεως πλυντηρίου, τυχόν εγκατάσταση ανακύκλωσης του νερού του πλυντηρίου, βορβοροσυλλέκτης, φρεάτιο προ της εισαγωγής στον βορβοροσυλλέκτη και φρεάτιο δειγματοληψίας μετά τον βορβοροσυλλέκτη, διάταξη τελικής διανομής, π.χ. τελικό φρεάτιο προς στεγανή δεξαμενή ή προς βιολογικό καθαρισμό κ.ά. (συνιστάται συνεχής γραμμή με καφέ χρώμα).

- δίκτυο πεπιεσμένου αέρα από τον συλλέκτη διανομής προς τις επιμέρους καταναλώσεις, τις σωληνώσεις, τις παροχές σε νησίδες αντλιών ή άλλες νησίδες (π.χ. νησίδα με σκούπες αναρρόφησης), στο πλυντήριο, στους τυχόν υδραυλικούς ανυψωτήρες κ.ά. Επίσης στο ίδιο σχέδιο απεικονίζονται τα τυχόν (σύγχρονα) συστήματα παροχής αζώτου για την πλήρωση των αεροθαλάμων των αυτοκινήτων (συνιστάται συνεχής γραμμή με πράσινο χρώμα).

- δίκτυο σωληνώσεων παροχής καυσίμου δηλ. πλήρωση δεξαμενών εξ αποστάσεως ή μέσω των φρεατίων, σωληνώσεις από δεξαμενές προς νησίδες αντλιών, ειδικά φρεάτια κάτωθι των νησίδων, τυχόν φρεάτια ανίχνευσης διαρροών (imonitory wells) κ.ά. (συνιστάται συνεχής έντονη γραμμή (πάχους 0,35) με κόκκινο χρώμα).

- δίκτυο σωληνώσεων εξαέρωσης δεξαμενών δηλ. η διαδρομή των σωληνώσεων από τις δεξαμενές μέχρι τις εξαερώσεις, η διάταξη ανάκτησης ατμών (χαμηλού τύπου, υψηλού τύπου, υπόγεια) – συνιστάται διακεκομμένη έντονη γραμμή (πάχους 0,35) με κόκκινο χρώμα

- δίκτυο ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων δηλ. πίνακα και τυχόν υποπίνακες (μόνο θέση), φρεάτια διέλευσης καλωδιώσεων, σωληνώσεις διέλευσης καλωδιώσεων, καλωδιώσεις (είδος, διατομή), τυχόν καλωδιώσεις συστήματος διαχείρισης καυσίμων (συνιστάται συνεχής έντονη γραμμή (πάχους 0,35) με μπλε χρώμα)

** Σχέδιο λεπτομερειών:

Το σχέδιο αυτό θα συντάσσεται κατά περίπτωση για κάθε πρατήριο, σε τέσσερα (4) αντίγραφα και θα περιλαμβάνει συγκεντρωμένα σε ένα σχέδιο, σε κλίμακα ένα προς πενήντα (1 : 50) ή ένα προς είκοσι (1 : 20) ή και σε άλλη κλίμακα (διαφορετική ίσως για το κάθε λεπτομερειακό σχέδιο), όλα τα επιμέρους σχέδια λεπτομερειών εκείνων εκ των συσκευών, μηχανημάτων, διατάξεων κ.ά. του εξοπλισμού που πράγματι εγκαθίστανται, όπως (κατά περίπτωση):

Υπόγεια δεξαμενή υγρών καυσίμων. Το σχέδιο θα περιλαμβάνει κάτοψη και τομές με διαστάσεις της δεξαμενής, θέση ανθρωποθυρίδας ή ανθρωποθυρίδων, τρόπο τοποθέτησης με όλες τις σχετικές διαστάσεις είτε πρόκειται για ελεύθερη τοποθέτηση δεξαμενής διπλού τοιχώματος εντός του

εδάφους με χρήση ή και χωρίς χρήση αδιαπέραστης συνθετικής μεμβράνης ή για τοποθέτηση δεξαμενής μονού τοιχώματος εντός στεγανού περιβλήματος (φατνίου) εκ σκυροδέματος, τα εξαρτήματα και οι σωληνώσεις που συνδέονται με την δεξαμενή καθώς και τα υλικά πλήρωσης ή τον τρόπο συμπύκνωσης του περιβάλλοντος την δεξαμενή εδάφους.

Υπέργεια δεξαμενή πετρελαίου. Το σχέδιο θα περιλαμβάνει όψη και τομή, με τις διαστάσεις της δεξαμενής, τρόπο τοποθέτησης και όλες τις σχετικές διαστάσεις είτε πρόκειται για τοποθέτηση επί βάρους ή για δεξαμενή με ενσωματωμένες σιδηρές βάσεις, εξαρτήματα και σωληνώσεις που συνδέονται με την δεξαμενή. Σε περίπτωση γεμιστηρίου μικρής κλίμακας θα απεικονίζεται το σχετικό αξονομετρικό διάγραμμα.

Βορβοροσυλλέκτης - Βόθρος. Το σχέδιο θα περιλαμβάνει διαστάσεις, υλικά και τρόπο κατασκευής και την μέθοδο διάθεσης των αποβλήτων. Σε περίπτωση ανακύκλωσης θα περιλαμβάνεται λεπτομερειακό σχέδιο με την αρχή (διάγραμμα) λειτουργίας της εγκατάστασης.

Ανυψωτικά μηχανήματα. Το σχέδιο θα περιλαμβάνει (ενδεικτικές) διαστάσεις των μηχανημάτων, τρόπο έδρασης (δηλ. βάση από σκυρόδεμα στο κάτω μέρος του κυλίνδρου – εμβόλου του ανυψωτήρα) και τρόπο ηλεκτρολογικής ή υδραυλικής σύνδεσης.

Αυτόματα πλυστικά μηχανήματα. Το σχέδιο θα περιλαμβάνει ενδεικτικές διαστάσεις των μηχανημάτων, τρόπο έδρασης (π.χ. κύλιση σε ράγες ή σταθερά μηχανήματα με κυλιόμενη ερπύστρια / καδένα) και τρόπο υδραυλικής και ηλεκτρολογικής σύνδεσης.

Κεντρικό σύστημα ηλεκτρονικής διαχείρισης καυσίμων. Το σχέδιο θα περιλαμβάνει την θέση της κεντρικής κονσόλας, σχηματική διάταξη του όλου συστήματος με τις αντίστοιχες καλωδιώσεις και τον τρόπο μεταφοράς των δεδομένων (modem). Οι καλωδιώσεις είναι προτιμότερο να απεικονίζονται στο σχέδιο ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων - βλ. παραπάνω στο (θ).

** Τεχνική έκθεση όπως ορίζεται στις διατάξεις.

** Προϋπολογισμό δαπάνης όπως ορίζεται στις διατάξεις.

** Γραμμάτιο κατάθεσης στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία τριάντα Ευρώ (30 €) για κάθε αντλία ή διανομέα, συνυπολογιζομένου και του αρχικού παραβόλου. Ως αντλία ή διανομέας νοείται το αντίστοιχο σώμα (ενιαίο μηχάνημα), ανεξαρτήτως των επιστομίων (ακροσωληνίων – πιστολιών) που διαθέτει. Το ισόποσο γραμμάτιο (δηλ. 30 €) υποβάλλεται και στην περίπτωση ύπαρξης διακεκριμένου χώρου εγκατάστασης Πλυντηρίου - Λιπαντηρίου, ανεξάρτητα από τον μηχανολογικό εξοπλισμό. Δηλ. χώρος πλυντηρίου χωρίς ανυψωτικό και χωρίς αυτόματο πλυντήριο υπολογίζεται 30 €, όπως και χώρος πλυντηρίου που περιλαμβάνει ανυψωτικό ή και αυτόματο πλυντήριο.

** Έγκριση κυκλοφοριακής σύνδεσης, η οποία εκδίδεται από την αρμόδια για την συντήρηση της οδού υπηρεσία.

** αποδεικτικό ενημερότητας της ετήσιας συνδρομής του Διπλ. Μηχανικού ή της Τεχνικής Εταιρείας προς το ΤΕΕ ή της αντίστοιχης συνδρομής του Τεχν. Μηχανικού προς την ΕΕΤΕΜ καθώς και βεβαίωση καταβολής εισφορών στο ΤΣΜΕΔΕ (για τους διπλωματούχους μηχανικούς). Τα δικαιολογητικά αυτά αποσκοπούν στην διασφάλιση της εκπόνησης των σχετικών μελετών, σχεδίων κ.ά. από τεχνικούς, ελεύθερους επαγγελματίες ή από τεχνικές εταιρείες, εγγεγραμμένες στο ΤΕΕ.

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 17.4.

** Απόφαση με την οποία εγκρίνονται οι περιβαλλοντικοί όροι (βλ. και την οικ.56392/3831/3.10.06 Εγκύκλιό μας παρ. 2α)

2. **Με την παρ. 2 του άρθρου 17** αναλύονται τα της διενέργειας αυτοψίας. Τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου αυτής είναι κατανοητά. Κατά την αυτοψία (που δεν πρέπει να υπερβεί τις 30 ημέρες από την κατάθεση ώστε να είναι εφικτή η περαιώση της έκδοσης της άδειας σε 60 το πολύ ημερολογιακές ημέρες από την κατάθεση) ο αρμόδιος υπάλληλος ελέγχει την προτεινόμενη θέση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και συμπληρώνει ένα έντυπο αυτοψίας, που διαμορφώνει κάθε Υπηρεσία όπως την διευκολύνει. Η ύπαρξη εντύπου αυτοψίας μέσα στον φάκελο είναι απαραίτητη.

3. **Η παρ. 3 του άρθρου 17**, δηλ. ακαταλληλότητα θέσης για ίδρυση πρατηρίου είναι ευνόητη. Εννοείται όμως ότι και σ' αυτή την περίπτωση στον ενδιαφερόμενο θα δοθεί έγγραφη πλήρως τεκμηριωμένη απάντηση.

4. **Η παρ. 4 του άρθρου 17** ουσιαστικά καταγράφει διαδικασίες που εφαρμόζονται και σήμερα. Η καθυστέρηση έκδοσης της άδειας ίδρυσης πέραν των 60 ημερών από την υποβολή της αίτησης μετά της πλήρους σειράς των δικαιολογητικών δεν δίνει στον ενδιαφερόμενο το δικαίωμα να προχωρήσει την διαδικασία ίδρυσης του πρατηρίου. Όμως η Υπηρεσία θα πρέπει να κάνει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να περατώσει εμπροθέσμως την διαδικασία, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική επιβάρυνση του ενδιαφερόμενου αλλά και τις οικονομικές απαιτήσεις που μπορεί να προβληθούν από αυτόν λόγω αδικαιολόγητης καθυστέρησης, με βάση τις διατάξεις του ν. 3242/2004 - Α'102 « Ρυθμίσεις για την οργάνωση και λειτουργία της Κυβέρνησης, τη διοικητική διαδικασία και τους Ο.Τ.Α.»

5. **Με την παρ. 5 του άρθρου 17** εισάγεται μια σημαντική καινοτομία. Δηλ. ενώ μέχρι τώρα χορηγείτο μία (ενιαία) άδεια ίδρυσης για το σύνολο των εγκαταστάσεων ενός πρατηρίου με πλυντήριο λιπαντήριου, τώρα πλέον επιτρέπεται η άδεια ίδρυσης να χορηγείται χωριστά για τις εγκαταστάσεις του πρατηρίου υγρών καυσίμων και χωριστά για τα πλυντήρια - λιπαντήρια που υφίστανται σε αυτά. Έτσι κάθε επιχείρηση διευκολύνεται στην προσπάθειά της για εξασφάλιση επιδοτήσεων από αναπτυξιακούς νόμους, δανείων, μηχανημάτων μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης κ.ά. Η διαδικασία που θα ακολουθείται σ' αυτή την περίπτωση αλλά και οι προϋποθέσεις είναι οι εξής:

* εκδίδεται άδεια ίδρυσης πρατηρίου με πλυντήριο, σε μία επωνυμία.

* ακολούθως ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση με σχέδια κ.ά. και αιτείται την έκδοση δύο αποφάσεων, η μία των οποίων αντιστοιχεί στο πρατήριο υγρών καυσίμων και η άλλη στο πλυντήριο. Εναλλακτικά (αν από τον πρατηριούχο εκχωρείται σε άλλον η χρήση του πλυντηρίου) θα υποβάλλονται δύο φάκελοι, ο μιν ένας του τυχόντος άδειας ίδρυσης πρατηρίου και ο άλλος αυτού που επιθυμεί την ίδρυση του πλυντηρίου.

* Κάθε φάκελος συνοδεύεται από σχέδια και τεχνική περιγραφή. Θα προσκομίζονται από τον ενδιαφερόμενο (ενδιαφερόμενους) σχέδια εις 8πλούν, ώστε να αντιστοιχούν 4 σχέδια σε κάθε απόφαση. Στον δεύτερο φάκελο (του πλυντηρίου) περιλαμβάνονται και αντίγραφα από την έγκριση κόμβου και την έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων του αρχικού φακέλου. Αναγκαία

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 17.5.

προϋπόθεση είναι ο χώρος του πλυντηρίου να διαθέτει δική του τουαλέτα με προθάλαμο, ιδιαίτερη μικρή αποθήκη / μηχανοστάσιο, δικό του αεροσυμπιεστή και να μην επικοινωνεί με ανοίγματα με τον χώρο του πρατηρίου και να είναι χωρισμένος πυράντοχα από τους χώρους του πρατηρίου, ώστε να μην υπάρχουν προβλήματα στην χορήγηση πιστοποιητικού πυρασφαλείας στον ένα χώρο από τυχόν ελλείψεις στον άλλο. Επισημαίνεται ότι δεν δημιουργείται κανένας διαχωρισμός στην κύρια έκταση ο οποίος θεωρείται ενιαίος και για τις δύο χρήσεις.

* Ακολούθως χωρίς καταβολή άλλων παραβόλων, αμοιβών κ.ά. εκδίδονται δύο αποφάσεις, η μεν πρώτη με την έγκριση του πρατηρίου μόνο (επ' ονόματι του τυχόντος την αρχική άδεια) και η δεύτερη επ' ονόματι του αιτούντος την άδεια του πλυντηρίου.

* Στο στάδιο της άδειας λειτουργίας με υποβολή δύο αιτήσεων, της κοινής οικοδομικής άδειας, κοινής συναίνεσης για την κατασκευή του κόμβου και του ιδιαίτερου για κάθε εγκατάσταση Πιστοποιητικού Πυρασφαλείας θα χορηγούνται δύο αποφάσεις αδειών λειτουργίας. Εξυπακούεται ότι η έκδοση των δύο αδειών είναι χρονικά ανεξάρτητη. Η άδεια λειτουργίας του πλυντηρίου σ' αυτή την περίπτωση είναι αορίστου χρόνου.

Σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας ιδρύσεως ή της άδειας λειτουργίας του πλυντηρίου δεν ανακαλείται η άδεια του πρατηρίου. Η ανάκληση της άδειας ιδρύσεως ή λειτουργίας του πρατηρίου δεν συμπαρασύρει και την άδεια ίδρυσης ή λειτουργίας του πλυντηρίου, εκτός αν οι λόγοι ανάκλησης (π.χ. κατά το στάδιο της κατασκευής ανακαλείται η οικοδομική άδεια) σαφώς επηρεάζουν και το πλυντήριο. Μέχρι την διαμόρφωση και ειδικών διατάξεων για πλυντήρια λιπαντήρια (προβλέπονται με την υπό επεξεργασία ΚΥΑ του άρθρ. 23 του ν. 3185), για τα πλυντήρια λιπαντήρια ισχύουν συμπληρωματικά οι διατάξεις του ΠΔ 455/76 και οι σχετικές εγκύκλιοι.

6. Η **παρ. 6 του άρθρου 17** δεν απαιτεί ιδιαίτερη ανάλυση.

7. Με την **παρ. 7 του άρθρου 17** προβλέπεται ότι η παράταση της άδειας ίδρυσης χορηγείται πλέον χωρίς αυτοψία. Σε περίπτωση που υποβληθεί εκπρόθεσμα αίτηση παράτασης της άδειας ίδρυσης, θεωρείται μεν ως νέα αίτηση για την εξ υπαρχής χορήγηση άδειας ίδρυσης, υποβάλλονται εκ νέου όλα τα δικαιολογητικά των εδαφίων α, γ, δ, ε και στ της παρ. 1 του παρόντος άρθρου και διενεργείται αυτοψία και, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις (πλην της αποστάσεως από άλλο πρατήριο) εκδίδεται νέα απόφαση που μνημονεύει την αρχική άδεια ιδρύσεως και φυσικά (σε περίπτωση που δεν υπάρχει μεταβολή από τα αρχικώς εγκριθέντα) δεν συνοδεύεται από νέα σχέδια.

Πολύ σημαντική είναι η διάταξη σύμφωνα με την οποία σε περίπτωση που διαπιστωθεί και τεκμηριωθεί από την αρμόδια υπηρεσία Μ - Ε ότι για αποδεδειγμένους λόγους ανωτέρας βίας δεν κατέστη δυνατή η έναρξη των εργασιών ή η ολοκλήρωση της κατασκευής του πρατηρίου, η άδεια ίδρυσης παρατείνεται για τόσο χρονικό διάστημα, όσο διήρκεσε αυτό το διάστημα, κατά το οποίο υπήρχαν οι λόγοι ανωτέρας βίας (Γνωμ. ΝΣΚ 129/79).

Ως λόγοι ανωτέρας βίας θεωρούνται ενδεικτικά οι ακόλουθοι: σεισμός, πλημμύρες, ασυνήθη

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 17.6

καιρικά φαινόμενα, σοβαρό ατύχημα ή βαριά ασθένεια και γενικά κάθε τι που δεν μπορεί να προβλεφθεί ή να αποτραπεί από την ανθρώπινη πρόνοια έστω και με μέτρα άκρας επιμέλειας, όπως επίσης και υπέρμετρη καθυστέρηση στην έκδοση άδειας οικοδομής ή άλλης προαπαιτούμενης άδειας ή έγκρισης (από Αρχαιολογία), διακοπή οικοδομικών εργασιών λόγω καταγγελίας, αναστολή έκδοσης οικοδομικών αδειών κ. ά.

Ειδικά για την εκτός σχεδίου δόμηση η καθυστέρηση στην χορήγηση της έγκρισης από διάφορες Εφορείες Αρχαιοτήτων (π.χ. Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων, Βυζαντινών Αρχαιοτήτων) ή και του Κ.Α.Σ (Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου), όπως επίσης κατά κόρον και από το Δασαρχείο, που σε πολλές περιπτώσεις η διευκρίνιση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος είναι εξαιρετικά χρονοβόρα, διότι παρουσιάζεται το φαινόμενο της δικαστικής διαμάχης μεταξύ Πολιτείας και ιδιωτών (βλ. ενδεικτικά συνημμένο 17.7.1) και σαφώς συνιστά λόγο ανωτέρας βίας, τον οποίο μπορεί να επικαλεσθεί ο ενδιαφερόμενος για την χορήγηση παράτασης της άδειας ίδρυσης, ισόχρονης με την αντίστοιχη καθυστέρηση.

Ευνόητο είναι ότι, προ της έκδοσης άδειας λειτουργίας είναι δυνατή η έκδοση της άδειας ίδρυσης στο όνομα του νέου κατόχου (μεταβίβαση υφιστάμενης) κατ' αναλογική εφαρμογή της απόφασης 49474/5734/06 (όροι και προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας άλλων εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν οχήματα – Ι.ΚΤΕΟ).

Άρθρο 18

Διαδικασία χορηγήσεως αδειών λειτουργίας πρατηρίων

Το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε εξ ολοκλήρου από το άρθρο 16 του Π.Δ. 118/06.

Ακολουθεί η ανάλυση των διατάξεων.

Παρ. 1 του άρθρου 18: Περίπτωση που η άδεια λειτουργίας θα χορηγηθεί στο ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, στο οποίο έχει ήδη χορηγηθεί και η άδεια ίδρυσης

Υποβάλλονται :

α) αίτηση

β) Υπεύθυνη δήλωση μηχανικού

γ) βεβαίωση (συναίνεση) της αρμόδιας για την συντήρηση της οδού Υπηρεσίας ότι ο κόμβος σύνδεσης έχει κατασκευασθεί καλώς ή που (με διαφορετική έστω διατύπωση) να προκύπτει ότι η Υπηρεσία συναινεί για την χορήγηση της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου.

δ) Πιστοποιητικό πυρασφαλείας. Επισημαίνεται ότι (αφού χορηγηθεί κατ' αρχάς το Π.Π.) η μη έγκαιρη ανανέωσή του αποτελεί λόγο προσωρινής ανάκλησης της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου.

ε) Άδεια οικοδομής (ανέγερση ή αλλαγή χρήσης). Από την όλη διατύπωση συνάγεται ότι σε περίπτωση ανέγερσης νέου κτίσματος θα εκδίδεται άδεια με χρήση «πρατήριο υγρών καυσίμων» (και κατά περίπτωση : με πλυντήριο, κατάστημα, αναψυκτήριο, ...) ενώ αν το πρατήριο εγκαθίσταται σε υπάρχον κτήριο θα εκδίδεται σχετική άδεια με τίτλο «αλλαγή χρήσεως υπάρχοντος κτίσματος από ... σε πρατήριο υγρών καυσίμων, εσωτερικές διαρρυθμίσεις κ.ά.» . Στο σχέδιο κάτοψης θα αναγράφεται η ένδειξη «Κατάστημα».

στ) αποδεικτικά κατάθεσης της αμοιβής επίβλεψης του μελετητή μηχανικού ή της εγγεγραμμένης στο ΤΕΕ Τεχνικής Εταιρείας, όπως προβλέπονται με την νέα (από 20.02.07) διαδικασία καταβολής στην Εθνική Τράπεζα, με κωδικό πληρωμής από το ΤΕΕ

ζ) αποδεικτικό καταβολής των κρατήσεων επί της αμοιβής επίβλεψης υπέρ ΤΣΜΕΔΕ και ΕΜΠ

η) αποδεικτικό προκαταβολής φόρου (ΦΕΜ) επί της αμοιβής επίβλεψης του μηχανικού ή της Τεχνικής Εταιρείας

Πέραν όμως των ανωτέρω δικαιολογητικών στο στάδιο αυτό θα συνυποβάλλονται και τα προβλεπόμενα από άλλες διατάξεις του ΠΔ 118/06 δικαιολογητικά, όπως :

* πιστοποιητικό προμηθευτή για τις πλαστικές δεξαμενές ότι οι δεξαμενές αυτές, με serial numbers ..., είναι σύμφωνες με τα πρότυπα EN 976-1 ή EN 976-2

* βεβαίωση ειδικευμένου μηχανικού, που διαθέτει πιστοποιητικό επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα ADR (Σύμβουλος Ασφαλούς Μεταφοράς Εμπορευμάτων ΣΑΜΕΕ) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την ΚΥΑ 64834/5491/13.10/7.11.2000 - ΦΕΚ Β' 1350) ή τεχνικής εταιρείας που απασχολεί (με εξηρημένη ή μη μορφή εργασίας) μηχανικούς με αυτά τα προσόντα ή πραγματοποιώμενα ADR όπως ορίζονται στην υπ' αριθμ. 32591/3257/01 (ΦΕΚ 703/Β'/01), ότι η

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 18.1.

κατασκευή των υπόγειων μεταλλικών δεξαμενών, με serial numbers ..... ήτοι υλικό ελασμάτων, συγκολλήσεις, ανθρωποθυρίδα, λοιπές διατάξεις όπως μούφες, σωλήνες αναρρόφησης, μέτρησης, ράβδος μέτρησης, προστατευτική επικάλυψη, στεγανή τοποθέτηση γεωμεμβράνης κ.ά. έχουν γίνει σύμφωνα με τις ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές BS EN 12285 – 1 : 2003

* Υπεύθυνη δήλωση του προμηθευτή των αντλιών προς την Υπηρεσία σας ότι οι διανομείς / αντλίες με serial number ... έχουν την δυνατότητα να ανταποκριθούν στις προϋποθέσεις «περί ανάκτησης ατμών υδρογονανθράκων φάση II (vapour recovery stage II) και έχουν πιστοποιητικό ATEX από το εργοστάσιο, που θα συνυποβάλλεται.

* υπεύθυνη δήλωση του προμηθευτή της συνθετικής μεμβράνης ότι η μεμβράνη που τοποθετήθηκε ως περίβλημα ανάσχεσης διαρροών στο πρατήριο (θα αναγράφονται τα σχετικά στοιχεία) είναι κατάλληλη (ανθεκτική) για υγρά καύσιμα, διαθέτει πιστοποιητικά αναγνωρισμένων εργαστηρίων (θα συνυποβάλλονται με την δήλωση) και έχει προσδόκιμο χρόνο ζωής τουλάχιστον 30 έτη.

Παρ. 2 του άρθρου 18. Περίπτωση που η άδεια λειτουργίας θα χορηγηθεί σε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, στο οποίο έχει ήδη χορηγηθεί και η άδεια ίδρυσης

Υποβάλλονται τα ίδια δικαιολογητικά όπως παραπάνω, και επιπλέον

* Γραμμάτιο κατάθεσης όπως αντίστοιχα προβλέπεται στην άδεια ίδρυσης (παρ. 1γ και 1ιγ)

* υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος (μόνο του αιτούντος, όχι και του τυχόντος άδειας ίδρυσης)

Παρ. 3 του άρθρου 18. Για την χορήγηση της άδειας λειτουργίας δεν απαιτείται η διενέργεια αυτοψίας ούτε επιτρέπεται να καθυστερήσει η έκδοση της άδειας με την αιτιολογία ότι η Υπηρεσία προτίθεται να διενεργήσει αυτοψία. Εάν έχουν χορηγηθεί δύο χωριστές άδειες ιδρύσεως (μία για το πρατήριο και μία για το πλυντήριο λιπαντήριου) χορηγούνται αντίστοιχα δύο άδειες λειτουργίας, και οι δύο αορίστου χρόνου. Σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας λειτουργίας του πλυντηρίου δεν ανακαλείται η άδεια του πρατηρίου. Η ανάκληση της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου δεν συμπαρασύρει και την άδεια λειτουργίας του πλυντηρίου, εκτός αν οι λόγοι ανάκλησης της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου θίγουν / επηρεάζουν σαφώς και το πλυντήριο.

Η παρ. 4 του άρθρου 18 είναι ιδιαίτερα σημαντική διότι αναφέρεται σε διαδικασία που εφαρμόζεται κατά κόρον, υπό την μορφή της έκδοσης Απόφασης «έγκρισης σχεδιαγραμμάτων». Έτσι στις περιπτώσεις που :

- κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας ιδρύσεως, αποφασίζονται (για διάφορους λόγους) αλλαγές σε σχέση με τα αρχικώς εγκριθέντα σχεδιαγράμματα ή

- μετά τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας είναι επιθυμητή η μεταβολή κάποιων εκ των στοιχείων της εγκατάστασης ή επέκταση με εγκαταστάσεις προβλεπόμενες από τις διατάξεις του παρόντος πρέπει (βλ. Ν. 2801) να προηγηθεί η έγκριση από την αρμόδια υπηρεσία Μεταφορών - Επικοινωνιών και μετά την χορήγηση αυτής να ακολουθήσει η υλοποίησή τους.

Η διάρκεια ισχύος της Απόφασης Έγκρισης σχεδιαγραμμάτων καθορίζεται ως εξής :

- εάν χορηγήτε τέτοια Απόφαση κατά την διάρκεια ισχύος της άδειας ιδρύσεως, δεν θα καθορίζετε χρονικό διάστημα ισχύος, διότι ισχύει αυτό της άδειας ιδρύσεως.

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 18.2.

- εάν χορηγείτε τέτοια Απόφαση μετά την χορήγηση της άδειας λειτουργίας, τότε θα θέσετε χρονικά περιθώρια ισχύος, ως εξής:

* εάν πρόκειται για συνήθεις απλές τροποποιήσεις (προσθήκη δεξαμενής, νησίδας αντλιών ή προσθήκη αυτομάτου πλυντηρίου σε υφιστάμενο χώρο κ.ά.) προθεσμία έξη μηνών

* εάν πρόκειται για πιο σύνθετες επεμβάσεις όπως πλήρη ανακατασκευή (rebuilding) ή προσθήκη κτίσματος κ.ά. τότε θα χορηγείτε προθεσμία με την εξής διάταξη : « Η παρούσα Απόφαση ισχύει για διάστημα έξη μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της οικοδομικής άδειας και πάντως όχι πέραν τους έτους από την υπογραφή της παρούσας ήτοι μέχρι την .../../2...» .

Η θέσπιση προθεσμιών θα συμβάλλει στον καλύτερο προγραμματισμό όλων των εμπλεκομένων είτε μεμονωμένων πρατηριούχων είτε Εταιριών πετρελαιοειδών, με τον έγκαιρο προγραμματισμό των επεμβάσεων που προτίθενται να πραγματοποιήσουν και θα περιορίσει το φαινόμενο της αθρόας χορήγησης Αποφάσεων για τροποποιήσεις, προσθήκες κ.ά. που οι Υπηρεσίες σας δεν είναι σε θέση να γνωρίζουν εάν και πότε υλοποιήθηκαν.

Για να χορηγηθεί η «Έγκριση σχεδιαγραμμάτων» απαιτείται, κατ' αναλογία με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 17 που αναφέρεται στην άδεια ίδρυσης, να υποβληθούν:

αίτηση του ενδιαφερομένου

τεχνική έκθεση

προϋπολογισμός κατά περίπτωση

νέα, κατά περίπτωση, σχεδιαγράμματα

τυχόν γραμμάτια εισπραξης κ.ά.

Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινισθεί ότι :

Τα πρατήρια που ιδρύθηκαν πριν την ισχύ του Π.Δ. 118/06, θα πρέπει σε κάθε αλλαγή, τροποποίηση, προσθήκη κ.ά. που προτίθεται να υλοποιήσει και θα ζητηθεί η έγκρισή της πριν την 28.06.08 (ημερομηνία λήξης της Απόφασης που προβλέπει η παρ. 2 του άρθρου 31 του Π.Δ. 118.06) να εναρμονίζονται με εκείνες τις διατάξεις του που είναι επιθυμητές από την Πολιτεία (για λόγους ασφαλείας και προστασίας του περιβάλλοντος) αλλά και σε όσες άλλες είναι εφικτές. Έτσι σε περιπτώσεις προσθήκης ή αντικατάστασης δεξαμενής σε ιδρυθέντα πρατήρια θα εφαρμόζονται πλέον οι διατάξεις του ΠΔ 118/6 όπως και σε αντικατάσταση αντλιών ή νησίδων οι αντίστοιχες διατάξεις (φρεάτιο ανάσχεσης κάτω από την νησίδα κ.ά.).

Σε πρατήρια που ιδρύθηκαν πριν την ισχύ του Π.Δ. 118/06 και επιθυμούν τώρα (εκ των υστέρων) την έγκριση αλλαγών, τροποποιήσεων ή προσθηκών που έχουν ήδη υλοποιήσει, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η έγκριση αυτών με τις προγενέστερες του Π.Δ. 118/06 διατάξεις, με την υποχρέωση να εναρμονίσουν τις εγκαταστάσεις τους με τις διατάξεις που θα προβλέπει η Υπουργική Απόφαση. Σε περίπτωση ολικής ανακατασκευής είναι ευνόητο ότι θα εφαρμόζεται πλήρως το νέο διάταγμα, με την επιφύλαξη του εμβαδού του κτηρίου εφόσον για πολεοδομικούς λόγους (κάλυψη, απόσταση Δ, επιφάνεια για φύτευση κ.ο.κ.) αυτό δεν είναι εφικτό. Μέχρι την 28.06.08 όλα τα (προ του Π.Δ. 118/06) πρατήρια θα προσαρμοσθούν σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που θα περιλαμβάνει

η υπό έκδοση Απόφαση. Οι αιτήσεις για Εγκρίσεις σχεδιαγραμμάτων που θα ζητούνται μετά την 28.06.08 για πρατήρια ιδρυθέντα προ του Π.Δ. 118/06, θα εξετάζονται πλέον (υπό την προϋπόθεση ότι είναι τεχνικά εφικτό) με τους όρους του Π.Δ. 118/06.

Η νέα ενιαία άδεια λειτουργίας, που εκδίδεται μετά την υλοποίηση των εγκαταστάσεων, είναι ουσιαστικώς ενημέρωση της προηγούμενης άδειας λειτουργίας με το σύνολο των εγκεκριμένων εγκαταστάσεων που περιλαμβάνει και χορηγείται, με την υποβολή αίτησης, υπεύθυνης δήλωσης μηχανικού και των κατά περίπτωση άλλων δικαιολογητικών, όπως αναφέρθηκαν παραπάνω στην παρ. 1 του άρθρου 18. Διευκρινίζεται πάντως ότι για μικρές τυποποιημένης μορφής επεμβάσεις σε λειτουργούντα πρατήρια, δεν απαιτείται υποβολή στην Υπηρεσία σας οικοδομικής άδειας, ούτε νέας έγκρισης Π.Ο. ή νέου Π.Π., όπως άλλωστε αναφέρεται και στην παρ. 13 του άρθρου 6 του παρόντος.

Παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 18. Όπως είναι προφανές η ανάκληση της άδειας λειτουργίας θα πρέπει να γίνεται με ιδιαίτερη σύνεση, μιας και αποτελεί μια δυσμενή για τον διοικούμενο πράξη.

Σύμφωνα με την Γνωμοδότηση 980/1984 της Νομικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Συγκοινωνιών, που έχει γίνει αποδεκτή με την με αριθμ. Πρωτ. 35601/07.12.1984 Εγκύκλιο του Υπουργείου μας, με θέμα « Περὶ **οριστικής ή προσωρινής** ανάκλησης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων» προβλέπεται :

* υπάρχει η περίπτωση της προσωρινής ή οριστικής αφαίρεσης της άδειας λειτουργίας, ως ένα είδος **κύρωσης** (ποινής, τιμωρίας) για μια συγκεκριμένη υπαίτια συμπεριφορά του εκμεταλλευτή του πρατηρίου. Η προσωρινή ανάκληση είναι νοητή στις περιπτώσεις εκείνες όπου κάποια από τις προϋποθέσεις της λειτουργίας του πρατηρίου έπαψε μεν να υπάρχει, αλλά είναι δυνατόν σε ένα χρονικό διάστημα σχετικά σύντομο να υπάρξει εκ νέου, ύστερα από ενέργειες του εκμεταλλευτή.

(π.χ. γίνεται προσωρινή ανάκληση της άδειας λειτουργίας για λόγους/ ελλείψεις που μπορούν να επανέλθουν/ αποκατασταθούν, όπως η ανανέωση του πιστοποιητικού πυρασφαλείας που έχει λήξει ή η ανανέωση της Απόφασης Έγκρισης περιβαλλοντικών όρων που έχει λήξει, αδιαφορία του πρατηριούχου να νομιμοποιήσει αλλαγές που επέφερε χωρίς προηγούμενη έγκριση ή διότι διαπιστώθηκε ότι ανεφοδιάζει οχήματα που έχουν σταθμεύσει στο κατάστρωμα της οδού).

Η οριστική ανάκληση δικαιολογείται σε εκείνες τις περιπτώσεις όπου αποκλείεται να υπάρξει εκ νέου η νόμιμη προϋπόθεση για λόγους αντικειμενικούς (π.χ. γίνεται οριστική ανάκληση εάν ο εκμεταλλευτής καταδικασθεί τελεσίδικα για νοθεία καυσίμων).

Προς αποφυγή παρανοήσεων διευκρινίζεται ότι η ανάκληση της άδειας λειτουργίας δεν επιφέρει και ανάκληση της άδειας ιδρύσεως η οποία θεωρείται ως «οιονεί ισχύουσα», δηλ. σαν να ισχύει. Δηλ. ακόμη και η οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας για λόγους που αναφέρονται στην συμπεριφορά του εκάστοτε εκμεταλλευτή δεν έχει συνέπειες για αυτό καθ' αυτό το πρατήριο, που θα μπορέσει να λειτουργήσει επ' ονόματι άλλου εκμεταλλευτή.

Στο σημείο αυτό είναι αναγκαίο να διευκρινισθεί ότι ενέργειες πρατηριούχων, όπως το κατά κόρον λεγόμενο, υπό μορφή απειλής / εκβιασμού «θα πάω να καταθέσω την άδεια λειτουργίας του πρατηρίου» δεν έχουν καμία επίπτωση στο πρατήριο. Εάν λοιπόν ο εκμεταλλευτής με αίτησή του

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 18.4.

ζητήσει, οικιοθελώς, την ανάκληση της άδειας λειτουργίας του πρατηρίου (δηλ. ότι δεν επιθυμεί άλλο την εκμετάλλευση αυτού του πρατηρίου) και έχει ενδεχομένως αφαιρέσει και μηχανήματα που δεν ανήκαν στην ιδιοκτησία του πρατηρίου (όπως στέγαστρο ή αντλίες κ.ά.) τότε θα πρέπει :

- να ζητάτε από τον εκμεταλλευτή υπεύθυνη δήλωση ότι απομάκρυνε από τις δεξαμενές τα υγρά καύσιμα.

- να ανακαλείτε προσωρινά την άδεια λειτουργίας του πρατηρίου « ... και μέχρι την μεταβίβαση αυτής σε άλλον έχοντα το προς τούτο δικαίωμα».

- με κάθε πρόσφορο τρόπο να επικοινωνείτε με τον ιδιοκτήτη του οικοπέδου του πρατηρίου και να τον ενημερώνετε σχετικά, ώστε να αναζητήσει νέον εκμεταλλευτή και ζητώντας να υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση ότι επιθυμεί την συνέχιση της λειτουργίας του πρατηρίου.

Στην περίπτωση που και ο κάτοχος της άδειας ίδρυσης ή αυτός που έχει τώρα την ιδιοκτησία του ακινήτου δεν επιθυμεί την περαιτέρω λειτουργία του πρατηρίου, και αυτό βεβαιώνεται με υπεύθυνη δήλωσή του, τότε θα εκδίδεται απόφαση οριστικής ανάκλησης της άδειας ιδρύσεως και λειτουργίας του πρατηρίου. Η απόφαση αυτή θα κοινοποιείται στο Αστυν. Τμήμα και σε όλους τους καθ' οιονδήποτε τρόπο εμπλεκόμενους, όπως Πυρ. Υπηρεσία, Γραφείο Περιβάλλοντος, εταιρεία πετρελαιοειδών, ενδιαφερόμενος ιδιοκτήτης και τελευταίος εκμεταλλευτής κ.ά.

Σύμφωνα με την ίδια Γνωμοδότηση προβλέπεται ότι :

* υπάρχει η περίπτωση της προσωρινής ή οριστικής αφαίρεσης της άδειας λειτουργίας, μετά από την διαπίστωση **ότι έχουν παύσει να συντρέχουν ορισμένες εξ εκείνων των προϋποθέσεων**, σύμφωνα με τις οποίες χορηγήθηκε η άδεια, χωρίς αυτό να οφείλεται σε μια συγκεκριμένη υπαίτια συμπεριφορά του εκμεταλλευτή του πρατηρίου.

(π.χ. γίνεται προσωρινή ανάκληση της άδειας λειτουργίας επειδή γίνονται εργασίες διαπλάτυνσης της έμπροσθεν οδού που θα διαρκέσουν 5 μήνες, κατά την διάρκεια εκτέλεσης των οποίων είναι ουσιαστικά αδύνατη η προσπέλαση των οχημάτων). Εδώ έχουμε μια (ανεξάρτητη από την θέληση του πρατηριούχου) αιτία, που όμως θα παρέλθει.

Οφείλετε όμως να προχωρήσετε σε οριστική ανάκληση εάν αντικειμενικά προκύπτει ότι δεν είναι δυνατή η περαιτέρω λειτουργία του πρατηρίου (π.χ. λόγω έργων διαμόρφωσης Σταθμού του ΜΕΤΡΟ όλο το οικόπεδο ή εκτεταμένο τμήμα του απαλλοτριώνεται, οπότε είναι αδύνατη ή ιδιαίτερα προβληματική η συνέχιση της λειτουργίας του).

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να διαλυθεί μια ευρύτατα διαδεδομένη παρανόηση, αναφορικά με την δυνατότητα ανάκλησης άδειας πρατηρίου που έπαυσε να λειτουργεί πέραν του έτους. Πράγματι, όπως προβλέπει και η με αριθμ. 36/1982 Γνωμοδότηση της Νομικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Συγκοινωνιών, που έχει γίνει αποδεκτή από τον Υπουργό μεταφορών με την υπ, αριθμ. 27 /1983 Εγκύκλιο, είναι δυνατή η ανάκληση της άδειας λειτουργίας. Σε αυτή την περίπτωση, ειδικά δε τώρα που επανήλθαν οι απαγορευτικές μεταξύ πρατηρίων αποστάσεις, αυτό συνιστάται, διότι εμφανίζεται ο πρατηριούχος να απεμπολεί το δικαίωμα που του παρέχει η Πολιτεία, στερώντας παράλληλα και από άλλους (λόγω των ισχυουσών απαγορευτικών αποστάσεων) την δυνατότητα ίδρυσης πρατηρίου και εξυπηρέτησης του κοινωνικού συνόλου. Εννοείται όμως ότι όλες αυτές οι Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 18.5.

ενέργειες της Υπηρεσίας σας και η αφαίρεση της άδειας (αν πράγματι διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχει ενδιαφέρον για την συνέχιση της λειτουργίας του πρατηρίου από τον τελευταίο εκμεταλλευτή ή από τον κάτοχο της άδειας ίδρυσης ή από τον πραγματικό ιδιοκτήτη της εγκατάστασης) θα πρέπει να γίνουν με τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (βλ. περισσότερα στην ανάλυση που έγινε στο άρθρο 6 στην σελίδα 6.1 της παρούσης Εγκυκλίου).

Ακόμη, σε περιπτώσεις πρατηρίων που δεν έχει ανακληθεί οριστικά η άδεια λειτουργίας, αυτά μπορούν να επανέλθουν και να ζητήσουν τροποποίηση της «οιονεί ισχύουσας» άδειας ιδρύσεως με την μορφή της έκδοσης «Απόφασης για Έγκριση σχεδιαγραμμάτων», για προσθήκη ή αφαίρεση εγκαταστάσεων, ενδεχόμενη μετατροπή του κόμβου από αυτόνομο σε κοινό κόμβο κ.ά.

Τέλος επισημαίνεται και πάλι ότι πολεοδομικής φύσεως αυθαιρεσίες δεν συνιστούν λόγο προσωρινής ανάκλησης της άδειας, εκτός αν υπάρχει αποδεδειγμένα κίνδυνος (π.χ. έχει συνταχθεί πρωτόκολλο κατεδάφισης επικίνδυνης κατασκευής ή π.χ. το κτίριο ή το στέγαστρο έχει κριθεί στατικά ανεπαρκές). Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις οι τυχόν πολεοδομικής φύσεως αυθαιρεσίες θα έχουν τις συνέπειες που προβλέπουν οι αντίστοιχες πολεοδομικές διατάξεις (επιβολή προστίμου, τέλους διατήρησης αυθαιρέτου κ.ά.), αλλά δεν αποτελούν λόγο προσωρινής ανάκλησης της άδειας λειτουργίας.

Πάντως σε κάθε περίπτωση ανάκλησης της άδειας λειτουργίας η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση οφείλει να τηρήσει με σχολαστικότητα την διαδικασία που προβλέπει ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» – ΦΕΚ Α' 45/1999 - βλ. παράρτημα 18.1 πλήρως αιτιολογημένης απόφασης), ώστε να μην υφίσταται λόγος τυπικής απόρριψης της Απόφασης, οι δε εκδιδόμενες αποφάσεις θα πρέπει να έχουν επαρκή και εμπειριστατωμένη αιτιολόγηση των λόγων για τους οποίους πραγματοποιείται η προσωρινή ή οριστική ανάκληση της άδειας.

Άρθρο 19

Αμφισβήτηση δικαιώματος χρησιμοποίησης του ακινήτου ή εκμετάλλευσης του πρατηρίου

Το άρθρο αυτό (19 του Β.Δ. 465/70) αντικαταστάθηκε εξ ολοκλήρου με το άρθρο 17 του Π.Δ. 118/06.

Διακρίνουμε τις εξής περιπτώσεις :

α) πριν την χορήγηση στον Α της άδειας ίδρυσης, αμφισβητείται από τον Β το δικαίωμα εκμετάλλευσης του ακινήτου:

* εάν τα στοιχεία που επικαλείται ο Β είναι αόριστα, προχωράει η έκδοση της άδειας ίδρυσης στον Α.

* εάν τα στοιχεία που προσκομίζει ο Β είναι συγκεκριμένα και ισχυρά (π.χ. κατάθεση διεκδικητικής αγωγής και μεταγραφή της στο οικείο Υποθηκοφυλακείο) και γεννούν εύλογες αμφιβολίες αναφορικά με την ύπαρξη δικαιώματος ή την έκταση του δικαιώματος του Α, τότε αναστέλλεται η έκδοση της άδειας ίδρυσης μέχρις ότου :

** ή προσκομισθεί τελεσίδικη δικαστική απόφαση, που να επιλύει την διαφορά

** ή προσκομισθεί πιστοποιητικό του οικείου Πρωτοδικείου, από το οποίο προκύπτει παραίτηση του Β (αμφισβητούντος) από το δικαίωμά του

** ή προσκομισθεί υπεύθυνη δήλωση του Β (αμφισβητούντος), σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1599/86, ότι αναγνωρίζει το σχετικό δικαίωμα (κατοχής ή κυριότητας) του Α.

β) μετά την χορήγηση στον Α της άδειας ίδρυσης, αμφισβητείται από τον Β το δικαίωμα εκμετάλλευσης του ακινήτου:

* τότε το αίτημα του Α προωθείται μέχρι του τελικού σταδίου δηλ. :

** εκδίδεται και η άδεια λειτουργίας στην επωνυμία του Α ή

** εκδίδεται και η άδεια λειτουργίας στην επωνυμία που θα υποδείξει (συναινέσει) ο Α .

Εάν εκ των υστέρων προκύψει τελεσίδικη δικαστική απόφαση που να δικαιώνει τον Β, τότε η άδεια ανακαλείται από τον Α και χορηγείται στον Β ή σε όποιον αυτός υποδείξει (συναινέσει) για την εκμετάλλευση του πρατηρίου.

γ) ο Α λειτουργεί το πρατήριο και αμφισβητείται από τον Β το δικαίωμα εκμετάλλευσης του πρατηρίου. Τότε:

* δεν ανακαλείται η άδεια λειτουργίας μέχρι να προσκομισθεί τελεσίδικη δικαστική απόφαση, οπότε – αναλόγως – ή παραμένει η άδεια στον Α ή ανακαλείται από τον Α και μεταβιβάζεται στον Β.

* εάν από τα στοιχεία που προσκομίζει ο Β, ύστερα από την εξέτασή τους από την Υπηρεσία σας, προκύπτει κατά τρόπο σαφή και αδιαμφισβήτητο ότι ο Α δεν έχει το δικαίωμα εκμεταλλεύσεως του ακινήτου (π.χ. ο Β έχει αγοράσει ή μισθώσει το ακίνητο του πρατηρίου) τότε θα ανακαλείται η άδεια του Α και θα χορηγείται στον Β ή σε αυτόν που ο Β θα υποδείξει (συναινέσει).

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 19.1.

Άρθρο 20

Αλλαγή δικαιούχων άδειας λειτουργίας

Και το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε εξ ολοκλήρου από το άρθρο 18 του Π.Δ. 118/06.

Ακολουθεί η ανάλυση των διατάξεων που χρήζουν ερμηνείας.

Παρ. 1. του άρθρου 20 : Αναφέρεται σε ήδη λειτουργούντα πρατήρια. Στην έννοια «λειτουργούντα» πρατήρια θα πρέπει εν προκειμένω να συμπεριληφθούν και εκείνα τα πρατήρια που είναι εφοδιασμένα με άδεια λειτουργίας, επ' ονόματι του εκμεταλλευτή Α, νέος το χρονικό διάστημα της αλλαγής δικαιούχου στον νέο εκμεταλλευτή Β ευρίσκονται σε άτυπη διακοπή της λειτουργίας των (π.χ. λόγω διαπραγματεύσεων με εταιρεία πετρελαιοειδών, λόγω οικονομικής αδυναμίας του παραχωρούντος την άδεια (εκμεταλλευτή Α) να το λειτουργήσει κ.ά.). Στην περίπτωση που δεν έχει ανακληθεί οριστικά η άδεια λειτουργίας (βλ. περισσότερα στην ανάλυση του προηγούμενου άρθρου) θα προχωρείτε στην μεταβίβαση της άδειας λειτουργίας, εφόσον από τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται από τον νέο εκμεταλλευτή Β τεκμαίρεται ότι :

Ή ότι ήδη εξέλιπε ο λόγος της προσωρινής ανάκλησης (π.χ. στην θέση του Π.Π. που ήταν στην επωνυμία Α και έληξε από μακρού χρόνου προσκομίζεται νέο πιστοποιητικό πυρασφαλείας επ' ονόματι του Β)

Ή ότι προωθείται (π.χ. εντός μηνός) η αποκατάσταση της αιτίας εκείνης που οδήγησε στην επιβολή της ποινής της προσωρινής ανακλήσεως (π.χ. υποβάλλονται συγχρόνως τροποποιητικά σχεδιαγράμματα, από τα οποία προκύπτει ότι καταργείται ο λόγος προσωρινής ανάκλησης της άδειας).

Στις περιπτώσεις λοιπόν της (για οποιοδήποτε λόγο) αλλαγής δικαιούχου υποβάλλονται συνημμένα στην σχετική αίτηση :

α) Αποδεικτικά στοιχεία. Ως τοιούτα θεωρούνται το συμβόλαιο αγοράς του ακινήτου του πρατηρίου, από τα οποία θα προκύπτει ότι ο αιτών είναι πλέον «κύριος» του πρατηρίου ή το μισθωτήριο συμβόλαιο, από τα οποία θα προκύπτει ότι ο αιτών είναι πλέον «κάτοχος» του πρατηρίου ή εναλλακτικά υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου, στην οποία θα δηλώνει ότι « έχω το νόμιμο δικαίωμα εκμεταλλεύσεως του πρατηρίου που βρίσκεται στον Δήμο .... Δ.Δ. .... Οδός ..... . Το δικαίωμα αυτό αντλώ από (θα συμπληρώνεται ανάλογα) το με αριθμό ... συμβόλαιο αγοράς / από την από ... σύμβαση μεταξύ ... και ... » .

β) Υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος σχετικά με νοθεία καυσίμων και λιποταξία ή ανυποταξία. Η δήλωση περί νοθείας καυσίμων και λιποταξίας ή ανυποταξίας επεκτείνεται σε όλα τα φυσικά πρόσωπα που απαρτίζουν την προσωπική εταιρεία, ενώ για ΕΠΕ ή για ΑΕ η δήλωση (του διαχειριστή ή του νομίμου εκπροσώπου) αναφέρει ότι η ενδιαφερόμενη ΕΠΕ ή ΑΕ δεν έχει καταδικασθεί για νοθεία.

γ) Η υπεύθυνη δήλωση, σύμφωνα με το ν. 1599/1986, του νέου εκμεταλλευτή του πρατηρίου στην οποία θα αναφέρει αναλυτικά τον αριθμό και την χωρητικότητα κάθε δεξαμενής όπως και ότι ουδεμία αλλαγή επήλθε στις εγκαταστάσεις του πρατηρίου. Εάν έχει επέλθει αλλαγή, τότε θα αναφέρεται «... πλην της τροποποίησης, επέκτασης, προσθήκης ... (θα συμπληρώνεται κατά Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 20.1.

περίπτωση) και της οποίας ζητείται η έγκριση με την συνυποβαλλόμενη αίτηση». Διευκρινίζεται ότι ο σκοπός της υποβολής της υπεύθ. δήλωσης από τον νέο εκμεταλλευτή είναι η ευαισθητοποίησή του, από την ανάληψη της εκμετάλλευσης του πρατηρίου, αναφορικά με την σύννομη και ασφαλή λειτουργία του. Η τεχνική έκθεση του διπλωματούχου ή τεχνολόγου Μηχανολόγου Μηχανικού, που συνοδεύει την υπεύθυνη δήλωση του νέου εκμεταλλευτή, απλώς περιγράφει την υπάρχουσα κατάσταση (από την άποψη των ΗΜ εγκαταστάσεων), επισημαίνει τις τυχόν διαφορές σε σχέση με την ήδη εγκεκριμένη κατάσταση και καταλήγει με το συμπέρασμα ή ότι η εγκατάσταση συμφωνεί με τα εγκεκριμένα σχεδιαγράμματα ή ότι απαιτείται α) η νομιμοποίησή της (εφόσον είναι εφικτή η αδειοδότησή της) ή β) η αποξήλωσή της. Η τεχνική έκθεση δεν υπεισέρχεται σε τυχόν πολεοδομικής φύσεως παρατυπίες και παραβάσεις.

δ) Γραμμάτια κατάθεσης, όπως προβλέπουν οι διατάξεις

ε) Πιστοποιητικό Πυρασφαλείας : Αξιοσημείωτη είναι η διάταξη σύμφωνα με την οποία (λόγω των καθυστερήσεων για την διενέργεια αυτοψίας από την Πυροσβεστική),στη περίπτωση της ανανέωσης της άδειας λειτουργίας (εννοείται ανανέωση με μεταβίβασή της σε άλλο δικαιούχο), αντί του πιστοποιητικού ο ενδιαφερόμενος θα προσκομίζει αντίγραφο της αίτησης με τον αριθμ. πρωτοκόλλου και υπεύθ. δήλωση του μηχανικού ή του ενδιαφερόμενου ότι έχουν υποβληθεί όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στην Π.Υ. για την ανανέωση του υπάρχοντος (σε ισχύ ή μη) πιστοποιητικού (δηλ. για την έκδοση νέου πιστοποιητικού στην νέα πλέον επωνυμία). Σ' αυτή την περίπτωση η Υπηρεσία θα προχωρεί στην έκδοση της άδειας και ο εκμεταλλευτής υποχρεούται εντός τεσσάρων (4) το πολύ μηνών να προσκομίσει το Π.Π. άλλως ανακαλείται προσωρινά η χορηγηθείσα άδεια λειτουργίας του πρατηρίου.

Η υπηρεσία δεν νομιμοποιείται να απαιτεί υπεύθυνη δήλωση του προηγούμενου εκμεταλλευτή.

Στην περίπτωση αυτή (της αλλαγής δικαιούχου της άδειας λειτουργίας) δεν απαιτείται η υποβολή στην Υπηρεσία νέας Απόφασης για έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων.

Παρ.2. του άρθρου 20. Στην περίπτωση που έχουν τροποποιηθεί οι εγκαταστάσεις του πρατηρίου από τον προγενέστερο εκμεταλλευτή, ο νέος ενδιαφερόμενος οφείλει ταυτόχρονα με την αίτηση για την μεταβίβαση της άδειας λειτουργίας να υποβάλλει και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δηλ. τεχνική έκθεση, προϋπολογισμό κατά περίπτωση, νέα σχεδιαγράμματα, τυχόν γραμμάτια είσπραξης κ.ά. (κατ' αναλογία με τα προβλεπόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 18) για την ταυτόχρονη έγκριση σχεδ/των. Η υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού εν προκειμένω αναφέρει ότι οι υλοποιημένες αλλαγές είναι αυτές που απεικονίζονται στα συνυποβαλλόμενα σχεδιαγράμματα. Στην περίπτωση λοιπόν αυτή εκδίδεται μία μόνο απόφαση (μεταβίβασης της άδειας που περιλαμβάνει και τα εγκρινόμενα στοιχεία και συγχρόνως έγκρισης σχεδ/των, με την οποία ουσιαστικώς νομιμοποιούνται εκ των υστέρων οι επελθούσες αλλαγές).

Στην περίπτωση που ο νέος εκμεταλλευτής θέλει να επιφέρει και άλλες αλλαγές και τροποποιήσεις, πέραν αυτών που είχαν επέλθει στο πρατήριο από τον προηγούμενο εκμεταλλευτή, συνιστάται να προηγείται η έκδοση της μεταβίβασης (από τον Α στον Β) και να ακολουθεί σε επόμενο στάδιο η έγκριση των τροποποιήσεων που επιθυμεί ο νέος εκμεταλλευτής Β.

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 20.2.

Άρθρο 21

Τελικές διατάξεις

Το άρθρο αυτό, όπως άλλωστε προκύπτει εμμέσως από τον τίτλο του, αποτελεί συρραφή διαφόρων διατάξεων, και θεωρούμε ότι δεν χρειάζεται ιδιαίτερη ανάλυση.

Άρθρο 22

Πρατήρια ιδιωτικής χρήσεως.

Το άρθρο αυτό υπήρχε και παραμένει ως είχε αρχικώς στο Β.Δ. 465/70 και ακολούθως με την παρ. 2 του άρθρου 12 του Π.Δ. 143/1989 (ΦΕΚ Α'69) τροποποιήθηκε με την προσθήκη και της παραγράφου 3 (βλ. συνημμένο 22.1). Τέλος δόθηκαν διευκρινίσεις σχετικά κυρίως με τον ελάχιστο αριθμό των αυτοκινήτων με το άρθρο 3 του Π.Δ. 118/06, με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 3 του Β.Δ. 465/70.

Πλήρης αναφορά στα ιδιωτικά πρατήρια γίνεται στο άρθρο 3 της παρούσης Εγκυκλίου, όπου και παραπέμπουμε.

Επισημαίνεται ότι τα ιδιωτικά πρατήρια δεν υπάγονται στην απαγόρευση των 200 μ του Ν.2465/97 (βλ. και Γνωμοδότηση 719/2004 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που έχει γίνει αποδεκτή από τον Υπουργό Μ.Ε. με το 43447/2312/2005 έγγραφό του) και εννοείται ούτε σε αυτή της παρ. 1γ του άρθρου 5 του κωδικοποιημένου Β.Δ. 465/70 (απόσταση από πρατήριο σε πρατήριο).

Σημαντικό είναι να διευκρινισθεί ότι επειδή τα ιδιωτικά πρατήρια των επιχειρήσεων δεν εμπορεύονται τα υγρά καύσιμα, αφού με αυτά οι επιχειρήσεις τροφοδοτούν τα αμέσως ή εμμέσως από αυτές ελεγχόμενα οχήματα, επιτρέπεται η χορήγηση μιας άδειας ίδρυσης όπως και εν συνεχεία μιας Αποφάσεως άδειας λειτουργίας ιδιωτικού πρατηρίου σε περισσότερες από μία επωνυμίες (π.χ. περίπτωση που σε ένα οικόπεδο συστεγάζονται τρεις μεταφορικές επιχειρήσεις ή στεγάζεται μία μεταφορική επιχείρηση και συγχρόνως σε μισθωμένο τμήμα του οικοπέδου στεγάζεται μια εταιρεία τουριστικών λεωφορείων ή ένα ΚΤΕΛ κ.ο.κ.).

Άρθρο 23

Πρατήρια που ιδρύθηκαν στο παρελθόν

Το άρθρο αυτό αναφέρεται σε πρατήρια που ιδρύθηκαν προ της ισχύος του Β.Δ. 465/70 και δεν έχει νόημα οποιαδήποτε ανάλυση.

Το άρθρο αυτό σε κωδικοποίηση της νομοθεσίας θα απαλειφθεί ή θα παραμείνουν εκείνες μόνο οι διατάξεις του που έχουν (ενδεχομένως ακόμη) δυνατότητα εφαρμογής.

Άρθρο 24 έως και άρθρο 39

Τα άρθρα αυτά αναφέρονται στις διαφόρων ειδών «εγκαταστάσεις» και ειδικότερα στην κυκλοφοριακή σύνδεσή τους με τις προ αυτών οδούς ή την εν γένει προσπέλαση σε αυτές.

«Εγκαταστάσεις» του άρθρου 24 που είναι αρμοδιότητας του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών είναι μεταξύ άλλων και οι εξής :

- Ιδιωτικά ΚΤΕΟ κάθε μορφής (αυτοκινήτων ή δικύκλων)
- συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων
- πρατήρια υγραερίου (LPG)
- πρατήρια φυσικού αερίου (CNG κ.ά.)
- εμπορευματικού σταθμοί αυτοκινήτων του ΠΔ 79/2004 (Πρακτορεία Μεταφορών)
- Σταθμοί ΚΤΕΛ
- πλυντήρια οχημάτων κάθε μορφής – λιπαντήρια
- σταθμοί (parking - garages) αυτοκινήτων του ΠΔ 455/76 όπως ισχύει
- σταθμοί (parking) φορτηγών και λεωφορείων της ΚΥΑ της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν.3185/2003, εφόσον εκδοθεί η σχετική Κ.Υ.Α.

Για τα άρθρα αυτά δεν γίνεται κάποια ιδιαίτερη ανάλυση διότι είναι αρμοδιότητας της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Ειδικά για τα εφεξής ιδρυόμενα «συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων» του ν.1575.85 απαιτείται κόμβος σύνδεσης όταν ιδρύονται επί εθνικών οδών, ενώ σε επαρχιακούς δρόμους απαιτείται μόνο η δημιουργία «εισόδου – εξόδου» (βλ. παρ. 5 του άρθρου 21 του ΠΔ 118/06).

Άρθρο 31

Λοιπές διατάξεις του Π.Δ. 118/06

Το άρθρο αυτό προέκυψε κατά την επεξεργασία του σχεδίου Π.Δ/τος στο Συμβούλιο της Επικρατείας και συντάχθηκε με βάση την ρητή απαίτησή του να ληφθούν μέτρα για τα υπάρχοντα πρατήρια ή να υπάρξουν προβλέψεις για μεταβατικές διατάξεις.

Έτσι εξειδικεύοντας τις διατάξεις αυτού του άρθρου έχουμε :

Παρ. 1 του άρθρου 31: Είναι εύλογο να διακριθούν οι εξής περιπτώσεις:

* 1.1. Πρατήρια υγρών καυσίμων που μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος έτυχαν έγκρισης κυκλοφοριακής σύνδεσης, χωρίς όμως να έχουν όμως τύχει άδειας ίδρυσης.

Γι αυτά συνιστάται να προωθούνται μέχρι του τελικού σταδίου χορήγησης της άδειας λειτουργίας σύμφωνα με τις νέες διατάξεις (εννοείται βεβαίως πλην της κυκλοφ. σύνδεσης που χορηγήθηκε με τις προγενέστερες διατάξεις, των στοιχείων που συναρτώνται άρρηκτα με αυτήν, όπως το μήκος της ορατότητας, η απόσταση από συμβολή κ.ά. καθώς και η απόσταση από άλλο πρατήριο). Η τήρηση λοιπών των νέων διατάξεων (π.χ. για τις δεξαμενές, την ανάσχεση διαρροών κ.ά.) συνιστάται γιατί τα πρατήρια αυτά, κατά την έναρξη ισχύος του Π.Δ. 118/06, ευρίσκονταν ακόμη στο στάδιο του σχεδιασμού, συνεπώς έχουν την ευχέρεια προσαρμογής από την αρχή στο σύνολο των διατάξεων που εισάγει το Π.Δ. 118/06 και είναι υποχρεωμένα να προσαρμοστούν μέχρι το 2008, με εξαίρεση την ελάχιστη απόσταση από άλλο πρατήριο (άρθρο 4 παρ. 3 του ΠΔ 118/06 ή άρθρο 5 παρ. 1γ του κωδικοποιημένου Β.Δ. 465/70).

** 1.2. Πρατήρια υγρών καυσίμων που μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος έτυχαν Άδειας ίδρυσης αλλά δεν είχε εκδοθεί η οικοδομική τους άδεια.

Συνιστάται να προωθούνται μέχρι του τελικού σταδίου χορήγησης της άδειας λειτουργίας σύμφωνα με τις νέες διατάξεις. Κι αυτό γιατί τα πρατήρια αυτά, κατά την έναρξη ισχύος του Π.Δ. 118/06, έχουν ακόμη την δυνατότητα με εκπόνηση νέων σχεδίων και χωρίς υπέρογκες δαπάνες (αφού δεν έχουν αρχίσει οι εργασίες κατασκευής) να επιτύχουν πλήρη προσαρμογής από την αρχή στο σύνολο των διατάξεων που εισάγει το Π.Δ. 118/06 και είναι υποχρεωμένα να προσαρμοστούν μέχρι το 2008, με εξαίρεση την ελάχιστη απόσταση από άλλο πρατήριο.

** 1.3. Πρατήρια υγρών καυσίμων που μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος έτυχαν Άδειας ίδρυσης και είχε εκδοθεί και η οικοδομική τους άδεια. Αυτά προωθούνται μέχρι του τελικού σταδίου χορήγησης της άδειας λειτουργίας σύμφωνα με τις προγενέστερες διατάξεις. Κι αυτό γιατί τα πρατήρια αυτά, κατά την έναρξη ισχύος του Π.Δ. 118/06, έχουν συνάψει συμφωνίες με εργολάβους, προμηθευτές, εταιρείες κ.ά. ή (στην πιο δυσμενή περίπτωση) έχουν προχωρήσει σημαντικά την κατασκευή ή ενδεχομένως βρίσκονται και στο στάδιο της αποπεράτωσης.

Είναι προφανές ότι τα πρατήρια αυτά, για τα οποία ο όλος σχεδιασμός πραγματοποιήθηκε με Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 31.1.

τις προγενέστερες διατάξεις, δεν μπορούν να προσαρμοσθούν στα εξής :

* στην παράγραφο 3 του άρθρου 4 του Π.Δ. 118/06 δηλ. στην απόσταση από άλλο πρατήριο

* ενδεχομένως στον σχεδιασμό του πρατηρίου (κτηρίου) σύμφωνα με το ΠΔ 118/06

* ενδεχομένως στα θέματα ανάσχεσης διαρροών κ.ά. αν ήδη έχουν κατασκευασθεί οι αντίστοιχες εγκαταστάσεις

Όμως σύμφωνα με το ΠΔ 118/06 κρίνεται απαραίτητη η επιβολή μέτρων για την πρόληψη – ανίχνευση – συγκράτηση διαρροών καυσίμου. Έτσι επιβάλλεται μέχρι την 28.06.2008 ήτοι εντός δύο ετών από της ισχύος του Π.Δ. 118/06, η λήψη των μέτρων που αναφέρονται λεπτομερώς στο άρθρο 10 (υπόγειες δεξαμενές) της παρούσας Εγκυκλίου. Εάν οι κατασκευές είχαν προχωρήσει σε τέτοιο βαθμό ώστε να είναι αδύνατη κατά το στάδιο της περάτωσης των εργασιών η εφαρμογή αυτών των μέτρων ή οι κατασκευές είχαν σχεδόν ολοκληρωθεί, τότε τα πρατήρια αυτά θα πρέπει μέχρι την 28.06.08 να τοποθετήσουν σύστημα διαχείρισης καυσίμων, που να ελέγχει τουλάχιστον δεξαμενές και αντλίες με τις σωληνώσεις ή άλλα προβλεπόμενα μέτρα που θα αναφέρονται στην υπό έκδοση απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 31 του Π.Δ. 118/06.

** 1.4. Πρατήρια υγρών καυσίμων που μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος έτυχαν Άδειας ίδρυσης, είχαν περατώσει τις εργασίες κατασκευής και ευρίσκονταν στο στάδιο της έκδοσης της άδειας λειτουργίας (είχαν καταθέσει ή επρόκειτο να καταθέσουν τα σχετικά δικαιολογητικά).

Με βάση όσα αναπτύχθηκαν και στην προηγούμενη περίπτωση 1.3. είναι προφανές ότι για τα πρατήρια αυτής της κατηγορίας οι Υπηρεσίες σας θα πρέπει να ολοκληρώνουν την έκδοση της άδειας λειτουργίας και ακολούθως αυτά θα αντιμετωπιστούν όπως τα πρατήρια που αναφέρονται στην επόμενη παράγραφο 2 του άρθρου 31.

Παρ. 2 του άρθρου 31: Για τα πρατήρια που κατά την 28.06.06 διέθεταν άδεια λειτουργίας (ασχέτως αν τυχόν είχε προσωρινά ανακληθεί) θα εκδοθεί Απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών, με την οποία θα εξειδικεύονται τα μέτρα που είναι εφικτό να λάβουν, προκειμένου να συμμορφωθούν με τις περί ανάσχεσης των διαρροών διατάξεις του άρθρου 10 του κωδικοποιημένου Π.Δ/τος. Τα πρατήρια αυτά θα έχουν προθεσμία μέχρι την 28.06.08 (ανεξαρτήτως της ημερομηνίας δημοσίευσης αυτής της απόφασης) για να εφαρμόσουν τα μέτρα ανάσχεσης των διαρροών, αφού προηγουμένως αυτά τα μέτρα θα έχουν εγκριθεί από τις Υπηρεσίες Μ – Ε των Ν.Α.

Αν και οι λεπτομέρειες θα περιλαμβάνεται στην υπό έκδοση απόφαση, είναι εν τούτοις προφανές ότι τα πρατήρια αυτά, για τα οποία ο όλος σχεδιασμός και η κατασκευή τους πραγματοποιήθηκε με τις προγενέστερες διατάξεις, δεν μπορούν φυσικά να προσαρμοσθούν στην παράγραφο 3 του άρθρου 4 του Π.Δ. 118/06 (δηλ. στην ελάχιστη απόσταση από άλλο πρατήριο) ούτε έχει νόημα η επιβολή ανασχεδιασμού του κτιρίου του πρατηρίου, σύμφωνα με το ΠΔ 118/06, και ως μόνα **ουσιώδη** παραμένουν τα μέτρα ασφαλείας (π.χ. ανιχνευτές σε

υπόγειους χώρους) και τα μέτρα για την πρόληψη – ανίχνευση – συγκράτηση διαρροών καυσίμου. Εάν οι επεμβάσεις για την εφαρμογή αυτών των μέτρων ανίχνευσης κ.ά. των διαρροών είναι εξαιρετικά δύσκολες ή πρακτικά αδύνατες, τότε τα πρατήρια αυτά θα πρέπει μέχρι την 28.06.08 να τοποθετήσουν σύστημα διαχείρισης καυσίμων, που να ελέγχει τουλάχιστον δεξαμενές και τις αντλίες με τις σωληνώσεις καυσίμου ή άλλα προβλεπόμενα μέτρα όπως πιο πάνω αναφέρεται.

Παρ. 3 του άρθρου 31: Πρατήρια υγρών καυσίμων, τα οποία διαθέτουν άδεια λειτουργίας σε ισχύ, αλλά το γήπεδό τους προορίζεται για κοινόχρηστο χώρο ή για ανέγερση εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, συνεχίζουν να λειτουργούν μέχρι την ημερομηνία συντέλεσης της απαλλοτρίωσης (δηλ. μέχρι την ημερομηνία κατάθεσης του οριστικού τιμήματος στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή όπως άλλως ορίζεται από τις εκάστοτε κείμενες διατάξεις). Για λόγους ασφαλείας των εγκαταστάσεων αλλά και περιβαλλοντικής προστασίας θα πρέπει, μέχρι την ημερομηνία συντέλεσης της απαλλοτρίωσης, να επιτρέπεται στα πρατήρια αυτά να προβαίνουν σε μικρής κλίμακας προσθήκες ή αντικαταστάσεις εξοπλισμού (δεξαμενές, αντλίες, σωληνώσεις, πυροσβεστικά συστήματα κ.ά.)

Παρ. 4 του άρθρου 31: Για όλα τα πρατήρια υγρών καυσίμων ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 2801/2000 (Α' 46) και εννοείται και των Υ.Α. που εξεδόθησαν ή που θα εκδοθούν με εξουσιοδότηση του νόμου αυτού.

Παρ. 5 του άρθρου 31: Πρατήρια υγρών καυσίμων που έχουν λάβει άδεια ίδρυσης ή λειτουργίας σε χρόνο προγενέστερο από τυχόν άδειες (γενικώς) που χορηγούνται σε εγκαταστάσεις οι οποίες εμπίπτουν στην περίπτωση του άρθρου 3 του ν.2465/1997, τότε αυτά (τα πρατήρια) :

- προωθούνται μέχρι του τελικού σταδίου της χορηγήσεως της άδειας λειτουργίας ή
- αντίστοιχα (αν δηλ. ήδη λειτουργούν) συνεχίζουν κατ' αρχάς τη λειτουργία τους,

ακόμα και εάν απέχουν από τις μεταγενέστερες αυτές εγκαταστάσεις απόσταση μικρότερη από την προβλεπόμενη στη παραπάνω διάταξη (δηλ. των 200 μ), υπό την επιφύλαξη ότι δεν ορίζεται το αντίθετο από ισχύουσες πολεοδομικές ή άλλες διατάξεις. Αυτό σημαίνει ότι, εάν ιδρυθεί π.χ. την 2 Μαΐου 2007 ένα πρατήριο ή λειτουργεί την 2 Μαΐου 2007 σε μία θέση ένα πρατήριο και την επομένη δηλ. την 3^η Μαΐου 2007 χορηγηθεί άδεια εγκαταστάσεως ή ιδρύσεως ή ακόμη και λειτουργίας ενός π.χ. χώρου συνάθροισης κοινού χωρητικότητας άνω των 50 ατόμων, δεν δημιουργείται πρόβλημα στην ολοκλήρωση (έκδοση άδειας λειτουργίας) ή στην λειτουργία (συνέχιση λειτουργίας αντίστοιχα) του πρατηρίου.

Εγκύκλιος ΕΚΤΟΣ – σελ. 31.3.

Άρθρο 32 (του ΠΔ 118/06)

Προσαρτώμενα σχέδια

Προβλέπεται ότι προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του Β.Δ. 465/70, όπως ισχύει μετά την τροποποίηση με το Π.Δ. 118/06 συνολικά 5 σχέδια με τα υποδείγματα κυκλοφοριακών συνδέσεων (Τύποι Α, Β, Γ, Δ και η ενδεικτική τομή Α-Α).

Τα σχέδια αυτά μπορείτε ακόμη να τα δείτε και φυσικά να τα εκτυπώσετε και από τον δικτυακό τόπο (site) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Το σχετικό site είναι : www.ggde.gr

και κατά σειρά επιλέγετε :

Online Υπηρεσίες

Διαχ/ση ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ – Σχέδια Τύπων Κυκλ. Συνδέσεων

ΣΧΕΔΙΑ ΤΥΠΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΝΔΕΣΕΩΝ ΠΡΑΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ (συν. ΠΔ 118/2006)

Άρθρο 33 (του Π.Δ. 118/06)

Ισχύς διατάγματος

Σύμφωνα με το ίδιο το Π.Δ. η ισχύς αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης δηλ. από την 16.06.2006. Κατά τις διατάξεις όμως του άρθρου 13 του Ν. 3469/06 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α'131 /28.06.2006) προβλέπεται :

«3. Το φύλλο της «Εφημερίδος της Κυβερνήσεως» θεωρείται ότι κυκλοφόρησε την ημέρα που φέρει ως ημερομηνία έκδοσης. Για τον καθορισμό των προθεσμιών οι οποίες τάσσονται από την κείμενη νομοθεσία για την άσκηση δικαιώματος, κρίσιμη ημερομηνία θεωρείται η ημερομηνία της πραγματικής κυκλοφορίας του φύλλου της «Εφημερίδας της Κυβερνήσεως», εκτός αν ο ενδιαφερόμενος έχει λάβει επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του θεωρημένου και εγκεκριμένου δοκιμίου, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο. Ως πραγματική κυκλοφορία νοείται η πραγματική δυνατότητα διάθεσης του οικείου ΦΕΚ στο κοινό. Η ημερομηνία πραγματικής κυκλοφορίας βεβαιώνεται από τον Ειδικό Γραμματέα του Εθνικού Τυπογραφείου.

4. Έννομες συνέπειες παράγονται μόνο από την δημοσίευση των φύλλων της «Εφημερίδας της Κυβερνήσεως» σε έντυπη μορφή, με την επιφύλαξη της παρ. 8 του άρθρου 15 του νόμου αυτού».

Το συγκεκριμένο ΦΕΚ έχει ημερομηνία πραγματικής κυκλοφορίας την 28.06.2006 , όπως προκύπτει και από το έγγραφο 106105/05.07.06 του Εθνικού Τυπογραφείου (βλ. σχετικό 33.1 στο παράρτημα του άρθρου).

Άρα η ισχύς του ΠΔ 118/06 άρχεται από την 28^η Ιουνίου 2006.

Λόγω της πιθανολογούμενης χρησιμότητας για τις Υπηρεσίες σας του ΦΕΚ Α' 131 / 2006, για θέματα κρίσιμης ημερομηνίας άσκησης δικαιώματος κ.ά. επισυνάπτεται απόσπασμα του ΦΕΚ ως συνημμένο 33.2 στο παράρτημα του παρόντος άρθρου.